وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
۱۲۹۷

ماهنامه موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

مهر ۱۴۰۵ | شماره ۵۵



بسم الله الرحمن الرحیم



بی‌تردید پژوهش و انجام مطالعات میدانی گونه‌های مختلف آبزیان در مقایسه با سایر گونه‌های گیاهی و جانوری خشکی زی بسیار دشوار و متفاوت است. ماهیت و طبیعت زیست انواع آبزیان به اکوسیستم‌های آبی شیرین، لب شور و شور وابسته است و پی‌بردن به زیست شناسی، رفتار شناسی، تولید مثل، مهاجرت و دهها پدیده ناشناخته دیگر مستلزم صرف صدها ساعت وقت و انرژی و آن هم در شرایط بسیار سخت و دشوار از اعماق دریاها و اقیانوسها گرفته تا چشمه سارها در ارتفاعات کوهستان می‌باشد. بی‌دلیل نبود که بر این اساس قدیمی ترین موسسه تحقیقاتی کشور در سال ۱۲۹۷ شکل گرفت و امروز با کادر تخصصی و علمی بسیار مجرب و ۱۳ پژوهشکده، مرکز و انستیتو تحقیقاتی تخصصی، به عنوان بزرگترین و مجهزترین شبکه علمی به نام «موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور» دستاوردهای بسیار ارزنده‌ای را هر ساله به جامعه معرفی می‌نماید.

روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور



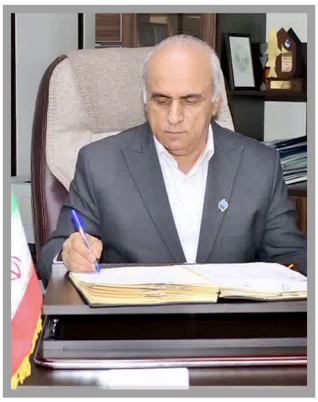
وزیر جهاد کشاورزی:

ایران ظرفیت تبدیل شدن به یکی از قدرتهای شیلاتی منطقه را دارد و دولت چهاردهم به طور ویژه به توسعه دریا محور و تکمیل زنجیره ارزش شیلات نگاه می‌کند.



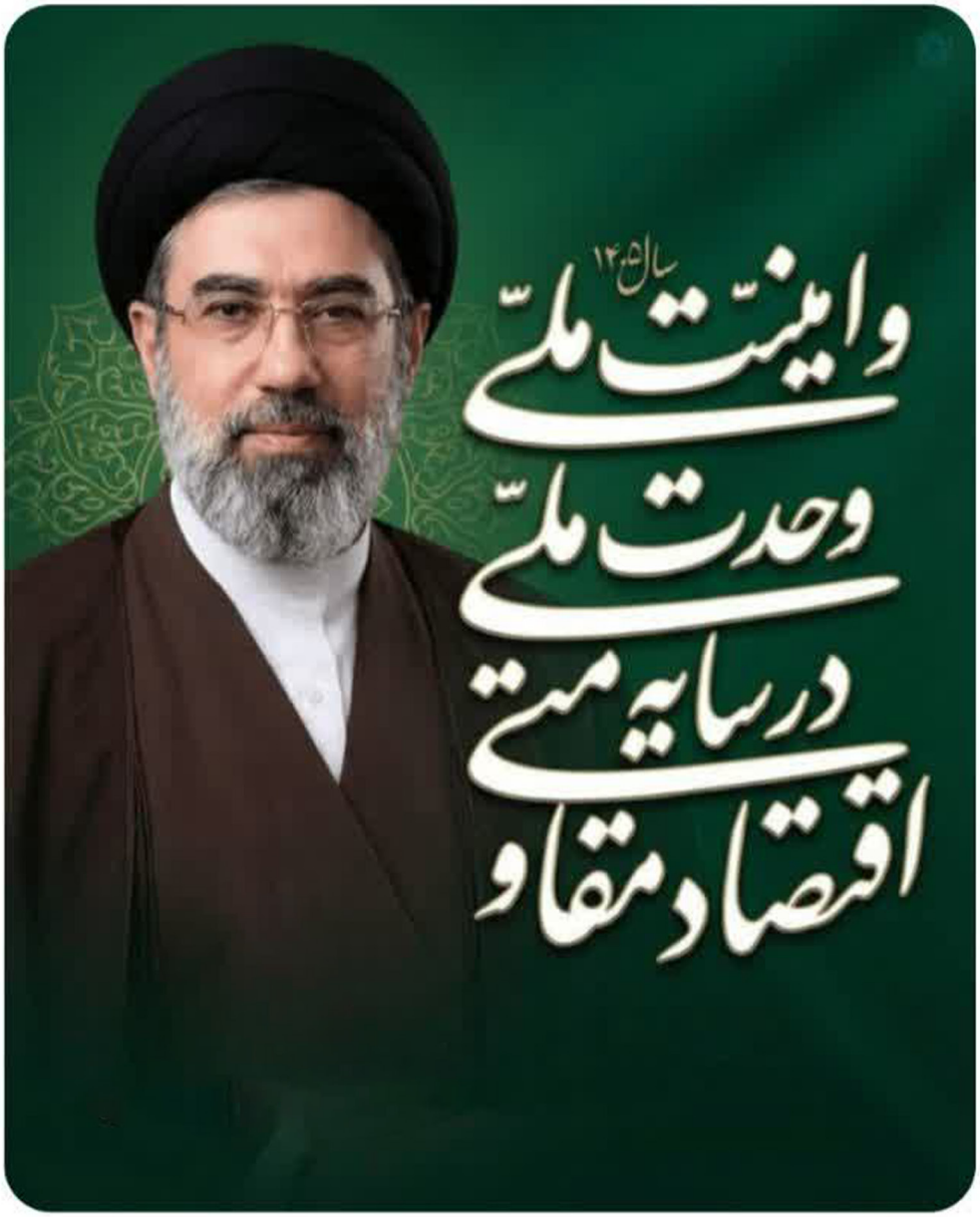
رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی:

غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، بر ضرورت نقش‌آفرینی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در تحقق اقتصاد دریامحور و تأمین امنیت غذایی کشور تأکید کردند.

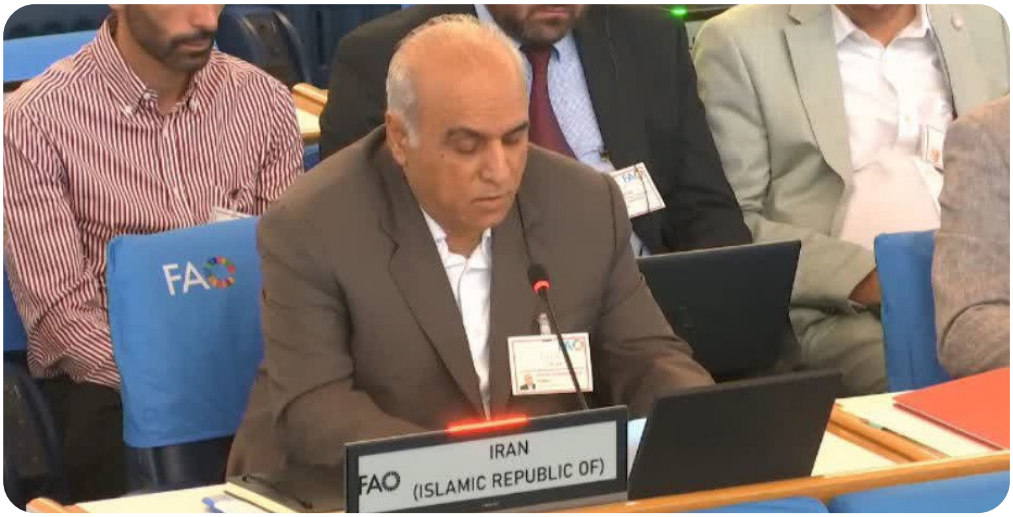


رئیس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور:

همگام با اولویتهای مصوب شورای راهبردی، برنامه ریزی‌های پژوهشی این مؤسسه با هدف افزایش تاب‌آوری، پایداری و ارتقای تولید محصولات شیلاتی در حوزه‌های صید و صیادی، آبزی‌پروری، عمل‌آوری و فرآوری و همچنین تولید محصولات زیستی شیلاتی انجام شده است.


سال ۱۴۰۵
وحدت ملی
وحدت ملی
در سایه امنیت ملی
اقتصاد مقاو

انعکاس پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران درباره توافق‌نامه BBNJ در بیانیه پایانی نشست کمیته شیلات فائو COFI۳۷



به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در پی برگزاری سی‌وهفتمین نشست کمیته شیلات فائو ، پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران در خصوص مدیریت تنوع زیستی دریایی در مناطق خارج از صلاحیت ملی (BBNJ) با موفقیت در متن نهایی بیانیه پایانی این اجلاس جای گرفت. این دستاورد، نشان‌دهنده نقش کلیدی و تأثیرگذار ظرفیت‌های کارشناسی و علمی ایران در عرصه‌های بین‌المللی حکمرانی دریاهاست.

این پیشنهاد حاصل فرآیندی دقیق از بررسی‌های علمی و جلسات کارشناسی مستمر در مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور است که پیش از برگزاری سی و هفتمین اجلاس COFI صورت پذیرفت. هدف از این تدوین تخصصی، واکاوی ابعاد گوناگون توافق‌نامه BBNJ، بررسی پیوند آن با سیستم‌های فعلی حکمرانی شیلات و همچنین تبیین ضرورت ایجاد هم‌افزایی میان سازوکارهای بین‌المللی متولی منابع دریایی بوده است.

تیم تخصصی مؤسسه در این فرآیند مطالعاتی، محورهای حیاتی متعددی از جمله نقش نهادهای منطقه‌ای شیلات، ضرورت ایجاد هماهنگی میان موافقت‌نامه‌های بین‌المللی، اهمیت مشارکت فعال نهادهای علمی و جوامع تخصصی، و همچنین الزامات بهره‌برداری پایدار از منابع آب‌های آزاد را مورد کنکاش قرار دادند. نتایج این مطالعات، شالوده اصلی پیشنهاد کشورمان را برای ارائه در سطح جهانی تشکیل داد.

محمدصدیق مرتضوی، رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، ضمن ارائه این پیشنهاد در سی و هفتمین نشست COFI، بر اهمیت انطباق حکمرانی‌های منطقه‌ای با تحولات بین‌المللی تأکید کرد. در متن نهایی بیانیه پایانی این اجلاس، محورهای کلیدی پیشنهاد ایران به‌ویژه در موارد ذیل برجسته شده است:

•تقویت هماهنگی و مشارکتِ مؤثرِ کارشناسان شیلاتی، نهادهای علمی و جوامع صیادی در سطوح ملی، منطقه‌ای و جهانی برای تضمین اجرای یکپارچه موافقت‌نامه‌های بین‌المللی.

•توسعه همکاری میان نهادهای منطقه‌ای شیلات (RFBs) با حمایت فائو و «شبکه دبیرخانه‌های نهادهای منطقه‌ای شیلات» (RSN) به منظور تحقق مدیریت منسجم و اثربخش.



حرکت به سمت تحقیق برای توسعه کاربردی و اثربخشی بیشتر



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، صبح امروز ششم مهر ماه ۱۴۰۵، جلسه ارائه گزارش پیشرفت اقدامات مراکز و پژوهشکده‌ها در شش‌ماهه نخست سال جاری با هدف پایش و ارزیابی روند اجرای برنامه‌ها، بررسی دستاوردها، چالش‌های موجود و ترسیم مسیر اقدامات آتی به‌صورت حضوری و ویبناری برگزار شد.

غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، در این نشست با اشاره به شرایط ویژه کشور، اظهار کرد: امروز با چالش‌هایی از جمله تغییرات اقلیمی، جنگ و تحریم‌ها مواجه هستیم و این شرایط، ضرورت بازنگری در برنامه‌ها و ارائه طرح‌ها و رویکردهای جدید در وزارتخانه، سازمان و مؤسسات تحقیقاتی را دوچندان می‌کند.

وی با اشاره به شعار سال و تأکید بر موضوع اقتصاد مقاومتی و افزایش بهره‌وری افزود: نقطه ثقل افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی، توسعه دانش است؛ دانشی که بخشی از آن در داخل کشور تولید می‌شود و بخشی نیز از طریق انتقال فناوری و دانش از خارج تأمین می‌شود. هدف باید آن باشد که با توسعه دانش و فناوری و در عین حال حفظ پایداری منابع، بتوانیم تولیدی اقتصادی‌تر و رقابتی‌تر داشته باشیم.

رئیس سازمان تات با قدردانی از تلاش‌های مجموعه تحقیقات کشاورزی در شرایط موجود، بر ضرورت حفظ و تقویت پایداری امنیت غذایی تأکید کرد و گفت: مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور از مؤسسات باسابقه و قدیمی کشور است و باید مرجعیت علمی خود را با ارائه دستاوردهای پژوهشی و پاسخگویی به نیازهای کشور تقویت کند.

گل‌محمدی ادامه داد: در سازمان تات، حرکت به سمت «تحقیق برای توسعه و اثربخشی» در حال انجام است؛ در این مسیر، تعداد پروژه‌های تحقیقاتی هدف اصلی نیست؛ بلکه کیفیت، اثربخشی و تأثیرگذاری نتایج پژوهش‌ها اهمیت بیشتری دارد.

وی بر ضرورت توسعه پژوهش‌های کاربردی و تقویت ارتباط میان مؤسسات تحقیقاتی و بخش اجرا تأکید کرد و گفت: ارتباط و تعامل نزدیک میان مؤسسات و بخش اجرا، زمینه‌ساز اثرگذاری بیشتر پژوهش‌هاست و باید این ارتباط در مسیر حل مسائل واقعی بخش کشاورزی تقویت شود.

معاون وزیر جهاد کشاورزی همچنین با تأکید بر نقش تعامل و همکاری در توسعه دانش و تثبیت مرجعیت علمی اظهار کرد: باید از محقق‌محوری عبور کنیم و پیشکسوتان و محققان باتجربه را به‌عنوان راهنما و ایجادکننده انگیزه برای نسل جوان در نظر بگیریم. اثربخشی پژوهش و انتقال نتایج تحقیقات به بخش اجرا باید در زمره اولویت‌های اصلی، به‌ویژه برای همکاران جوان، قرار گیرد.

وی با اشاره به جایگاه سازمان تات در سطح کشور افزود: امروز سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در جایگاه مهمی از نظر مرجعیت علمی قرار دارد و موضوعات کلیدی از جمله هوشمندسازی و استفاده از هوش مصنوعی در بخش کشاورزی نیز به این سازمان واگذار شده است.

گل‌محمدی همچنین با اشاره به نقش سازمان تات در سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی بخش کشاورزی گفت: سازمان در کمیسیون کشاورزی مجلس نیز به‌عنوان مرجع علمی مورد توجه قرار گرفته است و امسال، موضوع آموزش، ترویج و توسعه فناوری در بخش کشاورزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

رئیس سازمان تات در پایان با اشاره به ظرفیت علمی گسترده این سازمان، بر ضرورت فعال‌شدن جریان تبادل دانش و بهره‌گیری از ظرفیت حدود ۱۸۰۰ عضو هیات علمی و ۷۰۰ محقق تأکید کرد و گفت: امیدواریم ساختار تشکیلاتی سازمان که با رویکرد چابک‌سازی در حال بازنگری است، تا پیش از پایان سال نهایی شود و با فراهم‌شدن زمینه جذب نیروهای هیات علمی و محقق و با پشتیبانی و همراهی همه مجموعه‌ها، بتوانیم در مسیر افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی گام‌های مؤثرتری برداریم.

تداوم فعالیت‌های شیلاتی در شرایط بحرانی با اتکا به ظرفیت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، صبح امروز ششم مهر ماه ۱۴۰۵، جلسه ارائه گزارش پیشرفت اقدامات مراکز و پژوهشکده‌ها در شش‌ماهه نخست سال جاری به صورت حضوری و وبیناری برگزار شد.

محمد صدیق مرتضوی، رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در این نشست با اشاره به شرایط ویژه کشور در این مدت، اظهار کرد: در شش ماه گذشته، کشور شاهد جلوه‌هایی ارزشمند از رشادت، ایثار و مدیریت مؤثر در شرایط بحرانی بود که این موضوع به‌ویژه در استان‌های جنوبی نمود بیشتری داشت.

وی با قدردانی از تلاش‌های همکاران مؤسسه افزود: با وجود شرایط موجود، مسئولیت‌های محوله با تلاش و همراهی همکاران به نحو مطلوب انجام شد و همکاران در ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها، به‌ویژه در مناطق جنوبی کشور، با مسئولیت‌پذیری اجازه ندادند خللی در روند فعالیت‌های مؤسسه ایجاد شود.

مرتضوی همچنین از حمایت‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در این دوره قدردانی کرد و گفت: این حمایت‌ها نقش مؤثری در تداوم فعالیت‌ها و انجام مأموریت‌های مؤسسه داشته است.

استقرار نظام برنامه‌ریزی و پایش فعالیت‌ها

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در ادامه، استقرار نظام فعالیت و هم‌راستاسازی برنامه‌ها با سیاست‌های کلان و اسناد بالادستی را از مهم‌ترین اقدامات مؤسسه در شش‌ماهه نخست سال جاری عنوان کرد و گفت: استقرار چرخه مستمر برنامه‌ریزی عملیاتی با هدف تعریف، ثبت و پایش فعالیت‌ها، بازنگری محورهای پژوهشی بر اساس اسناد بالادستی، تدوین برنامه‌های عملیاتی در ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها و طراحی نظام نظارت و ارزیابی پروژه‌ها در این مدت دنبال شده است.

وی تشکیل کارگروه‌های تخصصی و برگزاری نشست‌های تخصصی با هدف پاسخگویی به نیازهای بخش اجرا را از دیگر اقدامات انجام‌شده برشمرد و افزود: توسعه هوشمندسازی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در پژوهش، نهادینه‌سازی زنجیره تجاری‌سازی و کاربردی‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ارتقای نظام انتقال یافته‌های پژوهشی و ترویج، از دیگر محورهای فعالیت مؤسسه بوده است.

تقویت مرجعیت علمی و توسعه همکاری‌های پژوهشی

مرتضوی با تأکید بر ضرورت تقویت جایگاه علمی مؤسسه اظهار کرد: توسعه دیپلماسی علمی و ارتقای تصویر راهبردی مؤسسه، عملیاتی‌سازی الگوی تولیدات شیلاتی مبتنی بر رویکرد هوشمندسازی، حفظ و ارتقای محیط‌های تحقیقاتی و ایستگاه‌ها، توسعه ظرفیت جذب اعضای هیئت علمی و گسترش همکاری با بنیاد ملی علم در حوزه‌های مرتبط با شیلات، در دستور کار مؤسسه قرار داشته است.

وی ادامه داد: توسعه تعاملات بین‌المللی با رویکرد تاب‌آوری و حضور در سی‌وهفتمین اجلاس کمیته شیلات فائو (COFI۳۷) و ارائه گزارش درخصوص وضعیت ذخایر، فشار صید، آسیب‌شناسی گلوگاه‌ها و پاسخ‌های شیلاتی و سیاستی، از دیگر اقدامات انجام‌شده در این دوره بوده است.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور همچنین انطباق و هم‌راستاسازی راهبردی مؤسسه با محورهای کلان ارزیابی وزارت، تقویت ظرفیت‌های درآمدزایی از طریق توسعه مشارکت بخش خصوصی و ساماندهی و ارتقای نظام رفاهی کارکنان را از دیگر اقدامات شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ عنوان کرد.

نهایی‌شدن تولید سه واکسن آبزیان

مرتضوی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به دستاوردهای پژوهشی مؤسسه گفت: خوشبختانه تولید سه واکسن آبزیان در مؤسسه نهایی شده است و در هفته آینده جلسه‌ای با مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی برای پیگیری این موضوع برگزار خواهیم کرد.

وی همچنین با اشاره به توسعه همکاری‌های پژوهشی اظهار کرد: در حال حاضر ۳۴ پروژه مشترک در مؤسسه در حال انجام است و ۶۵ درصد پروژه‌های مؤسسه، مسئله‌محور هستند.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، مسئله‌محوری پروژه‌ها و افزایش تعامل با بخش خصوصی و اتحادیه‌ها را از نشانه‌های تقویت جایگاه مؤسسه در حوزه مرجعیت علمی دانست و گفت: استقبال بخش خصوصی، اتحادیه‌ها و مجموعه‌های مرتبط از ظرفیت علمی مؤسسه و شکل‌گیری تعاملات مشترک، بیانگر اعتماد به ظرفیت علمی مؤسسه و نقش آن در پاسخگویی به مسائل و نیازهای بخش شیلات است.

گفتنی است: در این جلسه، غلامرضا گل‌محمدی معاون وزیر ورئیس سازمان تات و هیات همراه، ۵ مدیران، رؤسای مراکز و پژوهشکده‌ها و جمعی از همکاران مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور حضور داشتند.

در نشست شورای هماهنگی مدیران موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور مطرح شد



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در این نشست که با حضور مدیران و رؤسای پژوهشکده‌های اهواز، بوشهر و بندرعباس، و همچنین رؤسای مراکز تحقیقاتی چابهار، یزد، یاسوج و ارومیه برگزار شد، گزارش مبسوطی از عملکرد حوزه‌های پژوهشی، برنامه‌ریزی و پشتیبانی در شش ماهه نخست سال جاری ارائه گردید. در ادامه این جلسه، رؤسای بخش‌های تخصصی و مدیران واحدهای پشتیبانی با نقد و بررسی فعالیت‌های انجام شده، به ارائه پیشنهادهای کاربردی برای بهبود کمی و کیفی عملکرد در نیمه دوم سال پرداختند.

در این جلسه، رئیس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با تأکید بر لزوم تحقق برنامه‌های بالادستی سازمان، محورهای کلیدی مورد انتظار را برای پژوهشکده‌ها و مراکز تابعه ابلاغ کرد. اهم مطالبات و تأکیدات ایشان بدین شرح است:

•توسعه پژوهش‌های ملی و همکاری‌های بین‌بخشی: پیگیری فعالیت‌های پژوهشی در سطح ملی، تقویت همکاری‌ها با معاونت علمی ریاست جمهوری و مراکز رشد، و ایجاد بستری پویا برای فعالیت‌های علمی اعضای هیئت‌علمی و محققان.

•توسعه زنجیره ارزش و فناوری: توجه ویژه به ثبت دانش فنی، تجاری‌سازی محصولات پژوهشی و تکمیل زنجیره ارزش معرفی ماهیان دریایی به قفس.

•مدیریت بحران و زیرساخت: پیگیری جدی زیرساخت‌های پژوهشی و آزمایشگاهی، و مکاتبه با استانداری‌ها جهت برآورد خسارات احتمالی ناشی از جنگ و حوادث، به‌ویژه در مراکز و پژوهشکده‌های جنوب کشور.

•پروژه‌های کلان و راهبردی: پیگیری همکاری‌های مشترک با «هلدینگ مکران» در حوزه‌های پرورش میگو و ماهی کفال در چابهار و تدوین نقشه راه پرورش «تیلاپیا» در ستاد با مشارکت مرکز تحقیقات یزد.

•بهره‌وری و اثربخشی: توجه به درآمدهای اختصاصی، تغییر در رویکردها برای ایجاد ظرفیت‌های جدید، خروجی‌محور کردن جلسات با نخبگان و افزایش پاسخگویی به نیازها و مشکلات بخش اجرا.

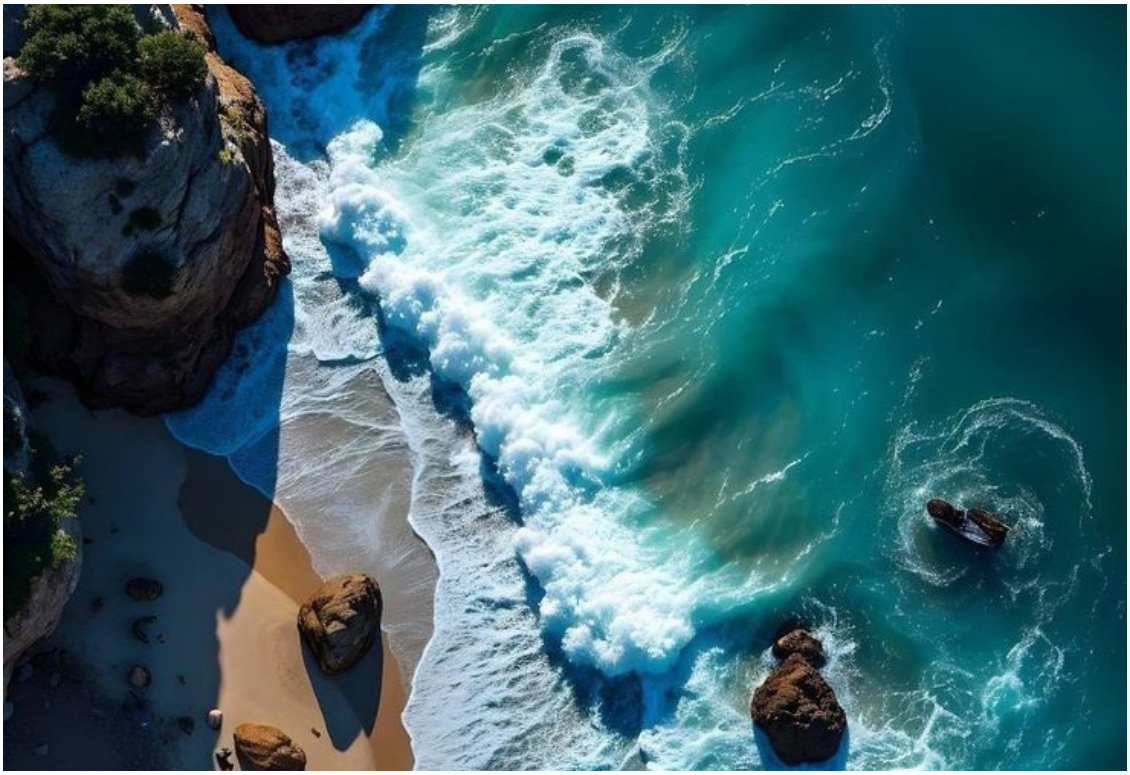
شایان ذکر است، نشست شورای هماهنگی مدیران با هدف هم‌افزایی و ارتقای سطح فعالیت‌های پژوهشی در مراکز و پژوهشکده‌ها تدوین شده است و فرآیند ارائه گزارش عملکرد سایر مراکز و پژوهشکده‌های تابعه، در روزهای آتی ادامه خواهد داشت.



تحقق برنامه‌های پژوهشی شیلات با رویکرد هوشمندسازی و تجاری‌سازی دستاوردها



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از پایگاه اطلاع رسانی وزارت جهاد کشاورزی محمد صدیق مرتضوی در نشست شورای مدیران و جلسه ارائه گزارش پیشرفت اقدامات مراکز و پژوهشکده‌ها در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ اظهار کرد: در شش ماه گذشته، کشور شاهد جلوه‌هایی ارزشمند از رشادت، ایثار و مدیریت مؤثر در شرایط بحرانی بود که به‌ویژه در استان‌های جنوبی نمود بیشتری داشت. وی با اشاره به تداوم فعالیت‌های مؤسسه در این دوره افزود: مسئولیت‌های محوله با تلاش و همراهی همکاران به نحو مطلوب انجام شد و همکاران در ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها، به‌ویژه در مناطق جنوبی کشور، با مسئولیت‌پذیری اجازه ندادند خللی در روند فعالیت‌های مؤسسه ایجاد شود. این مسئول همچنین از حمایت‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در این دوره قدردانی کرد و این پشتیبانی را در تداوم فعالیت‌ها و انجام مأموریت‌های مؤسسه مؤثر دانست. رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ضمن تشریح مهم‌ترین اقدامات و برنامه‌های انجام‌شده در این مدت، به استقرار نظام فعالیت و هم‌راستاسازی برنامه‌ها با سیاست‌های کلان و اسناد بالادستی اشاره و اظهار کرد: استقرار چرخه مستمر برنامه‌ریزی عملیاتی، تعریف، ثبت و پایش فعالیت‌ها، بازنگری محورهای پژوهشی بر اساس اسناد بالادستی، تدوین برنامه‌های عملیاتی در ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها و همچنین طراحی نظام نظارت و ارزیابی پروژه‌ها، از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در این دوره بوده است. وی، تشکیل کارگروه‌های تخصصی و برگزاری نشست‌های تخصصی با هدف پاسخگویی به نیازهای بخش اجرا، توسعه هوشمندسازی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در پژوهش، نهادینه‌سازی زنجیره تجاری‌سازی و کاربردی‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ارتقای نظام انتقال یافته‌های پژوهشی و ترویج را از دیگر محورهای فعالیت مؤسسه عنوان کرد. مرتضوی همچنین بر توسعه دیپلماسی علمی و ارتقای تصویر راهبردی مؤسسه، عملیاتی‌سازی الگوی تولیدات شیلاتی مبتنی بر رویکرد هوشمندسازی، حفظ و صیانت و ارتقای محیط‌های تحقیقاتی و ایستگاه‌ها، توسعه ظرفیت جذب اعضای هیئت علمی و گسترش همکاری با بنیاد ملی علم در حوزه‌های مرتبط با شیلات تأکید کرد.



حرکت از تحقیق به سمت پژوهش‌های کاربردی و اثربخش



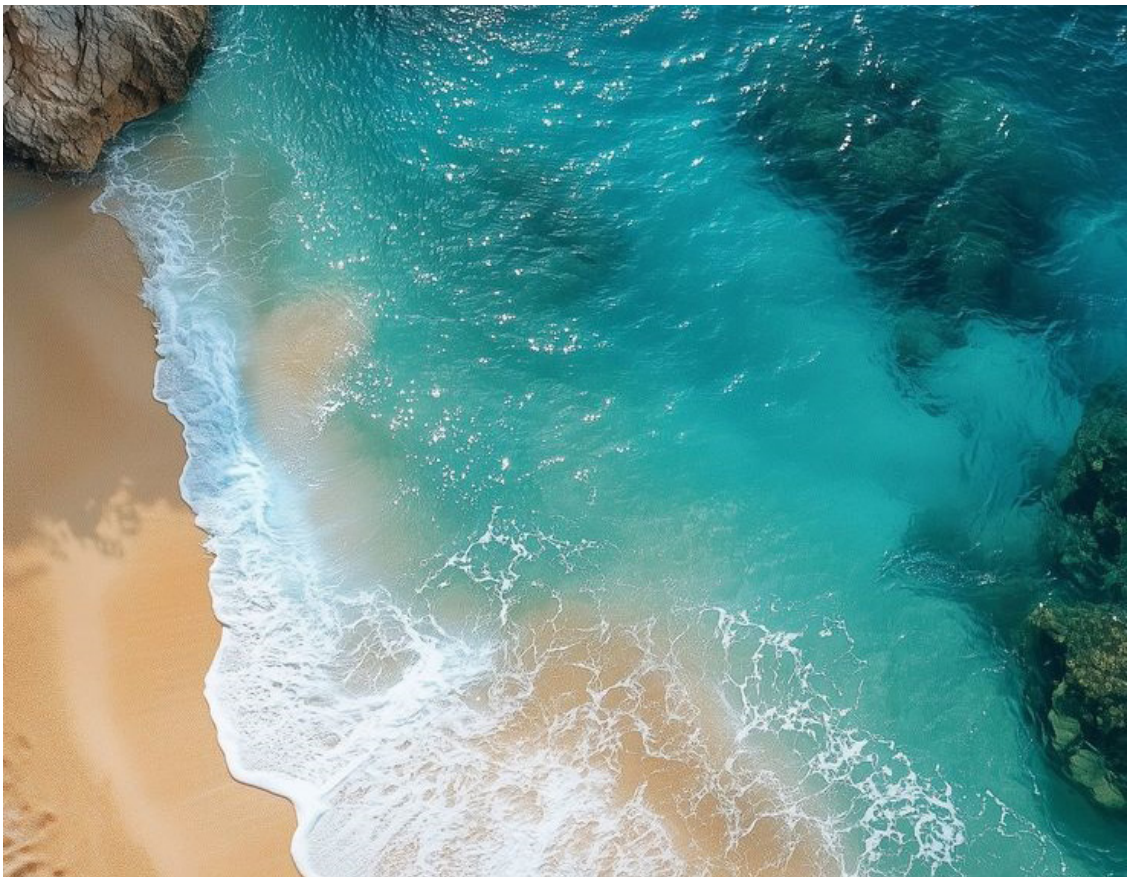
به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از پایگاه اطلاع رسانی وزارت جهاد کشاورزی، غلامرضا گل‌محمدی در نشست شورای مدیران مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با اشاره به شرایط ویژه کشور، از جمله تغییرات اقلیمی، محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها و ضرورت پاسخگویی به نیازهای بخش کشاورزی، بر بازنگری در برنامه‌ها و حرکت به سمت رویکردهای نوین در سازمان و مؤسسات تحقیقاتی تأکید کرد.

پژوهش‌های کاربردی؛ مسیر تحقق اثربخشی تحقیقات

وی اظهار کرد: افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی در گرو توسعه دانش و فناوری، حفظ پایداری منابع تولید و تقویت ارتباط میان مراکز تحقیقاتی و بخش اجراست. رئیس سازمان تات با تأکید بر ضرورت تغییر رویکرد از «تحقیق برای تحقیق» به «تحقیق برای توسعه و اثربخشی» گفت: تعداد پروژه‌های تحقیقاتی هدف اصلی نیست، بلکه کیفیت، کاربردی‌بودن و انتقال نتایج پژوهش‌ها به عرصه اجرا اهمیت دارد.

هوشمندسازی و هوش مصنوعی در خدمت کشاورزی

گل‌محمدی، هوشمندسازی و بهره‌گیری از هوش مصنوعی، تقویت مرجعیت علمی، توسعه آموزش، ترویج و فناوری و استفاده از ظرفیت اعضای هیئت علمی و محققان را از اولویت‌های سازمان تات برای ارتقای بهره‌وری و توسعه پایدار بخش کشاورزی عنوان کرد. وی بر ضرورت هم‌افزایی بیشتر میان بخش‌های تحقیقاتی، آموزشی، ترویجی و اجرایی تأکید کرد و گفت: نتایج تحقیقات باید در پاسخ به مسائل واقعی بخش کشاورزی و با هدف ایجاد اثر ملموس در عرصه تولید دنبال شود.



مأموریت‌های ملی مراکز و پژوهشکده‌های شیلاتی با رویکرد برنامه‌محور و مشارکت بخش خصوصی دنبال شود



به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، صبح امروز، هفتم مهر ماه ۱۴۰۵در دومین روز از جلسه ارائه گزارش اقدامات و پیشرفت فعالیت‌های مؤسسه در شش‌ماهه نخست سال، محمد صدیق مرتضوی، رئیس موسسه با اشاره به ضرورت ارتقای اثربخشی فعالیت‌های پژوهشی بر هدف‌گذاری مشخص، ارائه دستاوردهای قابل رونمایی و توجه جدی به مأموریت‌های ملی و استانی تأکید کرد.

ضرورت تقویت مأموریت‌های پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی_انزلی

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در خصوص پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی_انزلی گفت: انتظار از این پژوهشکده در حوزه آبزی‌پروری در سطح ملی بالاست و باید برای دستیابی به دستاوردهای قابل ارائه و رونمایی، برنامه‌ریزی مشخصی انجام شود.

مرتضوی با تأکید بر ضرورت حفظ نقش علمی و مرجعیتی پژوهشکده در استان، افزود: مأموریت‌های مرتبط با آبزی‌پروری دریایی و توسعه پرورش ماهی در قفس نیز باید مورد توجه جدی قرار گیرد و این رویکرد در برنامه‌ها و فعالیت‌های پژوهشکده لحاظ شود.

وی همچنین بر بهره‌گیری از ظرفیت اعتبارات تکمیلی استانی و پیگیری آن تأکید کرد و گفت: مؤسسه باید در فرآیندهای مرتبط با رهاسازی نقش مؤثری داشته باشد و موضوعاتی از جمله مکان و زمان مناسب رهاسازی و ضریب بازگشت شیلاتی با دقت مورد بررسی قرار گیرد.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور همچنین خواستار دقت بیشتر در ارائه آمار و ارقام شد و بر برنامه‌ریزی برای محققان و اعضای هیأت علمی، بهبود وضعیت «یونیدو» و پیگیری موضوع اعتبارات از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تأکید کرد.

تأکید بر مدیریت ذخایر و نگاه اکولوژیک در دریای خزر

مرتضوی در خصوص پژوهشکده اکولوژی دریای خزر_ساری نیز اظهار کرد: مأموریت اصلی این پژوهشکده، مدیریت ذخایر و مسائل اکولوژیک دریای خزر است و این مسئولیت در برنامه‌های پژوهشکده نباید مورد غفلت قرار گیرد.

وی با اشاره به انتظار مؤسسه برای تدوین و پیگیری برنامه جامع مدیریت صید دریای خزر افزود: پژوهشکده باید نقش و مسئولیت خود را در حوزه خزر به‌صورت جدی دنبال کند و برای تأمین اعتبارات مورد نیاز نیز پیگیری و تلاش لازم را داشته باشد.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ادامه داد: در حوزه آبزی‌پروری نیز باید از منظر اکولوژیک ورود کرد و معیارهای اکولوژیک در توسعه پایدار آبزی‌پروری مورد توجه قرار گیرد.

مرتضوی بر حفظ ساختار، تمرکز بر داشته‌های موجود، توسعه همکاری با بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان تأکید کرد و گفت: شناور «کاسپین» برای ارائه خدمات به استان‌های شمالی آماده بهره‌برداری است و باید در حوزه فعالیت‌های استانی، تقسیم کار مناسبی با مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور در تنکابن صورت گیرد.

وی همچنین بر ضرورت داشتن نگاه جامع به مسائل و تداوم برنامه‌های پژوهشکده در این مسیر تأکید کرد.

ارتقای نقش بخش خصوصی در توسعه تحقیقات ماهیان خاویاری

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در خصوص انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری نیز گفت: یکی از موضوعات مهم در این حوزه، بانک ژن و چگونگی انجام مسئولیت‌ها و مأموریت‌های ملی انستیتو در کنار پشتیبانی علمی از بخش آبزی‌پروری است.

مرتضوی با اشاره به قراردادهای موجود میان انستیتو و بخش خصوصی اظهار کرد: خوشبختانه قراردادهای نسبتاً خوبی با بخش خصوصی وجود دارد و باید سهم و نقش این بخش در فعالیت‌های پژوهشی و اجرایی ارتقا یابد.

وی افزود: پیشنهادها و ایده‌های موجود باید با همکاری شرکت مادر تخصصی در قالب برنامه کاری ارائه شود و در توسعه پرورش ماهیان خاویاری نیز نگاه آمایشی مورد توجه قرار گیرد.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با بیان اینکه مأموریت انستیتو در حوزه ماهیان خاویاری سنگین و ملی است، تصریح کرد: اگر برنامه‌ها بر اساس چارچوب‌های علمی و با رویکرد هدفمند

پیش برود، می‌توان در مسیر تحقق اهداف سند هفتم توسعه گام برداشت و شاهد اثربخشی بیشتر فعالیت‌های انستیتو بود.

تعیین تکلیف زیرساخت‌های ایستگاه قره‌سو در گرگان

مرتضوی در خصوص مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی_گرگان نیز بر تعیین تکلیف برنامه‌های ایستگاه قره‌سو تأکید کرد و گفت: با توجه به برنامه‌های پیش‌بینی‌شده از جمله فعالیت در زمینه کپور تاتا، باید نیازهای زیرساختی مشخص و زمینه لازم برای اجرای فعالیت‌ها فراهم شود.

وی همچنین بر ضرورت پیگیری جذب نیرو برای این مرکز تأکید کرد و افزود: اسناد بالادستی و رویکرد توسعه دریامحور باید در برنامه‌ریزی‌های مرکز مورد توجه قرار گیرد تا بر اساس آن، برنامه‌های عملیاتی و اجرایی مشخصی تدوین شود.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با اشاره به همکاری مناسب این مرکز با سایر مراکز و پژوهشگاه‌ها، بر استمرار و تقویت این همکاری‌ها تأکید کرد.

پیگیری پروژه‌های معوقه و توسعه تحقیقات ماهی آزاد در تنکابن

مرتضوی در خصوص مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور_تنکابن نیز بر تعیین تکلیف پروژه‌های معوقه و تأمین منابع مالی مورد نیاز تأکید کرد و گفت: موضوع SPF قزل‌آلا که در حال حاضر معلق مانده است، باید با همکاری معاونت علمی و سازمان شیلات تعیین تکلیف و منابع مالی آن مشخص شود.

وی افزود: پروژه‌های معوقه باید با جدیت بیشتری دنبال شوند و مجریان پروژه‌ها نیز موظف هستند گزارش‌های خود را در زمان‌بندی مشخص ارائه کنند.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با اشاره به اقدامات انجام‌شده در زمینه ماهی آزاد اظهار کرد: در این حوزه فعالیت‌های خوبی صورت گرفته و این گونه برای پرورش در قفس معرفی شده است؛ همچنین جلسات متعددی با معاونت علمی برگزار شده و لازم است پیگیری‌ها از سوی مراکز ادامه یابد.

مرتضوی با تأکید بر اهمیت ماهی آزاد به‌عنوان یکی از گونه‌های مهم و حیاتی، خواستار توجه ویژه به تحقیقات و توسعه فعالیت‌ها در این زمینه شد و گفت: در چارچوب سند توسعه دریامحور نیز مؤسسه مکلف است بر روی گونه‌های بومی تمرکز و فعالیت کند.

محوریت بهره‌وری و بازنگری ساختاری در برنامه‌های توسعه‌ای مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، برگزاری پنل‌های تخصصی در اجلاس سراسری مدیران سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)، فرصتی را برای تبادل تجربیات میان مراکز تحقیقاتی و دستیابی به راهکارهای مشترک در حوزه مدیریت منابع فراهم کرد. این تعاملات، بستری برای هم‌افزایی میان مجموعه‌های تحقیقاتی ایجاد کرد تا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های یکدیگر، عملکرد علمی کشور بهبود یابد.

در این اجلاس، موضوعات کلیدی شامل مدیریت منابع، تقویت درآمدهای اختصاصی و شناسایی روش‌های نوین تأمین اعتبار در کانون توجه قرار گرفت. بررسی تجربیات موفق سایر مؤسسات و مراکز تحقیقاتی، به بهبود فرایندهای تصمیم‌گیری در این حوزه کمک خواهد کرد.

بازنگری در معماری و ساختار سازمانی از دیگر محورهای مورد بحث بود. بازبینی ساختار مؤسسات باید به‌گونه‌ای پیاده‌سازی شود که ضمن بهره‌برداری بهینه از پتانسیل‌های موجود، افزایش بهره‌وری و اثربخشی فعالیت‌های پژوهشی محقق شود.

مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در مسیر ارتقای بهره‌وری پژوهشی و نیروی انسانی و اصلاح ساختارهای داخلی حرکت می‌کند. هدف نهایی این راهبرد، به کارگیری دستاوردهای علمی و پژوهشی برای توسعه پایدار بخش شیلات و افزایش نقش تحقیقات در اقتصاد این حوزه است.

در دومین نشست کارگروه دام و شیلات کریدور اقتصادی منطقه آزاد اروند مطرح شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، دومین نشست کارگروه دام و شیلات کریدور اقتصادی منطقه آزاد اروند با حضور سمیرا ناظم‌رعایا، عضو هیئت‌علمی پژوهشکده، نمایندگان سازمان جهاد کشاورزی، اداره کل شیلات و اداره کل دامپزشکی برگزار شد.
در این نشست، ساختار پیشنهادی گزارش مطالعاتی کارگروه ارائه و ظرفیت‌های تولید و فرآوری بخش دام و شیلات استان خوزستان مورد بررسی قرار گرفت.
اعضای کارگروه بر ضرورت تمرکز بر ظرفیت‌های بالفعل استان تأکید کردند و شناسایی توانمندی‌های موجود در بخش‌های تولید، فرآوری و بسته‌بندی را به‌عنوان یکی از محورهای اصلی گزارش مطالعاتی در نظر گرفتند.
بر اساس مباحث مطرح‌شده، استفاده از ظرفیت‌های موجود می‌تواند زمینه توسعه صادرات محصولات دامی و شیلاتی از مسیر کریدور اقتصادی منطقه آزاد اروند را فراهم کند و نقش این منطقه را در اتصال ظرفیت‌های تولیدی استان به بازارهای صادراتی تقویت کند.
همچنین در این نشست، تکمیل زنجیره ارزش محصولات، تقویت زنجیره سرد و استقرار نظام ردیابی به‌منظور انطباق فرآیند تولید و عرضه با استانداردهای بین‌المللی مورد تأکید قرار گرفت.
اعضای کارگروه، ارتقای کیفیت و سلامت محصولات و حفظ هویت و قابلیت ردیابی آن‌ها در مراحل مختلف تولید، فرآوری، بسته‌بندی و عرضه را از الزامات توسعه صادرات در حوزه دام و شیلات عنوان کردند.
در پایان نشست مقرر شد دستگاه‌های عضو کارگروه، آمار، اطلاعات و پروژه‌های اولویت‌دار خود را برای استفاده در تدوین گزارش جامع مطالعاتی ارائه کنند تا بر اساس ظرفیت‌های موجود، مسیر توسعه صادرات محصولات دامی و شیلاتی خوزستان از طریق کریدور اقتصادی منطقه آزاد اروند مشخص شود.

وضعیت ذخایر میگو در صیدگاه‌های هرمزگان بررسی شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، برنامه روز مزرعه با عنوان «نوآوری در مدیریت صید و بهره‌برداری از ذخایر میگو» با محوریت این پژوهشکده و همکاری اداره کل شیلات استان هرمزگان و اتحادیه شرکت‌های تعاونی صیادان هرمزگان از سه‌شنبه ۳۱ شهریور آغاز شده و تا پنجشنبه ۲ مهرماه ۱۴۰۵ ادامه دارد.
این برنامه با هدف تقویت نقش صیادان در مدیریت فصل صید، افزایش آگاهی بهره‌برداران درباره اهمیت آمار و اطلاعات صید و تأکید بر ضرورت حفاظت از زیستگاه‌های دریایی برگزار می‌شود.
نخستین نشست این برنامه در شهرستان میناب با حضور جمعی از صیادان، بهره‌برداران و مسئولان شیلات منطقه برگزار شد و در جریان آن، وضعیت ذخایر میگو در صیدگاه‌های هرمزگان و الگوی پراکنش این ذخایر مورد بررسی قرار گرفت.
محمد مومنی، عضو هیأت علمی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان و مجری پروژه ارزیابی ذخایر میگو، در این نشست با ارائه گزارشی از وضعیت ذخایر، بر اهمیت ثبت و جمع‌آوری دقیق اطلاعات مربوط به میزان صید روزانه و میزان تلاش صیادی تأکید کرد.
بر اساس مباحث مطرح‌شده در این نشست، دسترسی به آمار دقیق و مستمر از فعالیت‌های صیادی، نقش مهمی در ارزیابی وضعیت ذخایر، شناخت شرایط صیدگاه‌ها و برنامه‌ریزی برای مدیریت بهره‌برداری از منابع آبزی دارد.
همکاری صیادان با آمارگیران شیلات و ثبت صحیح اطلاعات صید نیز می‌تواند به افزایش دقت داده‌های مورد استفاده در فرآیند تصمیم‌گیری و مدیریت فصل صید کمک کند و زمینه را برای حفاظت مؤثرتر از ذخایر میگو فراهم سازد.
ادامه برنامه روز مزرعه روز چهارشنبه اول مهرماه در بندرعباس و هرمز و روز پنجشنبه دوم مهرماه در قشم، درگهان، برگزار خواهد شد.
در این نشست‌ها موضوعاتی از جمله مشارکت جامعه صیادی در مدیریت فصل صید، اهمیت آمار و اطلاعات صید و ضرورت حفاظت از زیستگاه‌های دریایی مورد بررسی قرار می‌گیرد.
برگزاری این برنامه در راستای تقویت ارتباط میان بخش پژوهش، مدیریت شیلات و جامعه صیادی و با هدف استفاده از دانش و تجربه بهره‌برداران برای مدیریت پایدار ذخایر میگو در صیدگاه‌های استان هرمزگان دنبال می‌شود.

هفتمین نشست کنوانسیون حفاظت از محیط زیست دریای خزر برگزار شد



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، محمد صدیق مرتضوی، رئیس موسسه، در حاشیه هفتمین اجلاس وزرای محیط زیست کشورهای حاشیه دریای خزر (کاپ ۷) حضور یافت و بر ضرورت هم‌افزایی علمی برای حفظ این حوضه آبی ارزشمند تأکید کرد.

طرح جامع اکولوژی دریای خزر؛ اولویت علمی موسسه

رئیس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با اشاره به اهمیت پایش‌های مستمر علمی، اظهار داشت: یکی از برنامه‌های کلیدی و اولویت‌دار این موسسه در سال جاری، تصویب و عملیاتی‌سازی «طرح جامع اکولوژی دریای خزر» است. این طرح با تکیه بر دانش بومی و تجارب ارزشمند محققان، متخصصان و اعضای هیات‌علمی مراکز و پژوهشکده‌های تابعه در شمال کشور تدوین شده و هدف آن ارزیابی دقیق وضعیت اکولوژیک دریای خزر بر پایه مطالعات پیشین و داده‌های علمیِ جمع‌آوری‌شده در این حوضه آبی است.

کنوانسیون تهران؛ بستری برای نجات محیط زیست خزر

کنوانسیون تهران به عنوان تنها معاهده زیست‌محیطی مورد توافق پنج کشور ساحلی، مهم‌ترین سازوکار منطقه‌ای برای حفاظت از دریای خزر محسوب می‌شود. اجلاس طرف‌های متعاهد (کاپ) که با حضور وزرای محیط زیست کشورهای ساحلی تشکیل می‌شود، بالاترین مرجع تصمیم‌گیری در این کنوانسیون است که راهبری سیاست‌های کلان زیست‌محیطی را بر عهده دارد.

محورهای کلیدی اجلاس هفتم

در هفتمین نشست کنفرانس اعضای کنوانسیون تهران، موضوعات متعددی از جمله برنامه کاری و بودجه سال‌های ۲۰۲۶-۲۰۲۷، فاز نخست برنامه پایش زیست‌محیطی، کارگروه پایش و ارزیابی، و «برنامه اقدام سازگاری با نوسانات سطح آب دریای خزر» مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. همچنین، بررسی پروژه های در دست اجرا، بیانیه وزرا و تصمیمات راهبردی از دیگر محورهای اصلی این نشست می باشد.

دیپلماسی علمی ایران در حفاظت از گونه‌های در معرض خطر

یکی از دستاوردهای مهم این نشست برای جمهوری اسلامی ایران، مطرح کردن و استقبال اعضا از پیشنهاد تدوین «برنامه منطقه‌ای حفاظت از فوک خزری» است. این طرح که پیش‌تر با موفقیت در سطح ملی اجرا شده، با استقبال کشورهای عضو روبرو شد و مقرر گردید با محوریت و به نام ایران در سند نهایی اجلاس به امضا برسد. این موفقیت نشان‌دهنده جایگاه علمی ایران و پیشگامی موسسه در حفاظت از تنوع زیستی منحصر به فرد دریای خزر است.



لابستر؛ پیوند اقتصاد ساحلی و حفاظت از منابع دریایی



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از خبرگزاری ایانا، لابستر (شاه‌میگو دریایی) به عنوان یکی از ارزشمندترین و لوکس‌ترین سخت‌پوستان رده ده‌پایان در جهان شناخته می‌شود. در حالی که سخت‌پوستان با بیش از ۶۷ هزار گونه بخش عمده‌ای از تنوع زیستی دریاها را تشکیل می‌دهند، لابسترها در سه گروه اصلی «چنگال‌دار» (حقیقی)، «خاردار» و «دم‌پهن» با بیش از ۲۶۰ گونه شناسایی شده‌اند. از میان بیش از ۵۰ گونه لابستر حقیقی، ۳۳ گونه ارزش صید و بهره‌برداری تجاری گسترده در جهان دارند.

صید و فرآوری لابستر، ستون فقرات اقتصاد ساحلی در کشورهایی چون کانادا، آمریکا، استرالیا و بخش‌هایی از اروپاست. ارزش بازار جهانی این محصول در سال ۲۰۲۵ بین ۹ تا ۱۰ میلیارد دلار برآورد شده و پیش‌بینی می‌شود با نرخ رشد سالانه ۷ تا ۱۰ درصد، تا سال ۲۰۳۵ به بیش از ۲۰ میلیارد دلار برسد. صادرات گونه‌های تازه، منجمد و فرآوری‌شده به مقاصدی مانند چین، ژاپن و آمریکا، اشتغال‌زایی و سودآوری بالایی برای جوامع محلی ایجاد کرده است.

تغذیه: گوشت لابستر منبعی غنی از پروتئین باکیفیت، امگا-۳، ویتامین‌های گروه B (به‌ویژه B۱۲_{۱۲}B)، سلنیوم، روی و مس است که در سلامت قلب و تقویت ایمنی مؤثر است.

فرهنگ و گردشگری: در مناطقی نظیر مین، نوا اسکوشیا و کورنوال، صید لابستر با هویت و میراث چندصدساله ساحل‌نشینان پیوند خورده و جشنواره‌های سالانه آن سهم بسزایی در جذب گردشگر دارد.

لابسترها به عنوان جانوران کف‌زی، نقشی کلیدی در تعادل زنجیره غذایی دریا ایفا می‌کنند. با این حال، ذخایر این آبزی تحت تأثیر صید بی‌رویه، گرمایش جهانی و اسیدی شدن اقیانوس‌ها (که سبب شیوع بیماری‌ها و تغییر پراکنش جغرافیایی می‌شود) با تهدید جدی مواجه است. از این رو، اعمال مدیریت پایدار شامل تعیین اندازه حداقل مجاز صید، ممنوعیت صید ماده‌های تخم‌گذار و استفاده از تجهیزات صید استاندارد ضروری است.

این مناسبت فراتر از ترویج یک خوراک لوکس، نمادی از مسئولیت‌پذیری جمعی در قبال اقیانوس‌ها با ۳ محور اصلی است:

تکریم صیادان: قدردانی از تلاش جوامع محلی و ساحل‌نشینان.

ترویج صید و مصرف پایدار: الزام بازار به استفاده از برچسب‌های زیست‌محیطی معتبر نظیر MSC و آگاهی‌بخشی برای کاهش تقاضای صید مخرب.

ارتقای فناوری و پژوهش: بهره‌گیری از ابزارهایی مانند دریچه‌های فرار (Escape vents) برای کاهش صید ضمنی گونه‌های حساس (مانند لاک‌پشت‌ها) و هم‌افزایی میان دانشمندان و سیاست‌گذاران برای حفاظت از اکوسیستم دریا.

روز ملی لابستر فرصتی است برای تبیین تعادل میان «بهره‌برداری اقتصادی» و «حفاظت پایدار از منابع دریایی» تا این سرمایه اکولوژیک برای نسل‌های آینده حفظ گردد.



تأکید بر توسعه تحقیقات کاربردی در حوزه منابع آبزی در بازدید قائم‌مقام معاونت پژوهشی سازمان تات از مرکز تحقیقات گرگان



به گزارش روابط‌عمومی مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گرگان، جهانفر دانشیان، قائم‌مقام معاونت پژوهشی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)، در جریان سفر به استان گلستان از این مرکز بازدید کرد و در جریان آخرین وضعیت طرح‌های تحقیقاتی، ظرفیت‌های علمی و تخصصی و فعالیت‌های پژوهشی مرکز قرار گرفت.
در این بازدید که با حضور مسئولان و اعضای هیأت علمی مرکز انجام شد، گزارشی از مهم‌ترین فعالیت‌های پژوهشی، طرح‌های در حال اجرا و ظرفیت‌های تخصصی مرکز در حوزه‌های شیلات، آبزی‌پروری، بوم‌شناسی آبزیان و ارزیابی ذخایر ارائه شد.
همچنین آخرین وضعیت اجرای پروژه‌های تحقیقاتی در زمینه ارزیابی و پایش ذخایر آبزیان، بررسی شرایط اکولوژیک منابع آب‌های داخلی، مطالعات مرتبط با تالاب‌ها و اکوسیستم‌های آبی و طرح‌های کاربردی حوزه آبزی‌پروری مورد بررسی قرار گرفت.
دانشیان در حاشیه این بازدید با تأکید بر ضرورت توسعه پژوهش‌های کاربردی در حوزه منابع آبزی گفت: تحقیقات مسئله‌محور و هدایت فعالیت‌های پژوهشی به سمت رفع نیازهای واقعی بخش اجرایی و تولید، باید در اولویت مراکز تحقیقاتی قرار گیرد.
وی افزود: مراکز تحقیقاتی تخصصی در حوزه شیلات و منابع آبزی با برخورداری از ظرفیت‌های علمی و تخصصی می‌توانند در توسعه پایدار فعالیت‌های آبزی‌پروری و رفع چالش‌های این بخش نقش مؤثری داشته باشند.
در ادامه این بازدید، موضوع تقویت زیرساخت‌های پژوهشی، توسعه طرح‌های کاربردی، بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و تخصصی مرکز و افزایش ارتباط میان پژوهش و بخش اجرایی مورد تأکید قرار گرفت.
بازدید قائم‌مقام معاونت پژوهشی سازمان تات از مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گرگان در راستای سیاست‌ها و مأموریت‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی برای پایش فعالیت‌های پژوهشی، بررسی ظرفیت‌های مراکز تحقیقاتی و تقویت تحقیقات کاربردی و مسئله‌محور در حوزه منابع طبیعی و آبزیان انجام شد.

سرپرست معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی پژوهشکده میگوی کشور معرفی شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده میگوی کشور، مراسم معارفه سرپرست معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی این پژوهشکده برگزار شد و وحید یگانه به‌عنوان سرپرست جدید این معاونت معرفی شد.
رئیس پژوهشکده میگوی کشور در این مراسم با تبریک انتصاب یگانه و آرزوی موفقیت برای وی، بر اهمیت جایگاه معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی در پیشبرد اهداف پژوهشی و اجرایی پژوهشکده تأکید کرد.
وی همچنین از خدمات و تلاش‌های محسنی‌زاده در دوره تصدی معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی قدردانی کرد و نقش این بخش را در فراهم‌سازی زیرساخت‌ها و پشتیبانی از فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی پژوهشکده حائز اهمیت دانست.
یگانه، سرپرست جدید معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی پژوهشکده میگوی کشور نیز در این مراسم با قدردانی از اعتماد مسئولان، بر ضرورت تعامل و همکاری سازنده با بخش‌های مختلف علمی و پژوهشی تأکید کرد.
وی، پشتیبانی مؤثر از بخش‌های علمی و تحقیقاتی، رفع نیازهای پژوهشی و تقویت عملکرد معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی را از محورهای مورد توجه خود عنوان کرد و ارتقای جایگاه پژوهشکده در حوزه تحقیقات میگو را نیازمند همکاری و هم‌افزایی میان بخش‌های مختلف دانست.
یگانه پیش از این نیز مسئولیت معاونت پژوهشی و ریاست مرکز تولید میگوی عاری از بیماری خاص (SPF) پژوهشکده میگو را در سوابق مدیریتی خود داشته است.
در ادامه این مراسم، حاضران با اشاره به سابقه و جایگاه پژوهشکده میگوی کشور در عرصه تحقیقات ملی میگو، بر اهمیت تداوم حمایت‌های علمی و پژوهشی از صنعت پرورش میگو تأکید کردند.
پژوهشکده میگوی کشور به‌عنوان یکی از مراکز تخصصی تحقیقات میگو، در حوزه‌های علمی و تحقیقاتی مرتبط با این صنعت فعالیت دارد و پشتیبانی از توسعه پایدار آبزی‌پروری و ارتقای دانش فنی بخش پرورش میگو از محورهای فعالیت این مجموعه به شمار می‌رود.
در پایان مراسم، برای سرپرست جدید معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی پژوهشکده میگوی کشور در مسئولیت جدید آرزوی موفقیت و برای مسئول پیشین این معاونت سلامتی و بهروزی آرزو شد.

دستیابی پژوهشگران به دانش جداسازی و نگهداری سلول‌های زایای اولیه فیل‌ماهی



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، این طرح پژوهشی با هدف جداسازی، کشت و بررسی شرایط انجماد سلول‌های زایای اولیه فیل‌ماهی و فراهم‌سازی امکان استفاده از این سلول‌ها در برنامه‌های حفاظت ژنتیکی، با همکاری پژوهشگران انستیتو و دانشگاه گیلان انجام شد.
در این طرح، شیرین جمشیدی، پژوهشگر و عضو هیأت علمی بانک ژن ماهیان خاویاری و مجری طرح از سوی انستیتو، و طوبی میرزاپور، عضو هیأت علمی گروه زیست‌شناسی دانشکده علوم پایه دانشگاه گیلان و مجری طرح از سوی دانشگاه، در اجرای مراحل پژوهش مشارکت داشتند.
بر اساس این گزارش، فیل‌ماهی یکی از گونه‌های ارزشمند ماهیان خاویاری دریای کاسپین به شمار می‌رود که عواملی مانند طولانی بودن دوره بلوغ جنسی، تخریب زیستگاه و صید بی‌رویه، ذخایر این گونه را تحت تأثیر قرار داده است.
محمد حسن‌زاده صابر، مدیر بانک ژن انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، با اشاره به اهمیت حفاظت از ذخایر ژنتیکی فیل‌ماهی، بر ظرفیت نگهداری سلول‌های زایا برای مطالعات زیست‌شناسی تولیدمثل، حفاظت ژنتیکی و برنامه‌های تکثیر این گونه و سایر ماهیان خاویاری تأکید کرده است.
پژوهشگران در این مطالعه، سلول‌های زایای اولیه را از گناد فیل‌ماهی و با استفاده از ترکیبی از آنزیم‌های اختصاصی جداسازی کردند و سلول‌های به‌دست‌آمده را در محیط کشت L-۱۵ مورد بررسی و رشد قرار دادند.
برای شناسایی و تأیید سلول‌های جداسازی‌شده نیز از روش‌های ایمنوسیتوشیمی و بررسی بیان ژن‌های اختصاصی سلول‌های زایا از جمله Vasa وNanos استفاده شد که نتایج حاصل، وجود سلول‌های زایای مورد بررسی را تأیید کرد.
در بخش دیگری از این پژوهش، امکان انجماد و نگهداری طولانی‌مدت سلول‌های زایا بررسی شد. پس از انجام فرآیند انجماد با استفاده از ماده محافظ انجماد DMSO، حدود ۶۷ درصد سلول‌ها قابلیت بازیابی داشتند.
بر اساس نتایج این پژوهش، دستیابی به دانش جداسازی، کشت و نگهداری سلول‌های زایای اولیه فیل‌ماهی می‌تواند گامی در مسیر ایجاد بانک‌های سلولی و ژنتیکی ماهیان خاویاری باشد و ظرفیت استفاده از این سلول‌ها را در برنامه‌های حفاظت از ذخایر ژنتیکی افزایش دهد.
همچنین این دستاورد می‌تواند در مطالعات زیست‌شناسی تولیدمثل و توسعه فناوری‌های نوین تکثیر ماهیان خاویاری، از جمله بهره‌گیری از سلول‌های زایا در گونه‌هایی با دوره بلوغ کوتاه‌تر، مورد استفاده قرار گیرد.

مدل‌ها و روش‌های علمی ارزیابی ذخایر آبزیان در وبینار تخصصی بررسی شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، وبینار تخصصی «مدل‌ها و روش‌های ارزیابی ذخایر آبزیان» با حضور جمعی از پژوهشگران، متخصصان و کارشناسان حوزه ارزیابی ذخایر برگزار شد و در جریان آن، رویکردهای علمی و مدل‌های مختلف برای برآورد وضعیت ذخایر آبزیان مورد بررسی قرار گرفت.
در این نشست، مباحثی درباره انتخاب مدل مناسب ارزیابی ذخایر بر اساس ویژگی‌های زیستی گونه‌ها، نوع و میزان داده‌های در دسترس و اهداف مدیریتی ارائه شد.
در بخش نخست وبینار، اهمیت طول چرخه حیات گونه‌ها در انتخاب روش مناسب ارزیابی ذخایر مورد توجه قرار گرفت و گونه‌های کوتاه‌عمر و بلندعمر از نظر ویژگی‌های زیستی، ساختار ذخیره، مرگ‌ومیر طبیعی، داده‌های مورد نیاز و الزامات مدیریتی با یکدیگر مقایسه شدند.
بر اساس مباحث ارائه‌شده، گونه‌های کوتاه‌عمر از جمله میگو، سخت‌پوستان، ساردین‌ماهیان و سرپایان، به دلیل چرخه حیات کوتاه و تغییرات سریع در وضعیت ذخایر، به روش‌هایی نیاز دارند که بتوانند نوسانات زمانی ذخیره را با دقت بیشتری بررسی کنند. در مقابل، در ارزیابی گونه‌های بلندعمر، ساختار سنی ذخیره و دسترسی به سری‌های زمانی بلندمدت داده اهمیت بیشتری دارد.
در ادامه این وبینار، روش‌های اصلی ارزیابی ذخایر برای گونه‌های کوتاه‌عمر از جمله روش مساحت جاروب‌شده (Swept Area)، روش کاهش تدریجی ذخیره (Depletion) و مدل تولید به ازای هر عضو نسل (Yield per Recruit) معرفی شد.

کاربرد، داده‌های مورد نیاز و ظرفیت هر یک از این روش‌ها در برآورد توده زنده، بررسی روند تغییرات ذخایر و تعیین نقاط مرجع صید از دیگر محورهای مطرح‌شده در این بخش بود.
همچنین در بخش مربوط به گونه‌های بلندعمر، مدل‌های ساختار سنی، تولید مازاد، تامسون و بل، تأخیر تفاوت، تحلیل کاهش ذخیره (SRA) و LBB معرفی و کاربردهای هر یک در ارزیابی ذخایر تشریح شد.
در این بخش، بر ضرورت انتخاب روش ارزیابی بر مبنای ویژگی‌های زیستی ذخیره، نوع داده‌های موجود و هدف مطالعه تأکید شد؛ موضوعی که می‌تواند در افزایش دقت ارزیابی و فراهم‌کردن اطلاعات مناسب برای تصمیم‌گیری‌های مدیریتی مؤثر باشد.
یکی دیگر از محورهای این وبینار، معرفی «Kobe Plot» به عنوان ابزاری برای تفسیر هم‌زمان وضعیت توده ذخیره و شدت بهره‌برداری بود. در این چارچوب، نسبت‌های B/BMSY و F/FMSY برای تفسیر وضعیت ذخایر و انتقال نتایج مدل‌های ارزیابی به حوزه مدیریت منابع آبزی مورد توجه قرار گرفت.
در ادامه، روش تحلیل کاهش ذخیره (Stock Reduction Analysis – SRA) و کاربرد آن در ذخایری با سابقه طولانی صید و داده‌های سنی محدود مورد بررسی قرار گرفت. این روش با استفاده از سری زمانی صید، شاخص نسبی فراوانی و پارامترهای زیستی، امکان بازسازی روند تغییرات توده زنده ذخیره در طول زمان را فراهم می‌کند.
همچنین نمونه‌ای از کاربرد روش SRA در ارزیابی ذخیره ماهی شوریده خلیج فارس ارائه شد و ظرفیت این روش برای استفاده در مطالعات ذخایری که اطلاعات سنی محدودی دارند، مورد بحث قرار گرفت.
در پایان این نشست تخصصی، بر اهمیت استفاده از روش‌های علمی متناسب با ویژگی‌های زیستی گونه‌ها، کیفیت و کمیت داده‌های موجود و اهداف مدیریتی در فرآیند ارزیابی ذخایر تأکید شد.
برگزاری این وبینار زمینه‌ای برای تبادل دانش و تجربه میان پژوهشگران و کارشناسان حوزه ارزیابی ذخایر فراهم کرد و ظرفیت روش‌های مختلف برای استفاده در مطالعات منابع آبزی منطقه مورد بررسی قرار گرفت.
این برنامه همچنین با هدف به‌روزرسانی دانش فنی در زمینه ارزیابی ذخایر و تقویت ارتباط میان یافته‌های علمی و نیازهای مدیریتی منابع آبزیان برگزار شد.

تقویم صید کفال‌های خزر برای بقا نیاز به بازنگری دارد



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از خبرگزاری مهر غلامرضا دریانبرد، عضو هیئت‌علمی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر نوشت: همزمان با فرارسیدن روز ملی آبزیان و در حالی که نگاه‌ها به سوی حفاظت از منابع زیستی دریای خزر معطوف است، چالش تداوم نسل ماهی کفال طلایی به عنوان یکی از گونه‌های کلیدی در سبد صید ماهیان استخوانی، توجه محققان این حوزه و موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور را به خود جلب کرده است. هر ساله با فرارسیدن ۲۰ مهر ماه، تورهای صیادی پره در سواحل ایرانی دریای خزر پهن می‌شوند تا فصل صید ماهیان استخوانی آغاز شود، اما شواهد علمی و مطالعات زیست‌شناختی نشان می‌دهد که این تاریخ با تقویم طبیعی زادآوری ماهی کفال طلایی همخوانی ندارد. نتایج بررسی‌های اخیر حاکی از آن است که زمان آغاز فصل صید ماهیان استخوانی در آب‌های ایرانی دریای خزر با دوره تولیدمثل و زمان اوج تخم‌ریزی ماهی کفال طلایی همپوشانی کامل داشته و در این زمان بخش قابل‌توجهی از ماهیان کفال طلایی مولد در مرحله رسیدگی کامل جنسی قرار دارند و به دلیل عدم تکمیل فرآیند تخم‌ریزی، پیش از آنکه فرصت بقای نسل خود را داشته باشند، از چرخه زیستی دریا خارج می‌شوند.
اهمیت این مسئله زمانی دوچندان می‌شود که بدانیم برخلاف سایر گونه‌های ماهیان استخوانی خزر که به‌صورت مصنوعی تکثیر و بازسازی می‌شوند، بقای کفال طلایی تنها به زادآوری طبیعی وابسته است و هرگونه برداشت پیش از موعد، به معنای حذف بخشی از ظرفیت تولید نسل آینده خواهد بود. با توجه به روند کاهشی مشاهده شده در زی‌توده این ماهی، تداوم وضعیت فعلی می‌تواند نه‌تنها پایداری اکوسیستم خزر را با مخاطره جدی روبه‌رو کند، بلکه در آینده‌ای نزدیک، امنیت شغلی و معیشت جامعه صیادی را نیز مستقیماً هدف قرار دهد. در همین راستا، پیشنهاد بازنگری در تاریخ آغاز فصل صید و موکول کردن آن به نیمه دوم آبان ماه مطرح است. این تغییر رویکرد مدیریتی اگرچه ممکن است در نگاه نخست یک جابه‌جایی ساده تقویمی به نظر برسد، اما در واقع تصمیمی راهبردی برای «صید هوشمندانه» است، چرا که دریا همچون یک مزرعه زیستی، پیش از برداشت محصول نیازمند فرصتی برای بذرافشانی و تکثیر است.
متخصصان این حوزه معتقدند که اختصاص چند هفته فرصت بیشتر به ماهیان مولد برای تکمیل فرآیند تخم‌ریزی، نه فقط تضادی با منافع جامعه صیادی ندارد، بلکه سرمایه‌گذاری برای تضمین تورهای پربارتر در سال‌های آتی خواهد بود.
در شرایطی که روند کاهشی ذخایر، زنگ خطری برای اقتصاد شیلاتی شمال کشور محسوب می‌شود، اتخاذ تصمیمات مبتنی بر داده‌های دقیق زیستی، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است تا ضمن احترام به معیشت صیادان زحمتکش، میراث ارزشمند آبزیان خزر برای نسل‌های آینده نیز حفظ شود.

واکسیناسیون؛ حلقه مفقوده مدیریت ریسک بیماری‌ها در مزارع قزل‌آلای کشور



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، پنجمین نشست تخصصی بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان با محوریت «واکسن‌های بیماری‌های شایع ماهیان سردآبی در ایران» برگزار شد.

ضرورت‌های واکسیناسیون و چالش‌های مسیر

در ابتدای این نشست، مریم قیاسی با اشاره به تاریخچه تولید واکسن در ایران، از واردات اولین واکسن‌ها در سال ۱۳۸۴ تا دستیابی به دانش فنی تولید واکسن‌های بومی توسط جهاد دانشگاهی، پژوهشکده اکولوژی دریای خزر و بخش خصوصی (تک‌ژن زیست)، مسیری را ترسیم کرد که اگرچه امیدوارکننده است، اما هنوز با چالش‌های جدی روبروست.

قیاسی نبود بانک بذر به‌روز، تشخیص ناقص عوامل بیماری، نیاز به واکسن‌های چندظرفیتی و چالش‌های مدیریتی در مزارع نظیر شرایط تغذیه و کیفیت آب را از موانع اصلی عنوان کرد. وی تأکید کرد: «واکسن نباید به‌صورت یک محصول مجزا دیده شود، بلکه باید بخشی از یک بسته یکپارچه ایمنی شامل محرک‌های ایمنی، آموزش و مشاوره فنی مستمر باشد.»

بازار، تولیدکننده و چالش پذیرش

در بخش دوم، مطهره نظافت، با واکاوی چالش‌های پیش‌روی شرکت‌های تولیدکننده، بر اهمیت راهبردی واکسن در پیشگیری به‌جای درمان تأکید کرد. وی فاصله میان اثربخشی آزمایشگاهی و مزرعه‌ای را یکی از دلایل اصلی تردید پرورش‌دهندگان دانست.

دکتر نظافت تصریح کرد: «برای اینکه پرورش‌دهنده واکسن را بپذیرد، باید اثربخشی، قابلیت اجرا، دسترسی آسان و توجیه اقتصادی آن هم‌زمان محقق شود. هدف غایی ما باید تغییر پارادایم از "فروش واکسن" به "مدیریت ریسک بیماری" در کف مزرعه باشد.»

جمع‌بندی و مصوبات نشست

در پایان، شاپورکاکولکی ضمن اشاره به تأکیدات مصطفی شریف‌روحانی، قائم‌مقام موسسه، بر لزوم شبکه‌سازی و هماهنگی با سازمان دامپزشکی برای حفظ ذخایر ژنتیکی (بانک بذر)، بر اهمیت جایگاه واکسیناسیون در اسناد ملی امنیت غذایی تصریح کرد.

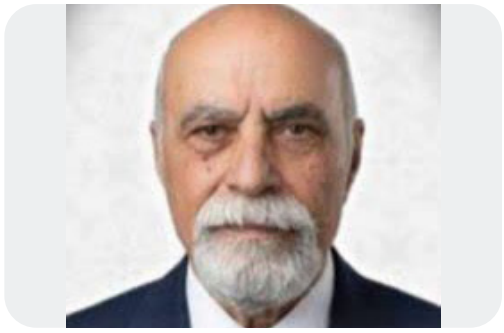
در این نشست، راهکارهای اجرایی زیر به‌عنوان نقشه راه صنعت آبزی‌پروری به تصویب رسید:

- تقویت زیرساخت‌های علمی: به‌روزرسانی بانک سویه‌های بومی بیماری‌زا در سطح ملی.
- رویکرد یکپارچه: ارائه واکسن همراه با خدمات زیست‌امنیتی و آموزش فنی.
- پایش و مستندسازی: اجرای برنامه‌های پایش اثربخشی در مزارع و انتشار مستندات «تحلیل هزینه-فایده» (Cost-Benefit) جهت اعتمادسازی در میان پرورش‌دهندگان.
- استانداردسازی: تهیه دستورالعمل‌های بومی‌سازی‌شده واکسیناسیون بر اساس سن، وزن و شرایط اقلیمی.
- توسعه محصول: حمایت از ساخت واکسن‌های چندظرفیتی با قابلیت اجرای آسان (غوطه‌وری).
- همکاری‌های بین‌بخشی: ایجاد کارگروه مشترک بین موسسه، سازمان دامپزشکی، بخش خصوصی و بهره‌برداران برای ایجاد مزارع الگویی.

این نشست با اجماع نظر شرکت‌کنندگان مبنی بر اینکه واکسیناسیون ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای صنعت قزل‌آلای ایران است، به کار خود پایان داد.



رئیس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در پی درگذشت همکار پیشکسوت پیامی صادر کرد



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، محمدصدیق مرتضوی رئیس موسسه در پی درگذشت آقای سیدمهدی موسوی پیامی صادر کرد.
متن پیام به شرح ذیل می باشد:
«اناالله و انا الیه راجعون»
خانواده محترم و داغدار جناب آقای مهندس سید مهدی موسوی
خبر درگذشت همکار پیشکسوت، پرتلاش و دلسوز، جناب آقای مهندس سید مهدی موسوی، موجب تألم و تأثر عمیق اینجانب و جامعه علمی شیلاتی کشور گردید. ایشان از سرمایه‌های ارزشمند موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور بودند که سال‌های متمادی عمر پربار خود را وقف اعتلای صنعت آبزی‌پروری و حفاظت از ذخایر ژنتیکی ارزشمند دریای خزر نمودند. خدمات صادقانه آن مرحوم در «ایستگاه تحقیقاتی خیرود» و نقش اثرگذار ایشان به عنوان «رییس اسبق مرکز بازسازی ذخایر ماهی آزاد دریای خزر»، برگ‌های زرینی از تعهد، تخصص و عشق به میهن در کارنامه درخشان ایشان است که همواره در یادها باقی خواهد ماند.
اینجانب فقدان این همکار فقید را به خانواده گرامی ایشان، بازماندگان، جامعه شیلاتی استان مازندران و همکاران محترم در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن عزیز سفرکرده علو درجات و رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان محترم صبر و شکیبایی مسئلت می‌نمایم.
یاد و نامش در عرصه تحقیقات شیلاتی کشور همواره گرامی باد.

نیازهای فنی و عمرانی پژوهشکده آبزی‌پروری و ایستگاه‌های تحقیقاتی بررسی شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، این بازدید ۳۱ شهریور ۱۴۰۵ با هدف بررسی میدانی وضعیت فنی، عمرانی و زیرساختی پژوهشکده و ایستگاه‌های تحقیقاتی تابعه انجام شد.
در جریان این بازدید، وضعیت زیرساخت‌ها، نیازهای فنی و عمرانی، مسائل موجود و اولویت‌های اجرایی مجموعه‌ها مورد بررسی قرار گرفت و درباره راهکارهای رفع مشکلات و بهبود شرایط زیرساختی بحث و تبادل نظر شد.
تیم بازدیدکننده در ادامه با حضور در ایستگاه تحقیقاتی تغذیه و غذای زنده آبزیان غازیان، بخش‌های آزمایشگاهی، سالن پرورش و سایر فضاهای تحقیقاتی این ایستگاه را بررسی کرد.
ظرفیت‌های موجود، نیازهای فنی و زیرساختی، پروژه‌های در حال اجرا و برنامه‌های تکمیل و توسعه ایستگاه غازیان از دیگر محورهای این بازدید بود.
همچنین در ایستگاه تحقیقاتی تکثیر و پرورش آبزیان شولم، استخرهای خاکی و سالن هچری مورد بررسی قرار گرفت و مسائل و مشکلات موجود و نیازهای فنی و عمرانی این بخش‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت.
بررسی برنامه‌های پژوهشکده برای تکمیل و توسعه سالن هچری، بهسازی و توسعه استخرها و لایروبی استخر ذخیره نیز از دیگر محورهای بازدید از این ایستگاه تحقیقاتی بود.
در این بازدید، برنامه‌های آتی پژوهشکده و ایستگاه‌های تابعه برای توسعه و بهبود زیرساخت‌ها بررسی و راهکارهای مناسب برای رفع مشکلات موجود و افزایش بهره‌وری تأسیسات و تجهیزات مورد بحث قرار گرفت.
همچنین بر ضرورت برنامه‌ریزی و هماهنگی میان بخش‌های فنی و عمرانی، پیگیری مسائل شناسایی‌شده و تعیین اولویت‌های اجرایی برای اجرای طرح‌های مورد نیاز تأکید شد.
این بازدید با هدف شناسایی دقیق نیازهای فنی و عمرانی، بررسی میدانی وضعیت موجود، هماهنگی میان بخش‌های مرتبط و برنامه‌ریزی برای اجرای اقدامات اولویت‌دار در پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور و ایستگاه‌های تحقیقاتی تابعه انجام شد.

با هدف توسعه همکاری‌های پژوهشی و فناورانه در حوزه آبزی‌پروری انجام شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، این تفاهم‌نامه با حضور رئیس پژوهشکده، معاون پژوهشی، مسئول تجاری‌سازی و مدیرعامل شرکت تغذیه و سلامت صوفی به امضا رسید.بر اساس این تفاهم‌نامه، دو مجموعه در زمینه اجرای طرح‌ها و پروژه‌های مشترک پژوهشی و فناورانه، بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، تخصصی و زیرساختی و توسعه فعالیت‌های کاربردی در حوزه آبزی‌پروری همکاری خواهند کرد.توسعه همکاری در زمینه تغذیه آبزیان و غذای زنده، استفاده از ظرفیت‌های علمی و آزمایشگاهی و به‌کارگیری توانمندی‌های موجود برای ارتقای بهره‌وری در فعالیت‌های مرتبط با آبزی‌پروری از دیگر محورهای این همکاری است.همچنین با توجه به استقرار شرکت تغذیه و سلامت صوفی در پارک علم و فناوری گیلان، ظرفیت‌های فناورانه و آزمایشگاهی این مجموعه نیز در چارچوب تفاهم‌نامه برای پیشبرد طرح‌های مشترک مورد توجه قرار گرفته است. این همکاری با هدف تقویت ارتباط میان بخش پژوهشی و مجموعه‌های فناور و فراهم‌کردن زمینه برای اجرای طرح‌های کاربردی، توسعه فناوری و استفاده مؤثرتر از ظرفیت‌های علمی و تخصصی در صنعت آبزی‌پروری دنبال می‌شود. امضای این تفاهم‌نامه می‌تواند زمینه توسعه همکاری‌های مشترک میان مراکز پژوهشی و بخش فناوری و بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود برای پاسخ به نیازهای تخصصی حوزه آبزی‌پروری را فراهم کند.

وضعیت فنی و عملیاتی کشتی تحقیقاتی گیلان بررسی شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور (انزلی)، نشست بررسی و ارزیابی وضعیت فنی کشتی تحقیقاتی گیلان با حضور محمد صیادبورانی، رئیس پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، سیامک باقری، رئیس بخش بوم‌شناسی پژوهشکده، شعبانی، رئیس امور اداری پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، ولی‌پور، مسئول شناورهای مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، خدمتی، سرپرست کشتی تحقیقاتی گیلان و جمعی از کارکنان کشتی در سالن کشتی برگزار شد.

در این نشست، بخش‌های مختلف کشتی مورد بازدید قرار گرفت و وضعیت فنی و عملیاتی تجهیزات و امکانات موجود با هدف شناسایی ظرفیت‌ها، نیازهای فنی و چالش‌های پیش‌رو بررسی شد.

حاضران همچنین موضوعات مرتبط با نگهداری و بهره‌برداری از تجهیزات، نحوه استفاده بهینه از امکانات فنی و الزامات افزایش ضریب ایمنی فعالیت‌های کشتی را مورد بررسی قرار دادند.

در ادامه، راهکارهای عملیاتی برای رفع چالش‌های موجود و ارتقای سطح ایمنی و امنیت فعالیت‌های تحقیقاتی کشتی مطرح شد و بر استفاده هدفمند از ظرفیت‌های تخصصی در حوزه فنی و دریانوردی تأکید شد.

بر اساس مباحث مطرح‌شده در این نشست، بهره‌گیری از دانش و تجربه متخصصان حوزه دریانوردی و تقویت همکاری میان بخش‌های تخصصی می‌تواند زمینه استفاده بهینه‌تر از تجهیزات و افزایش بهره‌وری کشتی تحقیقاتی گیلان را فراهم کند.

در پایان نیز بر پیگیری اقدامات مورد نیاز برای رفع مسائل فنی، بهبود شرایط بهره‌برداری و افزایش بهره‌وری این شناور تحقیقاتی تأکید شد.

بررسی امکان تکثیر ماهی آزاد دریای خزر در مزارع پرورش ماهی عباس‌آباد



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، روز یکشنبه پنجم مهرماه ۱۴۰۵، شرج‌پور، پرورش‌دهنده ماهی آزاد دریای خزر در شهرستان عباس‌آباد، با حضور در مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، در نشستی تخصصی با مسئولان و کارشناسان این مرکز درباره زمینه‌های همکاری مشترک گفت‌وگو کرد.

در این نشست، امکان‌سنجی تکثیر ماهی آزاد دریای خزر در مزرعه پرورش ماهی عباس‌آباد مورد بررسی قرار گرفت و درباره نحوه عقد قرارداد همکاری مشترک برای انتقال دانش فنی تولید تخم چشم‌زده و بچه‌ماهیان آزاد بحث و تبادل نظر شد.

همچنین ظرفیت‌های مشارکت در طرح زنجیره ارزش ماهی آزاد دریای خزر و راهکارهای توسعه همکاری میان بخش تحقیقاتی و بخش خصوصی در این زمینه بررسی شد.

در ادامه این بازدید، پرورش‌دهنده ماهی آزاد دریای خزر از زیرساخت‌ها و تجهیزات سایت‌های تکثیر و پرورش مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور بازدید کرد و از نزدیک در جریان ظرفیت‌های موجود برای تکثیر و پرورش ماهی آزاد دریای خزر و قزل‌آلای رنگین‌کمان SPF قرار گرفت.

این بازدید با هدف بررسی ظرفیت‌های همکاری میان مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور و بخش خصوصی و بهره‌گیری از دانش فنی و ظرفیت‌های تحقیقاتی در راستای توسعه تولید ماهی آزاد دریای خزر انجام شد.

برگزاری دوره آموزشی مدیریت اکسیداسیون پیشرفته برای ارتقای کیفیت آب و کنترل بیماری در مزارع پرورش میگو



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار، دوره آموزشی ـ ترویجی «مدیریت تلفیقی اکسیداسیون پیشرفته و پتانسیل‌های محیطی ـ منطقه‌ای جهت بهبود کیفیت آب و کنترل بیماری‌ها در صنعت پرورش میگو» چهارشنبه یکم مهرماه ۱۴۰۵ با حضور کارشناسان، پرورش‌دهندگان، پژوهشگران و مروجان حوزه آبزی‌پروری برگزار شد. این دوره با تدریس خسرو آئین‌جمشید، عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و پژوهشکده میگوی کشور، و با همکاری شرکت کشت و صنعت مکران برگزار شد. دوره آموزشی به‌صورت حضوری در سالن اجتماعات مجتمع کشت و صنعت مکران و هم‌زمان به شکل برخط و با میزبانی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور برگزار شد و موضوعات مرتبط با کاربرد فناوری‌های نوین در مدیریت آب و کنترل بیماری‌های مزارع پرورش میگو مورد بررسی قرار گرفت. در این دوره، راهکارهای تلفیقی استفاده از سیستم‌های اکسیداسیون پیشرفته با توجه به ظرفیت‌های اقلیمی و محیطی منطقه تشریح شد و نقش این فناوری‌ها در بهبود کیفیت آب استخرها، پیشگیری و کنترل بیماری‌ها، افزایش بهره‌وری و دستیابی به تولید پایدار مورد بحث و تبادل‌نظر قرار گرفت. همچنین بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت‌های پژوهشی و علمی برای رفع چالش‌های تولید در صنعت پرورش میگو و استفاده از فناوری‌های متناسب با شرایط محیطی مناطق ساحلی تأکید شد. مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار، انتقال یافته‌های علمی و دستاوردهای پژوهشگران پژوهشکده میگوی کشور به بهره‌برداران و فعالان بخش خصوصی را از محورهای فعالیت خود عنوان کرده و برگزاری دوره‌های آموزشی ـ ترویجی را اقدامی در راستای تقویت ارتباط میان پژوهش و اجرا و حمایت از تولید پایدار در صنعت شیلات و آبزی‌پروری سواحل مکران می‌داند.



بازدید دانشجویان و اساتید بنیاد نخبگان هرمزگان از ظرفیت‌های پژوهشی اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، جمعی از دانشجویان و اساتید بنیاد نخبگان استان هرمزگان با حضور در این پژوهشکده، از بخش‌های مختلف علمی، پژوهشی و تخصصی آن بازدید کردند.
در این برنامه، حاضران ضمن آشنایی با ساختار، مأموریت‌ها و حوزه‌های فعالیت پژوهشکده، از نزدیک در جریان طرح‌های پژوهشی، فعالیت‌های تخصصی و ظرفیت‌های علمی بخش‌های مختلف قرار گرفتند.
در بخش اکولوژی، توضیحاتی درباره مطالعات مرتبط با اکوسیستم‌های دریایی، پایش شرایط محیطی خلیج فارس و دریای عمان و تحقیقات مرتبط با حفاظت و بهره‌برداری پایدار از منابع دریایی ارائه شد. همچنین در بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر، فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با بررسی وضعیت ذخایر آبزیان، مطالعات زیستی گونه‌ها و ارزیابی منابع آبزی تشریح شد. در این بخش بر اهمیت داده‌های علمی و پژوهشی در مدیریت ذخایر و برنامه‌ریزی برای بهره‌برداری پایدار از منابع آبزی تأکید شد.
در ادامه، دانشجویان و اساتید از بخش تکثیر و پرورش بازدید کردند و با ظرفیت‌های پژوهشکده در زمینه مطالعات مرتبط با تکثیر و پرورش آبزیان و تحقیقات پشتیبان توسعه آبزی‌پروری آشنا شدند.
بخش بیوتکنولوژی نیز یکی دیگر از بخش‌های مورد بازدید بود که در جریان آن، زمینه‌های فعالیت پژوهشکده در حوزه زیست‌فناوری آبزیان، مطالعات آزمایشگاهی و به‌کارگیری فناوری‌های نوین در تحقیقات مرتبط با منابع آبزی معرفی شد.
در بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان نیز فعالیت‌های تخصصی مرتبط با شناسایی عوامل بیماری‌زا، پایش سلامت آبزیان و انجام مطالعات کاربردی در زمینه پیشگیری و کنترل بیماری‌ها برای بازدیدکنندگان تشریح شد.
در جریان این بازدید، بخشی از دستاوردها و توانمندی‌های علمی و پژوهشی پژوهشکده نیز معرفی شد و دانشجویان و اساتید حاضر با طرح پرسش و گفت‌وگو با کارشناسان و اعضای هیأت علمی، با ابعاد مختلف فعالیت‌های تحقیقاتی این مجموعه آشنا شدند.
این برنامه با هدف تقویت ارتباط میان جامعه نخبگانی استان و مراکز تحقیقاتی و همچنین آشنایی نزدیک‌تر دانشجویان و اساتید با ظرفیت‌های علمی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان برگزار شد؛ ارتباطی که می‌تواند زمینه آشنایی بیشتر دانشجویان با حوزه‌های تخصصی تحقیقات آبزیان و شکل‌گیری همکاری‌های علمی و پژوهشی را فراهم کند.

بررسی مقدمات آغاز چهارمین سال هنرستان تخصصی آبزی‌پروری در انستیتو تحقیقات بین المللی ماهیان خاویاری



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، نشست مشترک این انستیتو با اداره آموزش و پرورش منطقه سنگر در راستای توسعه همکاری‌های علمی و آموزشی و با هدف فراهم‌کردن مقدمات آغاز چهارمین سال فعالیت هنرستان کار و دانش کشاورزی با گرایش آبزی‌پروری ماهیان خاویاری برگزار شد.
در این نشست، سلیمان یعقوبی دزلی، رئیس اداره آموزش و پرورش منطقه سنگر و هیئت همراه، محمود محسنی، رئیس انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی و جمعی از مدرسان انستیتو حضور داشتند.
محسنی در این نشست با تأکید بر ظرفیت‌های علمی، آموزشی و تخصصی انستیتو، آمادگی این مجموعه را برای تداوم همکاری در زمینه توسعه صنعت آبزی‌پروری با تمرکز بر ماهیان خاویاری

اعـلام کـرد.
وی همچنیـن بـا اشـاره بـه تجربـه همکاری‌هـای انجام‌شـده میـان انسـتیتو و آمـوزش و پـرورش اسـتان گیـلان، بـر ضـرورت اجـرای تعهـدات پیش‌بینی‌شـده در قـرارداد مشـترک تأکیـد کـرد و رفـع چالش‌هـای موجـود در مسـیر آمـوزش تخصصـی دانش‌آمـوزان را خواسـتار شـد.
یعقوبـی نیـز بـا اشـاره بـه قـرارداد منعقدشـده میـان انسـتیتو و اداره کل آمـوزش و پـرورش گیـلان در زمینـه توسـعه هنرسـتان‌های تخصصـی، اظهـار داشـت: افزایـش سـطح مهـارت و توانمنـدی دانش‌آمـوزان در دوران تحصیـل از اهـداف مهـم آموزش‌هـای مهارتـی اسـت و هنرسـتان کار و دانـش کشـاورزی کشـور بـا گرایـش آبزی‌پـروری ماهیـان خاویـاری وارد چهارمیـن سـال فعالیـت خـود می‌شـود.
رئیـس اداره آمـوزش و پـرورش منطقـه سـنگر افـزود: بهره‌منـدی از تخصـص کارشناسـان، امکانـات و تجهیـزات تخصصـی انسـتیتو طـی سـه سـال گذشـته زمینـه ارائـه آموزش‌هـای تخصصـی بـه دانش‌آمـوزان را فراهـم کـرده و ایـن همـکاری نقـش مؤثـری در ارتقـای کیفیـت آموزش‌هـای مهارتـی داشـته اسـت.
در ادامـه ایـن نشسـت، معـاون برنامه‌ریـزی و پشـتیبانی و مدرسـان انسـتیتو بـه همـراه معـاون آمـوزش و پـرورش و مدیـر هنرسـتان بخـش سـنگر، مسـائل و چالش‌هـای سـال تحصیلـی گذشـته را بررسـی کردنـد.
حاضـران در ایـن نشسـت همچنیـن دربـاره راهکارهـای رفـع مشـکلات آموزشـی، تقویـت هماهنگـی میـان دو مجموعـه و اجـرای تعهـدات پیش‌بینی‌شـده در چارچـوب همـکاری مشـترک بـه تبـادل نظـر پرداختنـد.
تـداوم ایـن همـکاری می‌توانـد زمینـه بهره‌گیـری بیشـتر از ظرفیت‌هـای علمـی و تجهیزاتـی انسـتیتو در آمـوزش مهارت‌هـای تخصصـی آبزی‌پـروری و تربیـت نیـروی انسـانی مـورد نیـاز ایـن بخـش را فراهـم کنـد.

پودر سیر؛ راهکاری طبیعی برای بهبود رشد و تقویت ایمنی فیل‌ماهیان



بـه گـزارش روابـط عمومـی انسـتیتو تحقیقـات بین‌المللـی ماهیـان خاویـاری، همزمـان بـا گسـترش پـرورش ماهیـان خاویـاری و اهمیـت پیشـگیری از بیماری‌هـا، پـروژه‌ای پژوهشـی بـا هـدف بررسـی اثـرات پـودر عصـاره سـیر (Allium sativum) بـر عملکـرد رشـد و شـاخص‌های ایمنـی فیل‌ماهـی (Huso huso) اجـرا شـد.
ایـن طـرح توسـط سـهیل بـازاری مقـدم، عضـو هیـات علمـی بخـش بهداشـت و بیماری‌هـای انسـتیتو تحقیقـات بین‌المللـی ماهیـان خاویـاری، انجـام شـده اسـت.
یافته‌هـای ایـن پژوهـش نشـان می‌دهـد اسـتفاده از سـیر در جیـره غذایـی فیل‌ماهـی موجـب افزایـش معنـی‌دار وزن نهایـی ماهیـان شـده و ضریـب تبدیـل غذایـی نیـز در تیمارهـای حـاوی سـیر کاهـش یافتـه اسـت.
کاهـش ضریـب تبدیـل غذایـی از منظـر اقتصـادی اهمیـت ویـژه‌ای بـرای صنعـت آبزی‌پـروری دارد و می‌توانـد بـا کاهـش میـزان مصـرف خـوراک مـورد نیـاز بـرای رشـد ماهیـان، هزینه‌هـای تولیـد را کاهـش داده و بهـره‌وری واحدهـای پـرورش ماهیـان خاویـاری را افزایـش دهـد.
بـر اسـاس نتایـج ایـن تحقیـق، سـیر بـه دلیـل برخـورداری از ترکیـب فعـال آلیسـین، از ظرفیـت مناسـبی بـرای ایفـای نقـش در بهبـود شـاخص‌های تولیـد برخـوردار اسـت. آلیسـین دارای خاصیـت ضدباکتریایـی اسـت و اسـتفاده از پـودر سـیر در جیـره غذایـی، بـدون ایجـاد عـوارض جانبـی گزارش‌شـده در ایـن مطالعـه، توانسـته اسـت بـر برخـی شـاخص‌های رشـد و تولیـد اثرگـذار باشـد.
همچنیـن بررسـی شـاخص‌های ایمنـی سـرم خـون فیل‌ماهیـان نشـان داد مصـرف سـیر موجـب بهبـود معنـی‌دار شـاخص‌های ایمنـی شـده اسـت؛ موضوعـی کـه می‌توانـد بیانگـر تقویـت سیسـتم دفاعـی طبیعـی ماهیـان در برابـر عوامـل بیمـاری‌زا باشـد.
مجـری ایـن پـروژه بـا اشـاره بـه ویژگی‌هـای پـودر سـیر، آن را بـه دلیـل قیمـت مناسـب، دسترسـی آسـان و سـهولت اسـتفاده، گزینـه‌ای قابـل توجـه بـرای اسـتفاده در تغذیـه ماهیـان خاویـاری دانسـت.
نتایـج ایـن پژوهـش می‌توانـد زمینـه اسـتفاده بیشـتر از ترکیبـات طبیعـی بـه عنـوان محرک‌هـای رشـد و ایمنـی در آبزی‌پـروری را فراهـم کنـد و در مسـیر کاهـش وابسـتگی بـه برخـی افزودنی‌هـای شـیمیایی، ارتقـای سـلامت آبزیـان، افزایـش بهـره‌وری تولیـد و توسـعه پایـدار صنعـت پـرورش ماهیـان خاویـاری مـورد توجـه قـرار گیـرد.



یادداشت علمی به مناسبت روز جهانی آگاهی درباره تلفات و ضایعات مواد غذایی



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، یادداشت علمی به مناسبت روز جهانی آگاهی از تلفات و ضایعات مواد غذایی توسط یزدان مرادی، عضو هیات علمی موسسه نوشته شد وی اعلام کرد: هر سال در ۲۹ سپتامبر روز جهانی آگاهی درباره تلفات و ضایعات مواد غذایی گرامی داشته می‌شود. این روز در سال ۲۰۱۹ توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد تعیین شد تا آگاهی عمومی درباره پیامدهای زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی اتلاف و هدررفت مواد غذایی افزایش یابد. موضوع این روز در سال ۲۰۲۶ بر »ظرفیت تحول‌آفرین کاهش اتلاف و ضایعات مواد غذایی« تمرکز دارد. سازمان ملل تأکید می‌کند که کاهش اتلاف و هدررفت غذا می‌تواند امنیت غذایی و تغذیه را بهبود بخشیده ، فشار بر منابع طبیعی و انتشار گازهای گلخانه‌ای را کاهش داده ، همچنین بهره‌وری و رشد اقتصادی را افزایش دهد. روز جهانی آگاهی‌بخشی درباره ضایعات و تلفات غذا فرصتی ارزشمند برای توجه به یکی از مهم‌ترین چالش‌های نظام‌های غذایی جهان است. در این میان، بخش شیلات و آبزی‌پروری به دلیل نقش حیاتی در تأمین پروتئین، امنیت غذایی، اشتغال و معیشت میلیون‌ها نفر، جایگاه ویژه‌ای دارد. کاهش تلفات و ضایعات آبزیان نه تنها به افزایش بهره‌وری اقتصادی کمک می‌کند، بلکه یکی از مؤثرترین راهکارها برای حفظ منابع طبیعی و تحقق اهداف توسعه پایدار محسوب می‌شود.

تلفات و ضایعات آبزیان؛ چالشی برای امنیت غذایی و توسعه پایدار

بر اساس آخرین گزارش سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO)، تولید جهانی آبزیان در سال ۲۰۲۴ به حدود ۱۹۵ میلیون تن حیوانات آبزی رسیده است؛ از این میزان بیش از ۱۰۰ میلیون تن از آبزی‌پروری و حدود ۹۲ میلیون تن از صید حاصل شده است. در همین گزارش تأکید شده که ۸۹ درصد تولید حیوانات آبزی در جهان مستقیماً برای مصرف انسانی مورد استفاده قرار می‌گیرد. بر اساس اعلام سازمان شیلات، تولید آبزیان کشور در سال ۱۴۰۳ به حدود ۱.۴۹۸ میلیون تن رسیده است.

طبق گزارش‌های فائو آبزیان حدود ۱۵ درصد پروتئین حیوانی مصرفی جهان را تأمین می‌کنند و مصرف سرانه آن‌ها در سطح جهانی از ۲۰ کیلوگرم در سال فراتر رفته است. همچنین این بخش برای حدود ۲۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم ایجاد کرده است. با این حال، بخش قابل توجهی از محصولات شیلاتی پیش از رسیدن به مصرف‌کننده یا در مراحل مصرف از چرخه غذایی خارج می‌شوند. برآوردها نشان می‌دهد که سالانه حدود ۳۵ درصد از تولیدات جهانی شیلات و آبزی‌پروری به صورت تلفات یا ضایعات از دست می‌روند.

تلفات غذایی به کاهش کمی یا کیفی محصول در مراحل تولید، صید، برداشت، نگهداری، فرآوری و توزیع اطلاق می‌شود، در حالی که ضایعات غذایی عمدتاً در سطح خرده‌فروشی و مصرف‌کننده رخ می‌دهد. در زنجیره ارزش آبزیان، تلفات می‌تواند ناشی از فساد محصول، حمل‌ونقل نامناسب، نبود امکانات سردخانه‌ای، ضعف در فرآوری، آسیب‌های فیزیکی محصول و یا دورریز ناشی از صید ناخواسته باشد. از سوی دیگر، ضایعات در مراحل عرضه و مصرف اغلب به دلیل الگوهای نادرست خرید، نگهداری نامناسب و دورریز مواد غذایی رخ می‌دهد.

ماهیت فسادپذیر آبزیان، اهمیت مدیریت پس از صید و پس از برداشت را دوچندان می‌کند. ماهی و سایر محصولات آبزی در صورت عدم رعایت زنجیره سرد، به سرعت کیفیت خود را از دست داده و ممکن است از نظر بهداشتی نیز غیرقابل مصرف شوند. به همین دلیل، دسترسی به یخ، سردخانه، حمل‌ونقل یخچال‌دار و فناوری‌های مناسب فرآوری از عوامل کلیدی در کاهش تلفات محسوب می‌شوند. در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، کمبود زیرساخت‌های نگهداری و حمل‌ونقل یکی از مهم‌ترین دلایل اتلاف محصولات شیلاتی است.

پیامدهای تلفات و ضایعات آبزیان تنها به زیان اقتصادی محدود نمی‌شود. تولید هر کیلوگرم محصول آبزی نیازمند مصرف منابعی همچون آب، انرژی، خوراک، سوخت، نیروی انسانی و سرمایه است. هنگامی که این محصولات از بین می‌روند، در واقع تمام منابع مصرف‌شده نیز هدر می‌روند. فائو در گزارش‌های خود برآورد کرده است که تا حدود ۳۵ درصد تولید جهانی شیلات و آبزی‌پروری ممکن است در زنجیره ارزش در قالب ضایعات و تلفات از دست برود این رقم شامل مجموعه‌ای از تلفات کمی و کیفی در مراحل صید، تخلیه، حمل‌ونقل، نگهداری، فرآوری، توزیع، خرده‌فروشی و مصرف است و نباید آن را معادل «۳۵ درصد دورریز قابل مشاهده» دانست.

اگر صرفاً برای نشان دادن مقیاس مسئله و نه به‌عنوان برآورد واقعی ، نرخ جهانی ۳۵ درصد را روی تولید ۱۴۹۸۶۲۰ تنی آبزیان کشور در سال ۱۴۰۳اعمال کنیم، حاصل تلفات و ضایعات آبزیان کشور حدود ۵۲۴۵۱۷ تن خواهد بود. البته این عدد یک سناریوی محاسباتی و تخمینی است و آمار واقعی تلفات و ضایعات نباید تلقی شود. زیرا ساختار زنجیره تولید، سهم صید و پرورش، فناوری سردخانه و فرآوری و الگوی مصرف در ایران با میانگین جهانی متفاوت است. به همین دلیل ارزیابی وضعیت ضایعات و تلفات آبزیان کشور اولین اقداماتی است که باید برای مدیریت، کاهش و یا بهره برداری از آنها انجام شود.

هدف گذاری کاهش ضایعات و تلفات غذا در برنامه های جهان و ملی

موضوع کاهش تلفات و ضایعات غذا یکی از مسائل مهم و قابل توجه سازمان های جهانی است.

یکی از اهداف توسعه پایدار بند (۱۲/۳) سازمان ملل کاهش ۵۰ درصد ضایعات و تلفات مواد غذایی تا سال ۲۰۳۰ است. جهت گیری اهداف توسعه پایدار تحت عنوان ۳R (reduce, reuse, recycle) کاهش ، استفاده مجدد و بازچرخش تعریف شده است. در بند ۱۲ اهداف سند دانش بنیان امنیت غذایی هم کاهش ۵۰ درصد ضایعات و پسماند های کشاورزی تاسال ۱۴۱۱ پیش بینی شده است.
نگاهی به اهداف پیش بینی شده افزایش تولید آبزیان در اسناد بالادستی اهمیت توجه به کاهش تلفات و ضایعات را بیشتر نشان میدهد. در بند ۸ ماده ٤ سند دانش بنیان امنیت غذایی کشور مصوب شورایعالی انقلاب فرهنگی ، کل تولید آبزیان کشور را در سال ۱٤۱۱ را ٦/۲ میلیون تن تعیین کرده است همچنین مطابق با اهداف ماده ۳۲ قانون برنامه هفتم، برنامه افزایش تولید آبزیان تا ۸/۱ میلیون تن پیش بین شده است، کاهش تلفات و ضایعات باید به‌عنوان یکی از ابزارهای تحقق این هدف تلقی شود؛ زیرا افزایش عرضه مؤثر غذا الزاماً فقط از مسیر افزایش تولید اولیه حاصل نمی‌شود، بلکه با حفظ محصول موجود در زنجیره نیز می‌توان عرضه قابل مصرف را افزایش داد.
برای کاهش تلفات و ضایعات آبزیان، مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ ضروری است؛ از جمله بهبود زیرساخت‌های نگهداری و حمل‌ونقل، توسعه فناوری‌های فرآوری و بسته‌بندی، آموزش بهره‌برداران و مصرف‌کنندگان، تقویت نظام‌های پایش و ارزیابی تلفات، اصلاح سیاست‌های حمایتی و ارتقای فرهنگ مصرف مسئولانه. همچنین سرمایه‌گذاری در نوآوری‌های پس از برداشت و توسعه زنجیره سرد می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در افزایش بهره‌وری و کاهش اتلاف محصولات شیلاتی داشته باشد.
یکی از راهبردهای مؤثر برای کاهش ضایعات در صنعت شیلات، توسعه اقتصاد چرخشی و استفاده بهینه از محصولات جانبی است. در فرآوری آبزیان، بخش‌هایی مانند سر، استخوان، پوست، احشاء و فلس که گاهی تا ۷۰ درصد وزن ماده خام را تشکیل می‌دهند، می‌توانند به محصولات ارزشمندی همچون پودر ماهی، روغن ماهی، مکمل‌های غذایی، کودهای آلی، ترکیبات زیست‌فعال و حتی منابع تولید انرژی تبدیل شوند. این رویکرد ضمن کاهش ضایعات، ارزش افزوده و فرصت‌های شغلی جدیدی نیز ایجاد می‌کند.
یک نکته مهم این است که افزایش تولید بدون کاهش تلفات و ضایعات، بخشی از ظرفیت واقعی بخش شیلات را بلااستفاده می‌گذارد. به بیان دیگر، اگر حتی بخشی از محصولی که اکنون در مراحل صید، حمل، نگهداری، فرآوری و مصرف از دست می‌رود حفظ شود، می‌توان بدون افزایش فشار بر منابع آبزی، عرضه غذای آبزی را افزایش داد. سازمان فائو نیز ارتقای زنجیره ارزش، ردیابی، شفافیت و کاهش تلفات و ضایعات را از اجزای تحول پایدار بخش شیلات می‌داند.
در جمع‌بندی می‌توان گفت که کاهش تلفات و ضایعات آبزیان یکی از مؤثرترین راهکارها برای تقویت امنیت غذایی، افزایش درآمد فعالان بخش شیلات، حفاظت از منابع آبزی و کاهش فشار بر محیط زیست است. گرامیداشت روز جهانی آگاهی‌بخشی درباره ضایعات و تلفات غذا یادآور این حقیقت است که هر میزان کاهش در اتلاف غذا، گامی مهم در مسیر دستیابی به نظام‌های غذایی پایدار، کارآمد و عادلانه‌تر خواهد بود.



چالش‌های بیماری AHPND در سایت پرورش میگوی سایه‌خوش بررسی شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، جلسه تخصصی «هم‌اندیشی در خصوص مشکلات تولید بهره‌برداران سایت پرورش میگوی سایه‌خوش» با حضور نماینده بهره‌برداران، معاون پژوهش و فناوری و رئیس بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان پژوهشکده برگزار شد.
در این نشست، حسینی، نماینده بهره‌برداران سایت پرورش میگوی سایه‌خوش، با تشریح وضعیت بروز و شیوع بیماری نکروز حاد هپاتوپانکراس (AHPND) در استخرهای پرورش میگو، به خسارات اقتصادی ناشی از این بیماری اشاره کرد و خواستار انجام مطالعات جامع و تخصصی برای شناسایی عوامل مؤثر بر بروز بیماری و ارائه راهکارهای علمی و اجرایی شد.
محسن گذاری، رئیس بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان پژوهشکده، نیز با تأکید بر آمادگی این بخش برای انتقال دانش فنی و اجرای مطالعات جامع بهداشتی، بهره‌گیری از یافته‌های علمی و رعایت الزامات نوین بهداشتی در ساختار و مدیریت مزارع پرورش میگو را ضروری دانست.
در ادامه این نشست، بر ضرورت استفاده بهره‌برداران از نتایج، یافته‌ها و دستورالعمل‌های حاصل از طرح ملی مبارزه با بیماری AHPND تأکید شد. این طرح به‌صورت مشترک توسط پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان و اداره کل دامپزشکی استان اجرا شده و نتایج کاربردی آن در اختیار بهره‌برداران قرار گرفته است.
علی سالارپوری، معاون پژوهش و فناوری پژوهشکده، نیز با تأکید بر اهمیت ارتباط مستقیم فعالیت‌های پژوهشی با نیازهای علمی و عملی صنعت آبزی‌پروری، آمادگی پژوهشکده را برای اجرای مطالعات کاربردی و مسئله‌محور اعلام کرد.
وی همچنین بر استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در اجرای مطالعات و ارائه راهکارهای علمی برای رفع چالش‌های موجود در صنعت پرورش میگو تأکید کرد.
در جمع‌بندی این نشست، تقویت تعامل و همکاری میان بهره‌برداران صنعت آبزی‌پروری و پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان مورد تأکید قرار گرفت تا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی، زمینه کاهش خسارات ناشی از بیماری‌ها، ارتقای سطح بهداشت مزارع و افزایش پایداری و بهره‌وری اقتصادی سایت پرورش میگوی سایه‌خوش فراهم شود.

برگزاری برنامه تخصصی انتقال یافته‌های علمی با محوریت ماهیان خاویاری



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، برنامه تخصصی انتقال یافته‌های علمی ـ ترویجی با تأکید بر ماهیان خاویاری، یکشنبه پنجم مهرماه ۱۴۰۵ و همزمان با روز ملی آبزیان برگزار شد.
در این برنامه، پنج سخنرانی تخصصی با محوریت دستاوردهای علمی و پژوهشی و موضوعات کاربردی در زمینه تغذیه، سلامت، مدیریت پرورش، تاب‌آوری، نانومکمل‌ها و استفاده از فرآورده‌های زیست‌فعال در پرورش ماهیان خاویاری ارائه شد.
هدف از برگزاری این برنامه، انتقال تازه‌ترین یافته‌ها و دستاوردهای پژوهشی انستیتو به بهره‌برداران و تولیدکنندگان و تقویت ارتباط میان بخش پژوهش و تولید عنوان شد.
هادی اسدی، مجری برنامه تخصصی انتقال یافته‌های علمی ـ ترویجی، در آغاز این نشست ضمن تبریک روز ملی آبزیان، هدف از برگزاری این برنامه را انتقال یافته‌های علمی و پژوهشی به بهره‌برداران و تولیدکنندگان و افزایش اثربخشی نتایج تحقیقات از مسیر آموزش و ترویج عنوان کرد.
محمود محسنی، عضو هیأت علمی انستیتو، نیز با اشاره به بخشی از توانمندی‌ها و دستاوردهای علمی و پژوهشی انستیتو در سال‌های اخیر، بر ضرورت توسعه تحقیقات کاربردی در حوزه ماهیان خاویاری تأکید کرد.
وی ارتباط مؤثر میان پژوهش، آموزش و تولید را از الزامات توسعه پایدار صنعت پرورش ماهیان خاویاری دانست و بر ضرورت بهره‌گیری از یافته‌های علمی در مزارع تأکید کرد.
محسنی همچنین ارائه راهکارهای علمی، پاسخگویی به نیازهای بخش تولید و کمک به رفع چالش‌های صنعت ماهیان خاویاری را از محورهای مهم فعالیت‌های انستیتو عنوان کرد.
در ادامه، میرحامد سیدحسنی، محقق انستیتو، در سخنرانی با عنوان «تولید پپتید زیست‌فعال از زائدات ماهیان خاویاری و تأثیر آن بر میزان بازماندگی و شاخص‌های فیزیولوژیک لارو فیل‌ماهی»، به بررسی تولید پروتئین هیدرولیزشده، روش‌های تولید، فواید تغذیه‌ای و ایمنی این ترکیبات پرداخت.

وی همچنین نتایج آزمایش‌های انجام‌شده روی لارو فیل‌ماهی و ظرفیت استفاده از ترکیبات زیست‌فعال حاصل از فرآورده‌های جانبی ماهیان خاویاری را تشریح کرد.
رضا قربانی، عضو هیأت علمی انستیتو، نیز در سخنرانی با عنوان «مقایسه نیازمندی‌های تغذیه‌ای ماهیان خاویاری پرورشی با آزادماهیان پرورشی»، به بررسی تفاوت‌ها و شباهت‌های تغذیه‌ای این دو گروه از ماهیان پرداخت.
وی مباحث مرتبط با نیاز به پروتئین خام، چربی خام و کربوهیدرات، قابلیت استفاده از کربوهیدرات‌ها و تفاوت ظرفیت بهره‌گیری از منابع پروتئینی گیاهی در ماهیان خاویاری و آزادماهیان را تشریح کرد.
تورج سهرابی، عضو هیأت علمی انستیتو، نیز با موضوع «راهکارهای نوین افزایش تاب‌آوری بچه‌ماهیان خاویاری در برابر استرس‌های محیطی» به بررسی عوامل مؤثر بر افزایش مقاومت بچه‌ماهیان در برابر تنش‌های محیطی پرداخت.
سهرابی تاب‌آوری بچه‌ماهیان را حاصل مدیریت هماهنگ کیفیت آب، تغذیه، سلامت، تراکم و عوامل استرس‌زا دانست و بر ضرورت حرکت از مدیریت واکنشی به سمت مدیریت پیشگیرانه تأکید کرد.
وی تغییرات رفتاری و کاهش اشتها را از نشانه‌های اولیه بروز استرس عنوان کرد و گفت بررسی این نشانه‌ها باید در کنار اندازه‌گیری دقیق شرایط محیطی و ارزیابی عوامل مدیریتی انجام شود؛ رویکردی که می‌تواند در کاهش تلفات و ارتقای کیفیت بچه‌ماهیان خاویاری در هچری‌ها و مزارع مؤثر باشد.
در بخش دیگری از این برنامه، فروزان باقرزاده، عضو هیأت علمی انستیتو، با موضوع «کاربرد نانومکمل‌ها در جیره غذایی ماهیان خاویاری» به تشریح یافته‌های پژوهشی در زمینه استفاده از نانومکمل‌ها در تغذیه این گروه از آبزیان پرداخت.
وی به نقش نانوذرات در بهبود شاخص‌های رشد، عملکرد سیستم ایمنی، ظرفیت آنتی‌اکسیدانی و افزایش مقاومت ماهیان خاویاری در برابر عوامل تنش‌زا و آلاینده‌ها اشاره کرد.
باقرزاده همچنین بر ضرورت حرکت از درمان بیماری به سمت مدیریت پیشگیرانه سلامت ماهیان خاویاری از طریق تغذیه هدفمند، تأمین ریزمغذی‌ها و استفاده ایمن و هدفمند از نانومکمل‌ها تأکید کرد.
در بخش پایانی این برنامه، علی حلاجیان، دبیر و مسئول ترویج انستیتو، با گرامیداشت پنجم مهرماه به عنوان روز ملی آبزیان، بر اهمیت حفاظت از منابع آب و ذخایر ارزشمند آبزی کشور تأکید کرد.
وی توجه به منابع آب و آبزیان را نیازمند رویکردی مبتنی بر حفاظت، بهره‌برداری پایدار و صیانت از منابع طبیعی دانست و مشارکت و همکاری مجموعه‌های مرتبط را برای تحقق این اهداف ضروری عنوان کرد.
برگزاری این برنامه تخصصی، فرصتی برای ارائه بخشی از تازه‌ترین یافته‌های پژوهشی در حوزه ماهیان خاویاری و تقویت ارتباط میان مراکز تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، کارشناسان و فعالان بخش تولید فراهم کرد.

اجرای ۱۵ طرح پژوهشی برای افزایش بهره‌وری و مدیریت ذخایر آبزی در گلستان



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گرگان، در دومین روز نشست شورای مدیران مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، فاضل، رئیس مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گرگان، گزارشی از عملکرد پژوهشی، علمی و فناورانه این مرکز در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ ارائه کرد.
وی با اشاره به اجرای ۱۵ طرح و پروژه پژوهشی در این مرکز گفت: این طرح‌ها در حوزه‌های مختلفی از جمله بهره‌وری آب، تغذیه و خوراک آبزیان، توسعه روش‌های نوین آبزی‌پروری، بهداشت آبزیان، صید و صیادی، مدیریت و بازسازی ذخایر و مطالعات مرتبط با تغییر اقلیم در حال اجراست.
فاضل افزود: ارزیابی ظرفیت اکولوژیکی گرگانرود، پایش ماهواره‌ای دریای خزر، بررسی وضعیت صید و ذخایر کپور و کلمه، ارزیابی تورهای پره، استفاده از منابع پروتئینی جایگزین در خوراک آبزیان، توسعه سیستم آکواپونیک در پرورش میگو، شناسایی عوامل بیماری‌زای میگو، ارزیابی پروبیوتیک‌ها و بررسی اثر تغییر اقلیم بر ذخایر آبزی، از مهم‌ترین محورهای پژوهشی مرکز در این دوره بوده است.
رئیس مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گرگان ادامه داد: برآورد بارگذاری نیتروژن و فسفر در پرورش ماهی در قفس و انجام مطالعات مرتبط با مدیریت آثار زیست‌محیطی آبزی‌پروری نیز در برنامه‌های پژوهشی مرکز قرار داشته است.
وی همچنین فعالیت‌های آموزشی و ترویجی و ارتباط با بهره‌برداران، دستگاه‌های اجرایی و تشکل‌های بخش شیلات را از دیگر محورهای فعالیت مرکز در شش‌ماهه نخست سال عنوان کرد و گفت: برگزاری برنامه‌های آموزشی و ترویجی، انتقال یافته‌های پژوهشی و ارائه مشاوره‌های تخصصی با هدف تسهیل استفاده از نتایج تحقیقات در بخش اجرا و تولید دنبال شده است.
فاضل با اشاره به فعالیت‌های میدانی مرکز افزود: پایش‌ها و فعالیت‌های پژوهشی در ایستگاه‌های

تحقیقاتی قره‌سو و گمیشان با هدف اجرای طرح‌های تحقیقاتی و پاسخگویی به نیازهای بخش شیلات انجام شده است.
وی توسعه ظرفیت‌های آزمایشگاهی را از دیگر اقدامات مرکز در این دوره برشمرد و اظهار کرد: تجهیز و به‌روزرسانی آزمایشگاه‌ها و توسعه خدمات تخصصی آزمایشگاهی، زمینه استفاده بیشتر از این ظرفیت‌ها در اجرای طرح‌های پژوهشی، پایش وضعیت آب و محیط‌های آبزی، بررسی نمونه‌های مرتبط با آبزی‌پروری و ارائه خدمات تخصصی به بهره‌برداران و دستگاه‌های اجرایی را فراهم کرده است.
رئیس مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گرگان در ادامه بر اهمیت توسعه پژوهش‌های کاربردی، مسئله‌محور و تقاضامحور تأکید کرد و گفت: تلاش مرکز بر تقویت ارتباط میان پژوهش و بخش اجرا و شناسایی نیازهای واقعی بخش شیلات و پیگیری آن‌ها در قالب طرح‌های پژوهشی و خدمات تخصصی متمرکز است.
فاضل توسعه همکاری با دستگاه‌های اجرایی، بهره‌برداران، تشکل‌های بخش شیلات و شرکت‌های دانش‌بنیان را از اولویت‌های مرکز عنوان کرد و افزود: انتقال دانش و فناوری و ارتقای دانش فنی در حوزه آبزی‌پروری و مدیریت منابع آبزی، با هدف افزایش بهره‌وری و حمایت از توسعه پایدار بخش شیلات استان گلستان دنبال می‌شود.

اجرای ۱۴ طرح تحقیقاتی و انعقاد ۸ قرارداد انتقال دانش فنی در مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، نشست شورای هماهنگی مدیران مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور طی روزهای ۶ و ۷ مهرماه ۱۴۰۵ با حضور رئیس مؤسسه، معاونان، رؤسا و مدیران بخش‌های تخصصی مؤسسه و رؤسا و معاونان پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی تابعه برگزار شد.
در این نشست، میثم عرفانی، سرپرست مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، گزارشی از عملکرد این مرکز در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۵ ارائه کرد و به تشریح مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در حوزه‌های پژوهش، فناوری، ترویج و ارتباط با بهره‌برداران پرداخت.
بر اساس این گزارش، مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور در حوزه پژوهش، ۱۴ طرح و پروژه تحقیقاتی با بروندادهای ترویجی، بنیادی و تجاری را در دست اجرا دارد. انتشار یک عنوان کتاب، چاپ ۲ مقاله ISI و ۴ مقاله علمی ـ پژوهشی و مشارکت در برگزاری نشست‌های تخصصی از دیگر فعالیت‌های انجام‌شده در حوزه پژوهش و فناوری طی این مدت بوده است.
در بخش فناوری نیز ۸ قرارداد انتقال دانش فنی تولید بچه‌ماهیان و مولدین قزل‌آلای رنگین‌کمان عاری از عوامل بیماری‌زای خاص (SPF) با بخش خصوصی منعقد شده است. همچنین ۶ محصول فناورانه دانش‌بنیان شامل بچه‌ماهیان آزاد دریای خزر، بچه‌ماهیان قزل‌آلای رنگین‌کمان SPF، بچه‌ماهیان نئومیل قزل‌آلای رنگین‌کمان SPF، تریپلوئید قزل‌آلای رنگین‌کمان SPF و تتراپلوئید قزل‌آلای رنگین‌کمان SPF در سبد محصولات فناورانه مرکز قرار دارد.
ارائه ۳ مورد خدمات علمی به بهره‌برداران بخش خصوصی، شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌ها نیز از دیگر اقدامات مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور در نیمه نخست سال جاری بوده است.
در حوزه ترویج و انتقال دانش نیز برگزاری کارگاه‌های آموزشی و ترویجی، آموزش کارشناسان پهنه، برگزاری روز مزرعه و حضور میدانی در مزارع پرورش ماهیان سردآبی، گرم‌آبی و خاویاری در قالب محققان معین شیلاتی و یاوران تولید در دستور کار قرار داشته است.
ارائه توصیه‌های فنی به بهره‌برداران با هدف ارتقای کمی و کیفی تولید، برگزاری نشست با اتحادیه ماهیان سردآبی، تدوین دستورالعمل ترویجی و حضور در برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی با موضوع معرفی نسل پرورشی ماهی آزاد دریای خزر به قفس‌های دریایی نیز از دیگر فعالیت‌های انجام‌شده در این بخش بوده است.
در ادامه این نشست، مسائل و چالش‌های مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور در حوزه‌های پژوهش و فناوری، برنامه‌ریزی و پشتیبانی مطرح شد و پیشنهادهای لازم برای رفع مشکلات و تسهیل روند اجرای برنامه‌ها ارائه شد.
در پایان بر ضرورت تقویت حمایت‌های مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور از مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور برای توسعه فعالیت‌های پژوهشی، فناورانه و ترویجی و تحقق اهداف پیش‌بینی‌شده تأکید شد.

خودکفایی در تولید «سین‌بیوتیک» دریایی؛ سواحل مکران قطب جدید تأمین امنیت غذایی



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار، عملکرد نیمه دوم سال ۱۴۰۵ این مرکز با محوریت توسعه فناوری‌های نوین، تقویت زنجیره ارزش و بهره‌برداری بهینه از ذخایر آبزیان تشریح شد. در این دوره، تمرکز بر اولویت‌های پژوهشی در حوزه تون‌ماهیان، گونه‌های غیرمتعارف خوراکی و بهره‌برداری از ظرفیت جلبک‌های دریایی، مسیر توسعه پایدار شیلات را هموارتر کرد.

بومی‌سازی دانش فنی سین‌بیوتیک؛ گامی برای کاهش واردات

دستاورد محوری این مرکز در نیمه دوم سال جاری، دستیابی به دانش فنی تولید «سین‌بیوتیک» تجاری از مواد زیست‌فعال جلبک‌های دریایی است. این محصول با ایفای نقش به‌عنوان پری‌بیوتیک در صنعت خوراک میگو، حلقه‌ای کلیدی در تکمیل زنجیره ارزش آبزی‌پروری به شمار می‌رود. تولید این نهاده در داخل کشور، وابستگی به واردات را کاهش می‌دهد و هزینه تمام‌شده تولید را برای فعالان این صنعت مدیریت می‌کند.

شکستن رکورد صید در فصل مانسون

در راستای اجرای تکالیف مندرج در برنامه هفتم توسعه و اسناد توسعه سواحل مکران، مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار با همراهی اداره‌کل شیلات و اتحادیه‌های صیادی، برای نخستین بار طرح عملیاتی صید تون‌ماهیان را در فصل مانسون با موفقیت اجرا کرد.

این اقدام، علاوه بر افزایش بهره‌وری ناوگان صیادی در فصول توقف صید، استراتژی کلان بهره‌برداری از آب‌های دور را عملیاتی کرد. تداوم اجرای این طرح در کنار فعالیت‌های ترویجی برای صیادان، به ارتقای دانش فنی بهره‌برداران و تقویت حضور ناوگان ایرانی در آب‌های آزاد منجر می‌شود.

این مرکز تداوم برنامه‌های پژوهشی و ترویجی را در ماه‌های آتی با هدف ارتقای بهره‌وری در تمامی حلقه‌های تولید شیلاتی در دستور کار دارد.

گزارش عملکرد شش‌ماهه مرکز تحقیقات ملی آبزیان آب‌های شور بافق یزد



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ملی آبزیان آب‌های شور، مستقر در بافق یزد، عملکرد نیمه نخست سال ۱۴۰۵ خود را در حوزه‌های پژوهشی، عمرانی و ترویجی منتشر کرد. در این دوره، فعالیت‌های متعددی با هدف ارتقای بهره‌وری در صنعت آبزی‌پروری و تضمین امنیت غذایی به اجرا درآمده است.

دستیابی به دستاوردهای پژوهشی و علمی

بررسی وضعیت طرح‌های تحقیقاتی نشان می‌دهد که در شش‌ماهه نخست سال جاری، دو پروژه پژوهشی به مرحله دریافت فروست رسیده‌اند. در کنار این اقدامات، یک پروژه تحقیقاتی-ترویجی نیز با هدف انتقال مستقیم دانش فنی به بهره‌برداران تصویب و وارد مرحله عملیاتی شده است.

از سوی دیگر، خروجی‌های علمی این مرکز در بازه زمانی مورد نظر، شامل ثبت یک مقاله علمی-پژوهشی و دو مقاله در نشریات معتبر ISI است که نشان از ارتقای کیفی فعالیت‌های پژوهشی این مجموعه در عرصه‌های بین‌المللی دارد.

پیشرفت در فناوری‌های نوین و زیرساخت‌ها

یکی از اقدامات شاخص مرکز در این دوره، اجرای پایلوت فناورانه «بایوفلاک» (Biofloc) است. این طرح که با حمایت مالی فرمانداری بافق و مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به سرانجام رسیده، گامی موثر در راستای افزایش بهره‌وری و پایدارسازی تولید تیلاپیا محسوب می‌شود. همزمان، روند احداث ساختمان آزمایشگاه تخصصی نیز در دستور کار قرار دارد.

استانداردسازی و حمایت از بخش خصوصی

در راستای ارتقای سطح دانش فنی نیروی کار و استانداردسازی فرآیندهای تولید، مرکز تحقیقات ملی آبزیان آب‌های شور با همکاری سازمان فنی و حرفه‌ای کشور، دو استاندارد آموزشی را تدوین کرده است.

همچنین، تحویل پیش‌مولدین تیلاپیای نیل به بخش خصوصی، به عنوان بخشی از راهبرد کلان مرکز برای تبدیل یافته‌های علمی به محصولات تجاری و حمایت از کارآفرینی در صنعت آبزی‌پروری عملیاتی شد.

چشم‌انداز نیمه دوم سال ۱۴۰۵

بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، رسالت اصلی مرکز، توسعه آبزی‌پروری پایدار تیلاپیا در راستای اسناد بالادستی و تضمین امنیت غذایی است. برای شش‌ماهه دوم سال جاری، اجرای یک طرح پژوهشی مستقل و پیشبرد دو پروژه سفارشی در اولویت برنامه‌های اجرایی این مرکز قرار دارد.

کارنامه ۶ ماهه پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان تشریح شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان گزارش عملکرد ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۵ در نشست وبیناری مراکز پژوهشی وابسته به مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور بررسی شد.

در این نشست که با حضور غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و محمد صدیق مرتضوی، رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور برگزار شد، فعالیت‌های علمی و پژوهشی این مرکز در حوزه‌های آبزی‌پروری، مدیریت ذخایر دریایی، بهداشت آبزیان و صنایع تبدیلی مورد ارزیابی قرار گرفت.

بر اساس داده‌های ارائه شده در این نشست، ۱۰ طرح و ۴۰ پروژه پژوهشی در نیمه نخست سال جاری در دستور کار قرار گرفت که بخش قابل توجهی از این موارد بر اساس نیازسنجی‌های کاربردی و سفارش‌های دریافتی از بخش شیلات استان پیگیری شد.

مدیریت پایدار صید، ارزیابی ذخایر میگو، پایش مداوم اکوسیستم‌های دریایی و نظارت بر کیفیت آب و پساب از جمله محورهای عملیاتی اجرا شده در این بازه زمانی است. علاوه بر این، در بخش فناوری و نوآوری، توسعه تولید پروبیوتیک‌های بومی، ساخت زیستگاه‌های مصنوعی آبزیان و پیگیری راه‌اندازی مرکز رشد فناوری‌های شیلاتی با هدف تقویت اقتصاد دریا محور در اولویت قرار گرفت.

ایستگاه تحقیقاتی بندرلنگه نیز در همین مدت، اقدامات فناورانه موثری در زمینه تولید ریزجلبک‌ها و پرورش گونه سوکال به انجام رساند.

پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان در کنار فعالیت‌های علمی، بر گسترش تعامل با جامعه بهره‌برداران نیز تمرکز داشت. برگزاری «روزهای مزرعه»، هفته‌های انتقال یافته و کارگاه‌های تخصصی با حضور اتحادیه‌ها و تشکل‌های صیادی، پل ارتباطی میان دستاوردهای علمی و جامعه هدف را تقویت کرد.

پایش آلودگی‌های نفتی و بررسی وضعیت سلامت اکوسیستم‌های دریایی از دیگر اولویت‌های پژوهشکده در مواجهه با چالش‌های منطقه‌ای بود که بر استمرار فعالیت‌های میدانی و پاسخگویی به نیازهای پژوهشی بهره‌برداران تأکید دارد.

این گزارش، سندی از روند فعالیت‌های فناورانه و ترویجی این پژوهشکده در نیمه نخست سال ۱۴۰۵ به شمار می‌رود که با هدف بهینه‌سازی بهره‌برداری از منابع دریایی و حفظ پایداری محیط‌زیست در استان هرمزگان تدوین شده است.

راهکارهای مدیریتی «ال‌نینو» برای حفاظت از ذخایر شیلاتی سواحل مکران تبیین شد



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار، کارگاه علمی_ تخصصی «ال‌نینو؛ تأثیرات، مخاطرات و رویکردهای پیشگیرانه در جوامع بهره‌بردار شیلات و آبزیان» به میزبانی اداره کل شیلات استان بوشهر و با حضور جمعی از استادان، پژوهشگران و مدیران حوزه علوم دریایی کشور به صورت برخط برگزار شد.

در این نشست تخصصی، اشکان اژدری، رئیس مرکز، با ارائه سخنرانی تحت عنوان «پیامدهای پدیده ال‌نینو بر صید و آبزی‌پروری: چالش‌ها، ریسک‌ها و راهکارهای مدیریتی با تأکید بر سواحل مکران» به بررسی ابعاد اقتصادی این پدیده پرداخت.

اژدری در این نشست، سواحل مکران را به عنوان یکی از قطب‌های راهبردی صید و صیادی کشور معرفی کرد و ضرورت پیش‌بینی اثرات نوسانات اقلیمی بر این منطقه را یادآور شد. بر پایه این گزارش، مدیریت بحران و افزایش تاب‌آوری بهره‌برداران در مواجهه با تغییرات دمایی در بخش غربی اقیانوس هند، محور اصلی این سخنرانی بود.

این ارائه بر اهمیتِ آمادگی مدیران اجرایی و صیادان برای کاهش خسارت‌های احتمالی ناشی از ال‌نینو تاکید داشت و راهکارهای عملیاتی برای حفظ بهره‌وری در صنعت شیلات را بررسی کرد.

در بخش پایانی این نشست، پرسش‌های تخصصی شرکت‌کنندگان و فعالان حوزه شیلات درباره مخاطرات این پدیده اقلیمی به‌صورت تعاملی پاسخ داده شد.

راهبردهای نوین برای عبور از معیشت تک‌بعدی در سواحل خزر



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، هفتم مهرماه، نشست تخصصی کارگروه پژوهشی شیلات مازندران با محوریت ارتقای وضعیت اقتصادی جامعه صیادی و توسعه زنجیره ارزش آبزیان در سالن جلسات اداره کل شیلات مازندران برگزار شد.

در این نشست که با حضور معاونان آبزی‌پروری و صید و صیادی اداره کل شیلات مازندران، اعضای هیئت علمی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر و دانشگاه گرگان برگزار شد، چالش‌های پیش‌روی صیادان مورد ارزیابی دقیق قرار گرفت.

گذار از صیدمحوری به توسعه فعالیت‌های مکمل

شرکت‌کنندگان در این جلسه با آسیب‌شناسی فعالیت تعاونی‌های صید پره، تغییر رویکرد از صیدمحوری محض به سمت توسعه فعالیت‌های مکمل را تنها راه افزایش درآمد و بهره‌وری این بخش دانستند. با توجه به محدودیت‌های صید و فشار اقتصادی بر صیادان، تاکید بر ایجاد ارزش‌افزوده در محصولات شیلاتی به عنوان اولویت سیاست‌گذاری‌های آتی مطرح شد.

چالش صید غیرمجاز در برنامه‌ریزی‌های شیلاتی

در این جلسه، حضور صیادان غیرمجاز به‌عنوان مانع اصلی فعالیت تعاونی‌های صید پره شناسایی شد. ضرورت لحاظ‌کردن این موضوع در سیاست‌گذاری‌های کلان جامعه صیادی مورد اجماع اعضای کارگروه قرار گرفت تا توازن در بهره‌برداری از منابع دریایی حفظ شود.

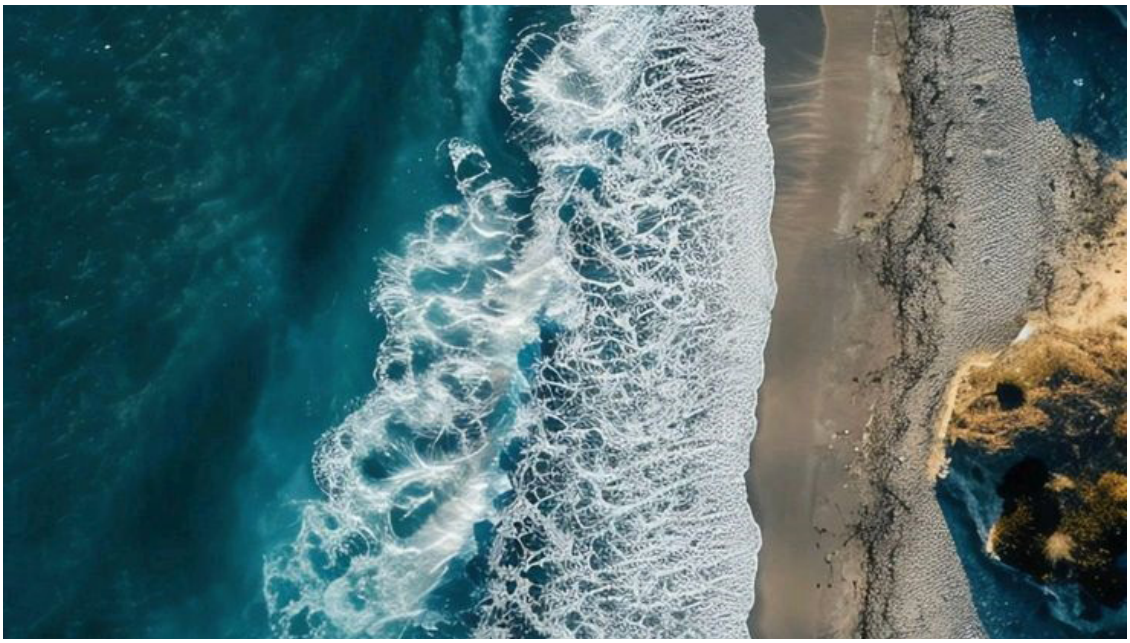
طراحی الگوهای نوین معیشتی

در بخش جمع‌بندی، سعید گرگین، عضو هیئت علمی دانشگاه گرگان، دو پیشنهاد کلیدی برای تحول در ساختار شیلاتی سواحل خزر ارائه داد:

۱. طراحی الگوی تنوع‌بخشی به معیشت صیادان برای کاهش وابستگی درآمدی به صید.

۲. بازآفرینی ساختار کسب‌وکار تعاونی‌های پره و تبدیل آن‌ها به تعاونی‌های زنجیره ارزش آبزیان.

بر اساس مصوبه این کارگروه، مقرر شد داده‌ها و مطالعات تکمیلی برای عملیاتی‌سازی این پیشنهادها جمع‌آوری و در نشست‌های آتی، سازوکار اجرایی برای تحقق این الگوهای جدید بررسی شود.



نقش‌آفرینی پژوهشکده اکولوژی در ارتقای بهره‌وری شیلات استان



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، هفتم مهرماه، نشست بررسی راهکارهای افزایش بهره‌وری صنعت شیلات با حضور معاون آبزی‌پروری اداره کل شیلات استان، کارشناسان این اداره و نمایندگان پژوهشکده اکولوژی دریای خزر در محل دفتر معاونت آبزی‌پروری برگزار شد.
در این جلسه، سید هادی عقیلی، حسن فضلی، مریم قیاسی و فائزه ترک‌پهنابی به تبادل نظر پیرامون چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی صنعت آبزی‌پروری پرداختند. کارشناسان اداره کل شیلات، در ابتدای نشست با تشریح رئوس مطالب، نیازمندی‌ها و ظرفیت‌های موجود در بخش‌های مختلف شیلات استان را تبیین کردند.
در ادامه، نمایندگان پژوهشکده اکولوژی دریای خزر دیدگاه‌های تخصصی خود را برای تبدیل ظرفیت‌های علمی به راهکارهای اجرایی ارائه دادند. تمرکز اصلی این هم‌اندیشی بر تقویت تعامل میان بدنه اجرایی و پژوهشی شیلات، جهت بهره‌گیری بهینه از دانش فنی در راستای ارتقای راندمان تولید بود.
در پایان این نشست، مقرر شد جمع‌بندی نیازمندی‌ها و پیشنهادهای ارائه‌شده توسط پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، در جلسه مشترک با مدیرکل شیلات استان بررسی و نهایی شود. هدف از این اقدام، تدوین سند اجرایی برای اولویت‌بندی طرح‌های افزایش بهره‌وری در صنعت شیلات استان است.

گزارش میدانی از زیست‌بوم دریاچه ارومیه



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، روز دوشنبه ۳۰ شهریورماه ۱۴۰۵، عملیات پایش میدانی به منظور بررسی وضعیت ذخایر آرتمیا در دریاچه ارومیه اجرا شد. در این ارزیابی جامع، کارشناسان مرکز با حضور در سه ایستگاه تعیین‌شده شامل «زنبیل»، «آق گنبد» و «پل میان‌گذر»، شاخص‌های جمعیتی این سخت‌پوست را سنجیدند.
نتایج حاصل از این پایش، بهبود وضعیت ذخایر آرتمیا را در مقایسه با دوره مشابه سال قبل نشان می‌دهد. این فعالیت در راستای حفاظت از زیست‌بوم «آرتمیا اورمیانا» – تنها سخت‌پوست اختصاصی دریاچه ارومیه – و صیانت از گونه‌های منحصربه‌فرد این حوضه آبریز صورت می‌گیرد.
پایش‌های مستمر در این حوضه، بخشی از برنامه‌های راهبردی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور برای بررسی پایداری اکولوژیک دریاچه و مدیریت بهینه منابع آبزی است.



تسریع در راه‌اندازی سایت پرورش شاه‌میگوی آب شیرین؛ محور اصلی نشست شورای پژوهشی



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، هشتمین جلسه شورای پژوهشی و اداری این مرکز، روز چهارشنبه ۸ مهرماه ۱۴۰۵، با هدف تبیین راهبردهای ابلاغی از سوی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و بررسی عملکرد ۶ ماهه نخست سال جاری در سالن جلسات این مرکز تشکیل شد.

در این نشست، سیاست‌ها و راهبردهای کلان مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور برای پژوهشکده‌ها و مراکز تابعه تشریح و بر انطباق برنامه‌های عملیاتی با اولویت‌های پژوهشی و رعایت الزامات پدافند غیرعامل تأکید شد. پیگیری مستمر و تحقق دقیق برنامه‌های پیش‌بینی‌شده، محور اصلی مباحث مطرح شده در این جلسه بود.

شتاب‌دهی به پروژه‌های راهبردی و زیرساختی

یکی از محورهای اصلی این جلسه، بررسی روند پیشرفت پروژه‌های کلان از جمله ایجاد، تکمیل و راه‌اندازی سایت تکثیر و پرورش شاه‌میگوی آب شیرین بود. بر اساس تصمیمات اتخاذ شده، ضرورت تسریع در اجرای برنامه‌های مرتبط با تعامل با نخبگان و شرکت‌های فناور، توسعه همکاری‌های بین‌المللی و تکمیل قراردادهای انتقال دانش فنی به عنوان اولویت‌های عملیاتی مورد تأکید قرار گرفت.

همچنین عملکرد مرکز در حوزه تعهدات ترویجی مورد ارزیابی قرار گرفت و با ابراز رضایت از روند طی‌شده، بر استمرار و تقویت این فعالیت‌ها در راستای ارتقای دانش بهره‌برداران تأکید شد.

بررسی مباحث اجرایی و حفاظتی

در بخش دیگری از این نشست، گزارش وضعیت حصار پیرامونی و درب ورودی مرکز از سوی مسئول حراست ارائه و الزامات حفاظتی مجموعه بررسی شد.

در پایان، مسائل و چالش‌های موجود در حوزه‌های اداری و پژوهشی با مشارکت همکاران به بحث گذاشته شد و راهکارهای لازم برای رفع ابهامات و بهبود فرایندهای اجرایی اتخاذ گردید.

مهدی خوشناموند با دریافت جایزه «کاظمی آشتیانی»، نشان «سرآمدی سال» را کسب کرد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، بر پایه ارزیابی‌های سامانه سرآمدان علمی ایران، مهدی خوشناموند با ثبت این موفقیت، جایگاه فعالیت‌های پژوهشی خود را در فرآیند ارزیابی‌های کلان ملی ارتقا بخشید. کسب این عنوان، بازتابی از کیفیت خروجی‌های علمی و پژوهش‌های کاربردی در حوزه اکولوژی دریایی است که در کارنامه این عضو هیئت علمی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر به ثبت رسیده است.

روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر ضمن تبریک این دستاورد به جامعه علمی، تداوم مسیر پژوهش‌های توسعه‌محور را برای این محقق آرزو دارد. این موفقیت علمی، چشم‌انداز تازه‌ای را در مسیر توسعه و پایش منابع دریایی ترسیم می‌کند و نشان‌دهنده استمرار حرکت پژوهشکده در مسیر سرآمدی علمی است.



تشریح عملکرد شش‌ماهه مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و برنامه‌های پیش‌رو



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، محمود حافظیه، معاون پژوهش و فناوری مؤسسه، در این جلسه با اشاره به فعالیت‌های انجام‌شده در حوزه پژوهش، از برگزاری ۷ جلسه کمیته علمی ـ فنی خبر داد و گفت: در این جلسات، ۴۱ عنوان پروژه تحقیقاتی، ۴۳ عنوان گزارش نهایی، ۷ گزارش علمی ـ فنی و ۱۲ اصلاحیه بررسی و تصویب شده است.

وی افزود: در هفته گذشته نیز اولویت‌های جدید پژوهشی برای پژوهشکده‌ها و مراکز تعیین شده است. همچنین از مجموع پروژه‌های تعریف‌شده، ۶۴ درصد پروژه‌ها سفارشی و ۳۶ درصد غیرسفارشی بوده‌اند که بیانگر توجه به نیازهای بخش اجرا و مسائل اولویت‌دار کشور در تعریف پروژه‌های تحقیقاتی است.

حافظیه با اشاره به نحوه اجرای پروژه‌های ملی اظهار کرد: پروژه‌های ملی به یکی از پژوهشکده‌ها یا مراکز ابلاغ می‌شوند و سایر استان‌ها به‌عنوان مجری استانی در اجرای این طرح‌ها مشارکت دارند. همچنین وضعیت پروژه‌های در حال اجرا، ثبت موقت، معوقه و دارای فروست در این جلسه مورد بررسی و تشریح قرار گرفت.

معاون پژوهش و فناوری مؤسسه با اشاره به جهت‌گیری سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به سمت توسعه بروندادهای قابل استفاده و تجاری‌سازی‌شده گفت: در میان بروندادهای ثبت‌شده، ۶۰ درصد ترویجی، ۱۲ درصد بنیادی، ۹ درصد تجاری و یک درصد مقدماتی بوده است.

وی همچنین از ثبت و ارسال تقریباً تمامی نمونه‌کارها در سامانه سازمان و تصویب آن‌ها خبر داد و این روند را نشان‌دهنده فرآیند مناسب بررسی و ارزیابی در مؤسسه دانست.

حافظیه در ادامه، تعیین اولویت‌های پژوهشی سال ۱۴۰۵ و ابلاغ آن‌ها به پژوهشکده‌ها و مراکز را از دیگر اقدامات انجام‌شده عنوان کرد و گفت: این اولویت‌ها باید در سامانه «سمپات» بارگذاری شوند.

وی همچنین از پیشنهاد برگزاری دوره‌های بین‌المللی توسط پژوهشگران مؤسسه و ارائه پیشنهاد برای تعریف عناوین پژوهشی دوره‌های پسادکتری خبر داد و بر استفاده از ظرفیت‌های علمی و بین‌المللی در توسعه فعالیت‌های پژوهشی تأکید کرد.

معاون پژوهش و فناوری مؤسسه با اشاره به تصویب مجله ترویجی علوم شیلاتی در مؤسسه، از محققان و پژوهشگران خواست در تهیه و ارسال مقالات ترویجی برای این نشریه اهتمام بیشتری داشته باشند.

حافظیه همچنین بر ضرورت برگزاری دوره‌های آموزشی برای کاربران بخش‌های ترویجی و تجاری تأکید کرد تا فرآیند تکمیل و ثبت اطلاعات در سامانه‌ها با دقت بیشتر و کمترین میزان خطا انجام شود.

وی در پایان با اشاره به اقدامات انجام‌شده در حوزه نظارت و ارزیابی گفت: تاکنون سه دوره نظارت و ارزیابی طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی برگزار شده است.

آخرین وضعیت جذب، ترفیع و ارتقای اعضای هیئت علمی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی تشریح شد

مریم فروزد، مسئول دبیرخانه هیئت ممیزه مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در این جلسه با اشاره به وضعیت اعضای هیئت علمی مؤسسه گفت: در حال حاضر ۱۱۴ عضو هیئت علمی در مرتبه‌های استاد، دانشیار، استادیار و مربی در مؤسسه فعالیت دارند.

وی افزود: در چارچوب سهمیه فراخوان جذب اعضای هیئت علمی، ۷ سهمیه به مؤسسه اختصاص یافته که در رشته‌های بهداشت و بیماری‌های آبزیان، تولید و بهره‌برداری آبزیان و تکثیر و پرورش آبزیان در نظر گرفته شده است.

فروزد همچنین با اشاره به فعالیت کمیته منتخب هیئت ممیزه اظهار کرد: تاکنون ۱۰ جلسه کمیته منتخب برگزار شده که ۶ جلسه به موضوع ترفیع و ۴ جلسه به بررسی پرونده‌های ارتقا اختصاص داشته است.

مسئول دبیرخانه هیئت ممیزه در ادامه درباره محاسبه جهش علمی اعضای هیئت علمی توضیح داد: مبنای محاسبه جهش علمی، عملکرد عضو هیئت علمی در سال گذشته است و میزان آن می‌تواند ۱۰ یا ۱۵ درصد باشد.

عیسی شریف‌پور، معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در جلسه ارائه گزارش پیشرفت اقدامات مراکز و پژوهشکده‌ها در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵، گزارشی از وضعیت اعتبارات مصوب مؤسسه، عملکرد مالی و میزان تخصیص و هزینه‌کرد اعتبارات در ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها ارائه کرد.

وی در تشریح عملکرد مالی مؤسسه، به گزارش اعتبارات مصوب سال ۱۴۰۵، عملکرد شش‌ماهه نخست، وجوه مصرف‌نشده مراکز و پژوهشکده‌ها، پروژه‌های هزینه‌ای، تخصیص اعتبارات سایر فصول و عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای اشاره کرد و گفت: وضعیت اسناد خزانه اسلامی و درآمدهای اختصاصی مراکز و پژوهشکده‌ها نیز به تفکیک منابع وصول‌شده مورد بررسی قرار گرفته است.

شریف‌پور همچنین گزارش درآمدهای ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها، منابع وصول‌شده و برگشت درآمدها را تشریح کرد و بر پیگیری اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها، صرفه‌جویی در مصرف انرژی، هزینه‌کرد اعتبارات صرفاً در موضوعات درخواست‌شده، ارائه مستندات لازم برای درخواست اعتبار و رعایت دقیق قوانین و مقررات مالی تأکید کرد.

تشریح اقدامات اداری و پشتیبانی

معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی مؤسسه در ادامه با اشاره به حوزه امور اداری، گزارشی از وضعیت نیروی انسانی ارائه کرد و گفت: بررسی آمار پرسنلی به تفکیک مدرک تحصیلی، نشان‌دهنده روند کاهش تعداد نیروهای مؤسسه است.

وی همچنین صدور احکام افزایش حقوق، احکام ترفیعات و ارتقای پایه‌های تشویقی را از اقدامات انجام‌شده در حوزه اداری عنوان کرد و افزود: در حوزه آموزش کارکنان نیز نیازسنجی‌های آموزشی، صدور گواهی‌ها و سایر اقدامات مرتبط انجام شده است.

شریف‌پور با اشاره به اقدامات حوزه خدمات و پشتیبانی، وضعیت شناورهای مؤسسه را نیز تشریح کرد و گفت: شناور کاسپین آماده به کار است.

وی در بخش دیگری از گزارش خود به اقدامات اداره حقوقی مؤسسه اشاره کرد و گفت: ارتقای نظام رصد و نظارت بر قراردادها، تعامل پیشگیرانه در امور حقوقی و توجه ویژه به حفظ و صیانت از بیت‌المال از مهم‌ترین اقدامات این حوزه بوده است.

معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی مؤسسه همچنین با اشاره به فعالیت‌های حوزه فنی و مهندسی اظهار کرد: وضعیت دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک مراکز و پژوهشکده‌ها بررسی و اقدامات مرتبط با این حوزه انجام شده است.

شریف‌پور در ادامه با تشریح فعالیت‌های حوزه فناوری اطلاعات افزود: خدمات این حوزه در بخش‌های سخت‌افزار، نرم‌افزار، شبکه، امنیت شبکه، اینترنت، سایت‌ها و سامانه‌ها ارائه می‌شود.

وی راه‌اندازی و پشتیبانی سامانه‌های نرم‌افزاری، ارائه خدمات پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، ارتقای پورتال ستاد، افزایش امنیت شبکه داخلی، توسعه خدمات اتوماسیون، ارتقای سیستم‌ها و به‌روزرسانی سایت‌ها را از دیگر اقدامات انجام‌شده در حوزه فناوری اطلاعات برشمرد.

معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی مؤسسه در پایان، اقدامات انجام‌شده در حوزه مستندسازی املاک و مستغلات و پیگیری فرآیند اخذ اسناد مالکیت را از دیگر فعالیت‌های این معاونت عنوان کرد.

تأکید مدیر حراست مؤسسه بر تقویت ساختار حفاظتی و رعایت الزامات حراستی در مراکز و پژوهشکده‌ها

محمدرضا فایضی، مدیر حراست مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در این جلسه با اشاره به کمبود نیروی انسانی در مراکز و پژوهشکده‌ها، بر ضرورت توجه به این موضوع تأکید کرد و گفت: در کمیته انتصابات، واگذاری پست‌های سازمانی باید بر مبنای شایستگی و صلاحیت افراد انجام شود.

وی بر ضرورت استقرار مسئول حراست در تمامی مراکز و پژوهشکده‌ها و حضور و مشارکت حراست در اقدامات، فعالیت‌ها و جلسات مؤسسه و واحدهای تابعه تأکید کرد.

فایضی همچنین توجه به فرآیند ورود و خروج افراد و کالاها، تکمیل فرم‌های مربوط به امور حراستی و ارائه گزارش مختصر از اقدامات انجام‌شده به حراست را ضروری دانست و بر رعایت الزامات مربوط به این حوزه تأکید کرد.

مدیر حراست مؤسسه با اشاره به ضرورت اشراف حراست بر فرآیند انعقاد قراردادها، پیگیری روند اجرای قراردادها و تکمیل فرم اداری مربوط به حضور کارکنان در ساعات غیراداری، بر رعایت کامل ضوابط و هماهنگی با واحد حراست تأکید کرد.

وی همچنین با اشاره به فرآیند استعلام مشاغل حساس اظهار کرد: انجام استعلام‌های مربوط به مشاغل حساس مستلزم صرف زمان است و لازم است فرآیندهای مربوط به آن با پیش‌بینی زمان کافی انجام شود.

فایضی در پایان بر ضرورت استفاده از نیروهای نگهبانی صرفاً در حوزه وظایف تعیین‌شده و عدم به‌کارگیری آنان در مشاغل و مسئولیت‌های دیگر تأکید کرد.

مرتضوی: منابع انسانی بزرگ‌ترین سرمایه مؤسسه است؛
ظرفیت‌سازی پژوهشی و توسعه مشارکت‌ها در اولویت قرار گیرد



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در هفتم مهر ماه ۱۴۰۵، محمد صدیق مرتضوی، رئیس مؤسسه، در دومین روز ارائه گزارش عملکرد شش‌ماهه نخست سال جاری با اشاره به شرایط خاص کشور اظهار کرد: در شرایط کنونی باید انتظارات و نحوه فعالیت‌ها را با اقتضائات کشور تطبیق دهیم و توجه داشته باشیم که برآورده‌کردن همه انتظارات در این شرایط امکان‌پذیر نیست.

وی با بیان اینکه مدیریت افراد، دستیابی به اهداف و تحقق برنامه‌های پژوهشی در شرایط موجود دشوار است، افزود: اثرگذاری مدیران در چنین شرایطی بیش از هر زمان دیگری نمایان می‌شود و تلاش مدیریت جدید این بوده است که در همه بخش‌ها با نگاهی واحد و هماهنگ حرکت شود.

تأکید بر سرمایه انسانی و توانمندسازی مدیران

مرتضوی منابع انسانی را بزرگ‌ترین سرمایه مؤسسه دانست و بر ضرورت ایجاد امنیت و آرامش برای انجام مطلوب مأموریت‌ها تأکید کرد.

وی همچنین خواستار واگذاری مسئولیت به همکاران برای ایجاد فرصت یادگیری و کسب تجربه

مدیریتی شد و گفت: نباید از واگذاری مسئولیت به همکاران دریغ کنیم؛ چراکه این امر زمینه آموزش، توانمندسازی و تقویت تجربه مدیریتی نیروها را فراهم می‌کند.
رئیس مؤسسه با اشاره به اقدامات رفاهی انجام‌شده در سال گذشته، بر ضرورت توجه به ظرفیت‌های درآمدی مؤسسه در سال جاری تأکید کرد و گفت: باید به سمت قراردادهای اختصاصی و بزرگ حرکت کنیم، چراکه قراردادهای با مبالغ پایین، اثربخشی لازم را برای مجموعه نخواهند داشت.

توسعه منابع مالی و ظرفیت‌سازی پژوهشی

مرتضوی افزود: در صورت تأمین منابع، پرداخت مأموریت، اضافه‌کاری و سایر مطالبات کارکنان با شرایط مناسب انجام خواهد شد و در مواردی که امکان دریافت حمایت وجود داشته باشد، اقدامات لازم صورت گرفته است.
وی با اشاره به ظرفیت‌های بنیاد ملی علم ایران و معاونت علمی، بر استفاده بیشتر از این منابع تأکید کرد و از رؤسای مراکز و پژوهشکده‌ها خواست برای توسعه ظرفیت‌های پژوهشی و جذب منابع، برنامه‌ریزی جدی‌تری داشته باشند.
رئیس مؤسسه با اشاره به عملکرد شش‌ماهه نخست سال جاری در حوزه قراردادهای پژوهشی اظهار کرد: در این مدت قراردادهای رضایت‌بخشی نداشتیم و لازم است تلاش بیشتری برای توسعه این بخش صورت گیرد.
وی همچنین توجه به ظرفیت معافیت‌های مالیاتی و مسئولیت اجتماعی صنایع را مورد تأکید قرار داد و گفت: صنایع در چارچوب قانون مسئولیت‌های اجتماعی، ظرفیت‌هایی برای حمایت از فعالیت‌های علمی و اجرایی دارند و می‌توان از این ظرفیت در حوزه‌هایی همچون صید، تکثیر و رهاسازی و سایر برنامه‌های مرتبط در استان‌ها استفاده کرد.

تقویت جایگاه مراکز در استان‌ها و توجه به چالش‌های منطقه‌ای

مرتضوی با تأکید بر ضرورت تثبیت جایگاه مراکز و پژوهشکده‌ها در نظام تصمیم‌گیری استان‌ها گفت: لازم است مراکز در شورای برنامه‌ریزی استان‌ها حضور و نقش مؤثری داشته باشند، با دستگاه‌های استانی مکاتبات و تعاملات لازم را انجام دهند و برای حل چالش‌های هر استان راهکارهای علمی و پژوهشی ارائه کنند.
وی همچنین بر ضرورت خودکفایی مالی بانک‌های ژن تأکید کرد و افزود: تأمین منابع مالی و ایجاد سازوکارهای پایدار برای بانک‌های ژن از ضرورت‌های مؤسسه است.
رئیس مؤسسه در ادامه با اشاره به اهمیت اکوسیستم خزر، بر ضرورت توجه ویژه پژوهشکده‌ها و مراکز استان‌های شمالی به این موضوع تأکید کرد و گفت: در بسیاری از حوزه‌های مرتبط با خزر هنوز پاسخ‌های کافی نداریم و لازم است مراکز شمال کشور در طرح اکولوژی خزر مشارکت فعال داشته باشند. منابع مالی مورد نیاز این طرح نیز تأمین خواهد شد.

ضرورت مشارکت بین‌بخشی و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی

مرتضوی همچنین بر ضرورت جلوگیری از موازی‌کاری و مداخله در مأموریت‌های یکدیگر تأکید کرد و گفت: از همان مرحله تعریف موضوع پژوهشی باید نقش ستاد، مراکز و سایر واحدهای مرتبط مشخص شود و از ظرفیت‌های موجود به شکل مشترک استفاده کنیم.
رئیس مؤسسه بر افزایش پروژه‌های تحقیقاتی ترویجی و توسعه‌ای تأکید کرد و گفت: در حوزه هوشمندسازی نیز کارگروه مربوطه فعال شده و ظرفیت قابل توجهی برای فعالیت و توسعه پژوهش‌ها در این زمینه وجود دارد.

تأکید بر استانداردسازی آزمایشگاه‌ها و توسعه تعاملات بین‌المللی

مرتضوی استانداردسازی آزمایشگاه‌ها را از دیگر محورهای مورد توجه دانست و بر استفاده بیشتر از ظرفیت شبکه استانداردسازی تأکید کرد.
وی همچنین با اشاره به همکاری‌های مؤسسه با بنیاد ملی علم ایران گفت: در مواردی که با بنیاد قرارداد منعقد می‌شود، لازم است قرارداد داخلی نیز مطابق ضوابط تنظیم شده و تمامی هزینه‌ها به‌صورت شفاف مشخص و مستندسازی شود.
رئیس مؤسسه با اشاره به عملکرد مطلوب سال گذشته در برگزاری وبینارهای بین‌المللی، بر تداوم این روند در سال جاری تأکید کرد و از رؤسای مراکز و پژوهشکده‌ها خواست الزامات و ضوابط حقوقی را در اجرای فعالیت‌ها به‌طور کامل رعایت کنند.
مرتضوی در پایان ضمن قدردانی از تلاش و همراهی کارکنان ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها، بر تداوم همکاری و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود برای پیشبرد مأموریت‌های مؤسسه تأکید کرد.



بسیج امکانات برای مقابله با پیامدهای جوی ال‌نینو در شیلات خوزستان



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، نشست تخصصی در «استودیو کشاورز خوزستان» باهدف بررسی آخرین پیش‌بینی‌های جوی هفته آینده و تبیین دستورالعمل‌های فنی برای مدیریت مزارع و فعالیت‌های شیلاتی برگزار شد. محور اصلی این نشست، واکاوی پیامدهای احتمالی پدیده ال‌نینو بر صنعت آبزی‌پروری و اتخاذ تمهیدات لازم برای صیانت از تولید بود.

محمد یونس‌زاده، معاون پژوهشی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، در این نشست ضمن تشریح الگوهای جوی پیش‌رو، راهکارهای عملیاتی برای به حداقل رساندن مخاطرات این پدیده بر استخرهای پرورش ماهی و میگو ارائه کرد. حفظ سلامت ذخایر و پایداری تولید در شرایط نوسانات اقلیمی، محور اصلی این توصیه‌های فنی بود.

برنامه «استودیو کشاورز خوزستان» به‌صورت برخط و از طریق شبکه برکت با مشارکت فعال نمایندگان پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، اداره کل هواشناسی، اداره کل شیلات استان و بهره‌برداران بخش خصوصی برگزار شد. هدف از برگزاری این رویداد، ارتقای سطح آمادگی تولیدکنندگان و پیشگیری از خسارت‌های احتمالی ناشی از تغییرات جوی اعلام شد.

این نشست، زمینه را برای تبادل دانش میان متخصصان و تولیدکنندگان فراهم کرد تا با بهره‌گیری از هشدارهای هواشناسی و اقدامات پیشگیرانه، ریسک تولید در صنعت شیلات خوزستان به حداقل برسد.

پاک‌سازی لکه‌های نفتی در سایت پرورش میگوی کندال سیریک؛ نمونه‌برداری برای اطمینان از سلامت آب آغاز شدش



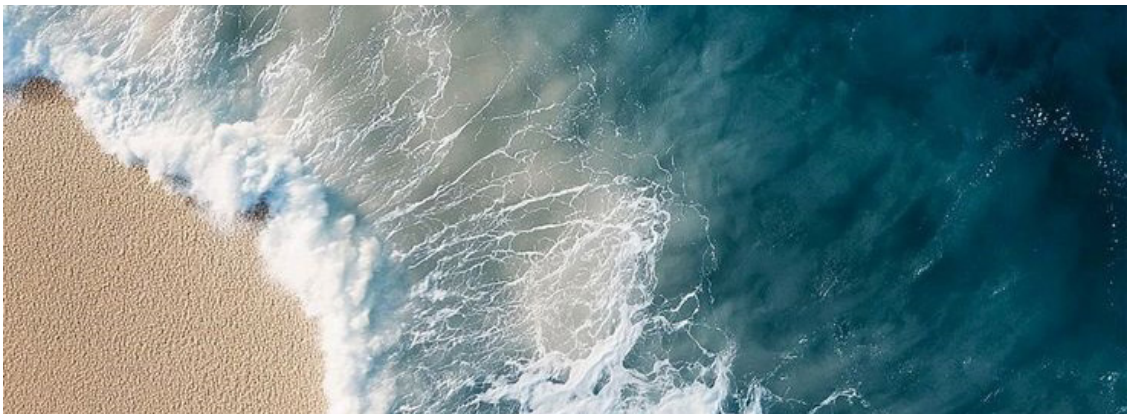
به گزارش روابط‌عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج‌فارس و دریای عمان، در پی ورود مواد نفتی به خور آبگیری سایت پرورش میگوی کندال در شهرستان سیریک، تیمی از کارشناسان این مرکز برای ارزیابی میدانی و نمونه‌برداری به محل اعزام شدند.

در این بازدید که در هشتم مهرماه ۱۴۰۵ صورت گرفت، شرایط محیطی سواحل، خور آبگیری و مجاری ورود آب به استخرهای پرورشی مورد پایش قرار گرفت. مشاهدات میدانی نشان می‌دهد که جریان آب، مواد نفتی را به محدوده آبگیری سایت منتقل کرده است.

در روزهای گذشته با هماهنگی پرورش‌دهندگان، نیروهای محلی و شیلاتی، عملیات جمع‌آوری مواد نفتی با استفاده از پدهای جاذب انجام شد که منجر به پاک‌سازی بخش قابل توجهی از آلودگی‌های سطحی شد.

با توجه به حساسیت فرآیند پرورش میگو به کیفیت آب و لزوم اطمینان از استانداردهای زیست‌محیطی پیش از شروع مجدد آبگیری، کارشناسان پژوهشکده اقدام به نمونه‌برداری از آب ورودی سایت کردند. این نمونه‌ها برای سنجش غلظت آلاینده‌های نفتی و شاخص‌های کیفی به آزمایشگاه پژوهشکده منتقل شده است.

نتایج آزمایش‌های آزمایشگاهی مبنای تصمیم‌گیری برای صدور مجوز ادامه فعالیت و آبگیری استخرها خواهد بود. پایش مستمر شرایط محیطی در سایت‌های پرورشی، یکی از الزامات اساسی برای پیشگیری از نفوذ آلاینده‌ها به چرخه تولید و تضمین سلامت آبزیان به شمار می‌رود.



گزارش عملکرد شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان



به گزارش مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان، عملکرد شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ مرکز ارائه شد. پایش روند اجرای برنامه‌های پژوهشی، فناوری و ترویجی و بررسی تعامل با بخش صنعت محورهای اصلی این نشست بود.
محمدصیاد بورانی، سرپرست مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان با اشاره به رویکرد توسعه تحقیقات کاربردی اعلام کرد: در شش ماهه نخست امسال، یک پروژه سفارشی، سه پروژه مستقل، یک پروژه مشترک و یک پروژه تحقیقی-ترویجی با مشارکت بخش صنعت، مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی در دست اجرا قرار گرفت. هدف از این اقدامات، بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی برای حل چالش‌های اولویت‌دار حوزه فرآوری آبزیان است.

توسعه محصولات فناورانه و بازاریابی محصولات شیلاتی

تولید سه محصول فناورانه و معرفی «شنیسل ماهی» به عنوان دستاورد شاخص سال ۱۴۰۵، از اقدامات مهم این مرکز در نیمه نخست سال جاری است. توسعه این محصولات با هدف افزایش ارزش‌افزوده، تنوع‌بخشی به سبد محصولات دریایی و تسهیل مصرف صورت گرفته است.
همچنین، بازاریابی فرآورده‌های شیلاتی و ترویج مصرف محصولات دریایی در رستوران‌های استان از اقدامات اجرایی مرکز است. برگزاری جلسات تخصصی با استانداری، فرمانداری و اداره کل شیلات به‌منظور بررسی ظرفیت‌ها و افزایش سهم محصولات دریایی در سبد مصرفی خانوارها از دیگر فعالیت‌های این مرکز محسوب می‌شود.

برونداد‌های علمی و پژوهشی

در حوزه فعالیت‌های علمی، انتشار یک جلد کتاب و هفت عنوان مقاله علمی-پژوهشی در نشریات معتبر داخلی و خارجی در کارنامه شش‌ماهه مرکز ثبت شده است. علاوه بر این، برگزاری و حضور کارشناسان در ۹ نشست تخصصی با هدف پیگیری قراردادها، تفاهم‌نامه‌های مشترک و تقویت تعامل میان بخش‌های تحقیقاتی و صنعتی انجام شد. حضور در نمایشگاه تخصصی دام، طیور، شیلات و آبزیان نیز بخشی از اقدامات مرکز برای معرفی ظرفیت‌های حوزه فرآوری است.

تأکید بر خروجی‌های عملیاتی

در پایان این نشست، مرتضوی، رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ضمن تقدیر از فعالیت‌های صورت‌گرفته، بر ضرورت بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های پژوهشی تأکید کرد. وی با اشاره به اهمیت حفظ استقلال مراکز تحقیقاتی در استان‌های شمالی برای اجرای پروژه‌های منطقه‌ای، استفاده از اعتبارات تملکی و قراردادهای پژوهشی را ضروری دانست.
رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، بر تبدیل طرح‌های پژوهشی به خروجی‌های عملیاتی تأکید کرد و خواستار تدوین دستورالعمل‌های تخصصی و کاربردی از دل پروژه‌های تحقیقاتی جهت ارائه به بخش‌های مرتبط شد.

احیای مرکز تحقیقات ژنتیک ماهیان سردآبی یاسوج؛ راهکار کلیدی برای کاهش واردات تخم‌چشم‌زده



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ژنتیک و اصلاح نژاد ماهیان سردآبی شهید مطهری یاسوج، رضا فرازی در جریان بازدید میدانی از این مجموعه به همراه معاون اقتصادی وزیر کشور، استاندار و نماینده مردم بویراحمد، دنا و مارگون، این مرکز را تنها پایگاه تخصصی ژنتیک ماهیان سردآبی در ایران خواند که از زیرساخت‌های کم‌نظیر برای تحول در صنعت آبزی‌پروری برخوردار است.
رئیس سازمان جهاد کشاورزی کهگیلویه و بویراحمد درباره ویژگی‌های فنی این مرکز گفت: این مجموعه با برخورداری از پنج هکتار وسعت، منابع آبی با دما و دبی مطلوب و همچنین سالن‌های تخصصی تکثیر و تجهیزات آزمایشگاهی پیشرفته، ظرفیت بالایی برای تولید تخم‌چشم‌زده و بچه ماهی با شاخص‌های رشد بالا و مقاومت در برابر بیماری‌ها دارد.
فرازی با اشاره به بهره‌برداری حداقلی از این زیرساخت‌ها به دلیل محدودیت‌های بودجه‌ای افزود: در حال حاضر به دلیل کمبود اعتبارات هزینه‌ای و عملیاتی، تولید در این مرکز با تمام توان انجام نمی‌شود.
وی با تبیین اهمیت این مرکز در تامین امنیت غذایی اظهار داشت: فعال‌سازی ظرفیت‌های راکد این مجموعه، گامی کلیدی در کاهش وابستگی به واردات تخم‌چشم‌زده است. به همین منظور، رایزنی‌هایی با مقام‌های عالی کشور و مسئولان استانی برای پیش‌بینی و تخصیص بودجه مورد نیاز جهت تعمیر، تجهیز و بازگرداندن خطوط تولید به مدار بهره‌برداری انجام شده است.
سازمان جهاد کشاورزی کهگیلویه و بویراحمد بر این نکته تاکید دارد که با بهره‌گیری از توان علمی و زیرساختی مرکز ملی شهید مطهری، مزارع پرورش ماهی استان و سایر مناطق کشور از ذخایر اصلاح‌نژاد شده و باکیفیت بهره‌مند می‌شوند.
این رویکرد، علاوه بر کاهش هزینه‌های تولید برای بهره‌برداران، افزایش بهره‌وری و سودآوری در صنعت آبزی‌پروری را در پی دارد.

شیلات ایران تصمیم‌گیری درباره توقف صید ماهیان خاویاری را به نتایج ارزیابی پنج‌ساله موکول کرد



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، هفته نخست مهرماه ۱۴۰۵، سالن جلسات سازمان شیلات ایران میزبان نشست تخصصی مدیریت صید و برنامه‌ریزی برای صید مولدین ماهیان خاویاری بود. در این جلسه نمایندگان شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی، معاونان صید استان‌های شمالی، کارشناسان صید و صیادی سازمان شیلات، علی‌اصغر عبدلی از دانشگاه شهید بهشتی، نماینده هیئت تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی، و همچنین محمدرضا بهروز خوش‌قلب و سیدعلی موسوی گلسفید به عنوان محققان انستیتو حضور داشتند.

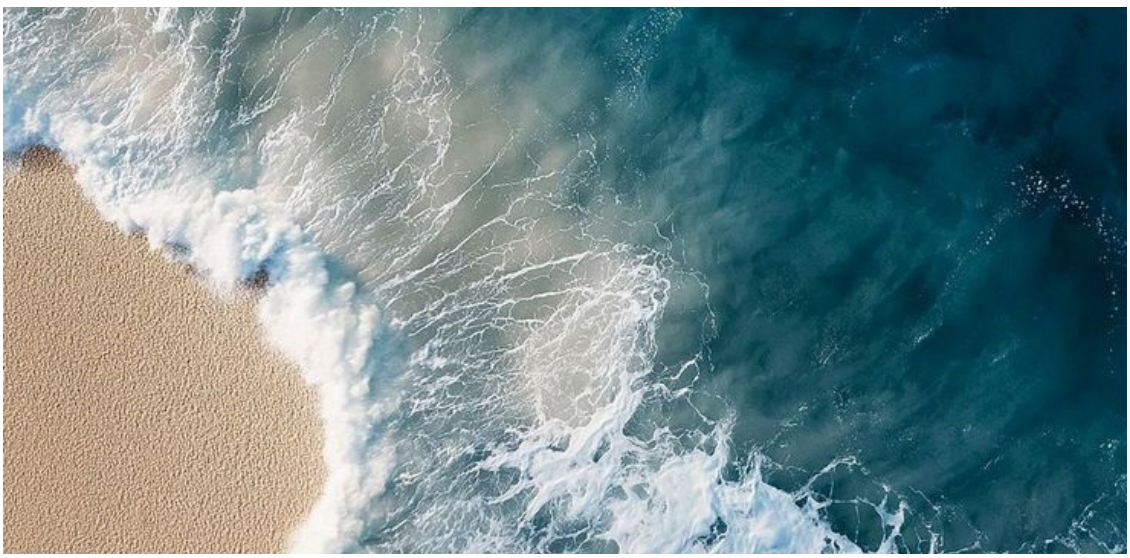
فریبرز رجائی، سرپرست دفتر صید و صیادی سازمان شیلات ایران، در ابتدای این نشست دو محور اصلی مصوبات کمیسیون عالی ماهیان خاویاری، شامل بررسی‌های مکانی و زمانی صید و نحوه ادامه فعالیت صیدگاه‌ها تحت نظارت شرکت مادر تخصصی را برای بحث و تبادل نظر مطرح کرد.

در ادامه، علی‌اصغر عبدلی با ارائه گزارش تحلیلی از وضعیت ذخایر و روند اجرای مصوبات سنوات گذشته، مقایسه‌ای از کمیت و کیفیت مولدین صیدشده در صیدگاه‌ها، امور ماهیان خاویاری استان‌ها و شرکت‌های تعاونی پره ارائه داد. وی بر اساس مطالعات علمی و مستندات مراکز بازسازی ذخایر، امکان تأمین بچه‌ماهی مورد نیاز در سال‌های آتی بدون وابستگی به صید مولدین توسط شرکت مادر تخصصی را قابل ارزیابی دانست.

کارشناسان انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری نیز با ارائه مستندات سالانه ذخایر، بر این نکته تأکید کردند که هرگونه تغییر در وضعیت صیدگاه‌ها مستلزم بررسی دقیق توان تولید بچه‌ماهی از سوی شرکت‌های تعاونی پره و ظرفیت واقعی مراکز بازسازی است. به گفته این کارشناسان، ارزیابی‌های پیش رو باید افق پنج‌ساله نیاز به تولید و رهاسازی را پوشش دهد.

در این نشست همچنین بر ضرورت نظارت دقیق بر بچه‌ماهیان پس از رهاسازی تا سن بلوغ در دریا تأکید شد؛ اقدامی که شاخص کلیدی در سنجش اثربخشی برنامه‌های بازسازی و تضمین پایداری جمعیت ماهیان خاویاری به شمار می‌رود.

در نهایت، مقرر شد دفتر بازسازی ذخایر سازمان شیلات ایران ظرف مدت یک هفته، گزارش مقایسه‌ای راندمان تولید بچه‌ماهی از مولدین صیدشده در شرکت‌های تعاونی پره و صیدگاه‌ها را تهیه و ارائه کند. تصمیم‌گیری نهایی درباره توقف یا ادامه فعالیت صیدگاه‌ها منوط به جمع‌بندی نهایی این ارزیابی‌های فنی و ظرفیت‌سنجی تولید برای پنج سال آینده است.



چشم‌انداز همکاری‌های فناورانه در صنعت ماهیان خاویاری با محوریت نمایشگاه شیلات شهرکرد ترسیم شد



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، همزمان با برگزاری دومین نمایشگاه تخصصی شیلات، آبزیان و صنایع وابسته در شهرکرد، هادی اسدی، عضو هیأت علمی این انستیتو، با هدف گسترش تعاملات کاربردی و بررسی فرصت‌های سرمایه‌گذاری علمی، با فعالان این حوزه دیدار و گفت‌وگو کرد.

این رویداد اقتصادی-تخصصی که با مشارکت بیش از ۲۵ شرکت فعال در بخش‌های خوراک آبزیان، دارو، صنایع تبدیلی و فرآوری برگزار شد، فرصتی را برای پیوند نزدیک‌تر میان ظرفیت‌های علمی مراکز پژوهشی و نیازهای اجرایی صنعت فراهم آورد.

در حاشیه این نمایشگاه، نشست‌های تخصصی متعددی با مدیران شرکت‌های فعال در زنجیره ارزش آبزیان برگزار شد. محور اصلی این گفتگوها، توسعه همکاری‌های علمی و اجرایی در زمینه تولید تخصصی خوراک ماهیان خاویاری بود. بر همین اساس، برنامه‌ریزی برای برگزاری نشست‌های تکمیلی با حضور مدیران شرکت‌های «درین دانه»، «اروین تغذیه» و «آلج» در محل انستیتو نهایی شد تا مسیر بومی‌سازی و ارتقای کیفیت نهاده‌های این صنعت هموار شود.

در بخش دیگری از این تعاملات، گروه «فرادانه» به‌عنوان یکی از بازیگران اصلی این حوزه مورد توجه قرار گرفت. در دیدار با مدیر تحقیق و توسعه (R&D) و مدیر تولید این مجموعه، توافقات اولیه برای برگزاری برنامه‌های علمی و سخنرانی‌های تخصصی در انستیتو صورت پذیرفت و هماهنگی‌های لازم جهت اجرای این نشست‌ها در آذرماه انجام شد.

برگزاری این نمایشگاه در شهرکرد، گامی مؤثر در جهت شناسایی چالش‌های پیش‌روی تولیدکنندگان و انطباق پروژه‌های پژوهشی با مطالبات عملیاتی صنعت شیلات ارزیابی می‌شود؛ رویکردی که نویدبخش افزایش بهره‌وری و خودکفایی در تأمین خوراک‌های تخصصی و ارتقای استانداردهای تولید در صنعت ماهیان خاویاری کشور است.

عملکرد شش‌ماهه انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، محمود محسنی، رئیس انستیتو در نشست بررسی عملکرد شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ با حضور مدیران مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و رؤسای مراکز تابعه، وضعیت فعالیت‌های پژوهشی، فناوری، آموزش و ترویج انستیتو را ارائه کرد.

محسنی با اشاره به وضعیت پروژه‌های جاری، اعلام کرد در حال حاضر ۲ طرح تحقیقاتی و ۲۰ پروژه پژوهشی در این انستیتو در جریان است که ۶۳ درصد طرح‌ها دارای ماهیت خاص و ۲۱ درصد دارای ماهیت مستقل هستند. این فعالیت‌ها با تمرکز بر نیازهای فنی صنعت ماهیان خاویاری و با رویکرد مسئله‌محور انجام می‌شود.

طبق گفته رئیس انستیتو، محورهای اصلی فعالیت‌های پژوهشی شامل تکثیر و پرورش، مدیریت مولدین، تغذیه و مدیریت خوراک، رشد و بهره‌وری تولید، بهداشت و بیماری‌های آبزیان، کیفیت آب و توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت است.

محسنی با تأکید بر ضرورت نزدیک‌تر شدن پژوهش به نیازهای واقعی بخش تولید، اعلام کرد رویکرد انستیتو تغییر از تولید صرف دانش به سمت تولید دانش کاربردی و توسعه فناوری است. وی تصریح کرد نتایج تحقیقات پس از اعتبارسنجی، باید در فرآیندهای تولید، ارتقای سلامت ماهیان و افزایش بهره‌وری واحدهای پرورش به‌کار گرفته شود.

وی در ادامه با بررسی عوامل مؤثر بر صنعت پرورش ماهیان خاویاری، کیفیت آب، تغذیه، سلامت، مدیریت تراکم و کیفیت بچه‌ماهیان را از زنجیره عوامل اثرگذار بر عملکرد تولید برشمرد و بر ضرورت نگاه جامع و بین‌رشته‌ای در برنامه‌های پژوهشی تأکید کرد.
محسنی انتقال دانش و فناوری و ارتباط مستمر با بهره‌برداران را از مؤلفه‌های اصلی اثربخشی پژوهش‌ها دانست. او برگزاری روزهای مزرعه تخصصی، دوره‌های آموزشی، ارائه مشاوره‌های تخصصی به بهره‌برداران و تدوین دستورالعمل‌های فنی را از اقدامات انجام‌شده برای ارتقای دانش فنی فعالان این بخش برآورد کرد.
رئیس انستیتو با اشاره به ضرورت استفاده از بازخورد بخش تولید در فرآیند پژوهش، اعلام کرد ارتباط میان پژوهشگر و بهره‌بردار باید از مرحله شناسایی مسئله تا اجرای طرح و انتقال فناوری برقرار باشد. وی همچنین در این نشست به بررسی چالش‌های حوزه‌های پژوهش و فناوری پرداخت و پیشنهادهایی برای رفع موانع و افزایش هماهنگی بین بخش‌ها ارائه کرد.
محسنی توسعه همکاری با سازمان شیلات ایران، دستگاه‌های اجرایی، دانشگاه‌ها، بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان را از اولویت‌های انستیتو عنوان کرد. وی هدف این مرکز را قرار دادن ظرفیت‌های علمی در خدمت نیازهای واقعی صنعت و تبدیل یافته‌های پژوهشی به فناوری‌های قابل استفاده در بخش تولید دانست.
در پایان، رئیس انستیتو اعلام کرد که توسعه پایدار صنعت ماهیان خاویاری نیازمند توجه همزمان به پژوهش، فناوری، سلامت، تغذیه و مدیریت تولید است و انستیتو در نیمه دوم سال نیز بر ارتقای اثربخشی فعالیت‌ها و تقویت ارتباط با بخش تولید تمرکز خواهد داشت.

تولید نخستین واکسن بومی برای مقابله با بیماری‌های باکتریایی ماهیان گرمابی



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از خبرنگار اقتصادی ایرنا، مینا آهنگرزاده روز شنبه با اشاره به اهمیت استراتژیک بخش گرمابی در تولید ماهی کشور، بر ضرورت تغییر رویکرد از «درمان پس از وقوع بیماری» به «مدیریت پیشگیرانه ریسک» تاکید کرد و افزود: براساس سالنامه آماری سازمان شیلات ایران تولید ماهیان گرمابی از ۲۲۱ هزار و ۹۰ تن در سال ۱۳۹۹ به ۲۹۵ هزار و ۸۲۶ تن در سال ۱۴۰۳ رسیده است.
عضو هیات علمی پژوهشکده آبزی پروری آب های جنوب کشور اظهار داشت: این میزان رشد ۳۳.۸ درصدی در بازه زمانی پنج ساله نشان دهنده اهمیت اقتصادی بالای این بخش و در عین حال افزایش حساسیت آن در برابر چالش های زیستی است.
وی تصریح کرد: افزایش حجم تولید و تراکم در مزارع، توسعه مجتمع های پرورش، جابجایی گسترده بچه ماهیان و استفاده مشترک از منابع آب احتمال انتقال عوامل بیماری زا را به‌شدت افزایش داده است.
وی اضافه کرد: از نظر اقتصادی نیز بیماری های عفونی تنها به تلفات ماهی محدود نمی شوند بلکه عواملی چون کاهش رشد، افزایش ضریب تبدیل غذایی، افزایش هزینه های درمان، کاهش کیفیت محصول و افزایش ریسک سرمایه‌گذاری، خسارات سنگینی را به تولید وارد می کنند.
این پژوهشگر با اشاره به چالش های باکتریایی این گونه از آبزیان افزود: بیماری های باکتریایی به ویژه «سپتی‌سمی‌های ناشی از آئروموناس‌های متحرک» (مانند آئروموناس هیدروفیلا) از جمله بحران های اصلی در ماهیان گرمابی آب شیرین هستند که منجر به پوسیدگی بافت ها و خونریزی می شوند.
وی تصریح کرد: در دماهای بالای فصل، تلفات ناشی از این بیماری می تواند تا ۷۰ درصد افزایش یابد.
آهنگرزاده با معرفی دستاورد پژوهشکده آبزی پروری آب‌های جنوب کشور گفت: با هدف کاهش مصرف آنتی بیوتیک‌ها و جلوگیری از پیامدهای زیست محیطی و باقیمانده های دارویی در محصولات، پژوهشکده مذکور با همکاری موسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی و اداره کل دامپزشکی استان موفق به جداسازی عوامل بیماری زا و ساخت واکسن بومی علیه «آئروموناس‌ها» شده است.
وی افزود: این واکسن در دو شکل «غوطه وری» و «تزریقی» تولید شده و در آزمایش های میدانی روی مزارع بخش خصوصی تحت نظارت اداره کل دامپزشکی استان خوزستان نتایج بسیار موفقیت آمیزی در جلوگیری از بروز بیماری نشان داده است.
آهنگرزاده خاطرنشان کرد: دانش فنی تولید این واکسن ثبت شده و فرآیند اخذ پروانه تولید از سازمان دامپزشکی در جریان است.
وی افزود: مجری این طرح به عنوان عضو کارگروه واکسن سازمان دامپزشکی همکاری های فعال خود را با این نهاد جهت توسعه سلامت آبزیان ادامه خواهد داد.

انتشار ویراست دوم کتاب «تنوع زیستی ایران در یک نگاه»؛ راهنمای جامع سیاست‌گذاری و حفاظت از ذخایر ژنتیکی



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، تنوع زیستی به عنوان زیربنای حیات بر روی کره زمین، امروزه فراتر از یک موضوع زیست‌محیطی، در کانون امنیت آب و غذا، اقتصاد و تاب‌آوری ملی در برابر تغییر اقلیم قرار گرفته است. ایران به واسطه قرارگیری در محل تلاقی اقلیم‌های متنوع و برخورداری از اکوسیستم‌های کم‌نظیر، یکی از غنی‌ترین مراکز ذخایر ژنتیکی جهان محسوب می‌شود. در همین راستا، انتشار کتاب «تنوع زیستی ایران در یک نگاه (ویراست دوم)» گامی بلند در جهت یکپارچه‌سازی دانش مرتبط با این حوزه است.

این اثر که در ده فصل تدوین شده است، نگاهی جامع و میان‌رشته‌ای به مباحث تنوع زیستی دارد. فصول ابتدایی کتاب (۱ تا ۳) ضمن تبیین مفاهیم پایه، به ویژگی‌های اقلیمی ایران و جایگاه آن در شبکه جهانی تنوع زیستی می‌پردازد. در بخش‌های میانی (فصل‌های ۴ تا ۶)، مؤلفان با رویکردی انتقادی، برنامه‌های اقدام ملی و تحولات سیاست‌گذاری جهانی از جمله چارچوب جدید «کونمینگ-مونترال» را تشریح کرده‌اند.

فصول پایانی کتاب (۷ تا ۱۰) با نگاهی کاربردی و نوآورانه، موضوعات پیچیده‌ای همچون شاخص‌های پایش تنوع زیستی،

فریدون عوفی، عضو هیات علمی و عضو مرجعیت ملی کنوانسیون زیستی، با تأکید بر تمایز این اثر نسبت به منابع آموزشی رایج، اظهار داشت: «نقطه قوت اصلی این کتاب، تلفیق هنرمندانه مباحث اکولوژیکی با حقوق بین‌الملل و مدیریت کلان است. نویسندگان تنها به معرفی گونه‌ها بسنده نکرده‌اند، بلکه ارتباط تنوع زیستی را با امنیت غذایی، توسعه پایدار و حکمرانی محیط‌زیست تبیین کرده‌اند.»

این کتاب با بهره‌گیری از آخرین اسناد بین‌المللی و ارائه ضمایم تخصصی، نه تنها برای دانشجویان و پژوهشگران، بلکه به عنوان یک سند راهنما برای مدیران و تصمیم‌گیران حوزه محیط‌زیست کشور بسیار ارزشمند است. انتشار چنین آثاری می‌تواند ضمن ارتقای ادبیات علمی کشور، به تعمیق فرهنگ حفاظت از سرمایه‌های طبیعی و تقویت حکمرانی علمی در ایران کمک شایانی نماید.

۷۷۳۶ قطعه بچه‌ماهی آزاد در رودخانه چشمه‌کیله تنکابن رهاسازی شد



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، عملیات رهاسازی ۷۷۳۶ قطعه بچه‌ماهی آزاد دریای کاسپین، چهارشنبه ۸ مهر ۱۴۰۵ در رودخانه چشمه‌کیله شهرستان تنکابن انجام گرفت.

این تعداد بچه‌ماهی با میانگین وزنی ۵ گرم، حاصل تکثیر مصنوعی در سال ۱۴۰۴ در «مرکز بازسازی و حفاظت از ذخایر ژنتیکی آزادماهیان شهید باهنر کلاردشت» است که با هدف حفظ و صیانت از یکی از گونه‌های ارزشمند و استراتژیک زیست‌بوم دریای کاسپین، در نزدیکی مصب این رودخانه وارد آب شد.

عملیات رهاسازی این ذخایر ارزشمند با مشارکت فرماندار تنکابن، مدیرکل شیلات استان مازندران، سرپرست مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، رئیس مرکز بازسازی و حفاظت از ذخایر ژنتیکی آزادماهیان شهید باهنر کلاردشت، رؤسای ادارات محیط‌زیست و شیلات شهرستان‌های تنکابن و رامسر و سایر مدیران دستگاه‌های اجرایی این منطقه صورت پذیرفت.

اجرای این طرح، بخشی از برنامه‌های کلان برای احیای جمعیت ماهیان آزاد است که به‌واسطه نقش حیاتی در اکوسیستم منطقه و ارزش اقتصادی بالا، از اولویت‌های بخش شیلات و تحقیقات آبزی‌پروری به شمار می‌رود.

پیوند دانش و تولید؛ محور نشست هم‌افزایی شیلات و پژوهشکده آبزی‌پروری آبهای جنوب کشور



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، محور اصلی این نشست، بررسی چالش‌های انتقال یافته‌های علمی به عرصه تولید و تدوین سازوکارهای اجرایی برای کاهش فاصله میان دانش و عمل در صنعت آبزی‌پروری استان بود.

در این جلسه، محمد حسنی‌نسب، مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی استان، از آمادگی کامل بدنه ترویج برای بسترسازی جهت انتقال یافته‌های علمی خبر داد. بنا بر اعلام وی، برگزاری «روز مزرعه»، برپایی نشست‌های تخصصی، تولید محتواهای آموزشی نظیر فیلم و پوستر، از جمله اقداماتی است که برای ارتقای دانش فنی تولیدکنندگان در دستور کار قرار می‌گیرد.

در همین راستا، محمد یونس‌زاده، معاون پژوهشی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، بر غنای یافته‌های علمی موجود در پژوهشکده تأکید کرد. وی با اشاره به ظرفیت‌های بالای اقلیمی و زیرساختی استان در صنعت آبزی‌پروری، برگزاری جلسات منظم و اشتراک‌گذاری مستقیم دستاوردهای علمی با بهره‌برداران را گامی ضروری برای افزایش بهره‌وری دانست. این مقام مسئول تصریح کرد: همکاری مشترک میان پژوهشکده، اداره کل شیلات و مدیریت ترویج، محرک اصلی برای تحقق اهداف توسعه‌ای در این بخش است.

گفتنی است پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور به‌منظور تداوم پیوند میان علم و اجرا، نشست‌های ماهیانه ویژه‌ای را با حضور بهره‌برداران و فعالان حوزه آبزی‌پروری برگزار می‌کند که خروجی آن به بهبود شاخص‌های تولید در مزارع استان کمک می‌کند.

تولید نمونه اولیه دستگاه «الکترو وال» برای جلوگیری از ورود ماهیان هرز به استخرها



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، محمد یونس‌زاده، معاون پژوهشی پژوهشکده، در خصوص جزئیات این دستاورد اعلام کرد که وجود ماهیان هرز در سیستم‌های پرورش ماهیان گرمابی، یکی از چالش‌های اصلی این بخش محسوب می‌شود. با توجه به محدودیت فضای استخرها و هزینه‌های بالای تأمین خوراک، کنترل ماهیان هرز برای حفظ بازدهی تولید ضرورت دارد.

طبق بررسی‌های فنی، ماهی تیلاپیا به دلیل سازگاری بالا، توانایی زیاد در تخم‌ریزی، رژیم غذایی همه‌چیزخواری و تحمل شرایط محیطی نامساعد، گونه غالب ماهیان هرز در مزارع گرمابی است. این ویژگی‌ها باعث برهم‌خوردن مدیریت چرخه پرورش و کاهش سودآوری تولید می‌شود.

در حال حاضر، آبزی‌پروران برای مقابله با این پدیده از توری‌های ریز در ورودی آب استفاده می‌کنند که با چالش‌های جدی روبه‌رو هستند. گرفتگی منافذ توری‌ها بر اثر تجمع املاح و جلبک‌ها، کارایی آن‌ها را در مزارع بزرگ با توجه به حجم بالای آبگیری کاهش می‌دهد و نیاز به نظارت و تمیزکاری مداوم، هزینه‌های عملیاتی را افزایش می‌دهد.

در پاسخ به این نیاز، استفاده از روش شوک الکتریکی به‌عنوان راهکاری کارآمد برای کنترل یا حذف ماهیان هرز در ورودی آب پیشنهاد شده است. پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب در این راستا، با همکاری مرکز تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی استان خوزستان، فرآیند طراحی و ساخت دستگاه الکترو وال را طی کرده و در آزمایش‌های اولیه، عملکرد این نمونه اولیه تأیید شده است.



بررسی چالش‌های تولید ماهیان سردآبی و خاویاری در شهرستان تنکابن



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، سلمان ملک‌پور کلبادی‌نژاد، محقق معین مراکز جهاد کشاورزی سلیمان‌آباد و لتاک، به همراه حسنی، کارشناس پهنه مرکز جهاد کشاورزی سلیمان‌آباد، از واحد تولیدی نجفی در روستای میاندوج‌محله تنکابن بازدید کردند. این بازدید با هدف بررسی وضعیت فنی و شناسایی موانع تولید در این واحد انجام شد.

مزرعه مذکور در بخش جنوبی روستا واقع شده و از چاهی با دبی ۵ تا ۶ لیتر در ثانیه و میانگین دمای ۱۷ درجه سانتی‌گراد برای تأمین آب استفاده می‌کند. این واحد تولیدی مجهز به برج هواده و سیستم هوادهی است و دارای ۷ حوضچه گرد با قطرهای ۶، ۸ و ۱۰ متر و ارتفاع یک متر می‌باشد. در این مزرعه گونه‌های مختلف ماهیان خاویاری شامل فیل‌ماهی، قره‌برون و ازون‌برون در کنار ماهی قزل‌آلای رنگین‌کمان پرورش می‌یابند.

در حال حاضر، استخرها در مرحله ضدعفونی و قرنطینه قرار دارند تا شرایط لازم برای ورود بچه قزل‌آلای رنگین‌کمان با وزن حدود ۱۰۰ گرم فراهم شود. فرآیند ضدعفونی استخرهای گرد با استفاده از نمک معمولی به صورت هفتگی و با دوز ۱۰ گرم در هر لیتر انجام می‌شود.

بازدید فنی از این واحد، چالش‌های جدی پیش روی تولیدکننده را نشان داد. افزایش بی‌سابقه قیمت خوراک آبزیان که منجر به بالا رفتن هزینه‌های تمام‌شده تولید شده، در کنار مشکلاتی نظیر قطعی برق و کمبود حمایت‌های نهادی، از عوامل اصلی فشار بر این بخش است. همچنین عدم نظارت مستمر بر پارامترهای فیزیکی و شیمیایی آب از دیگر نقاط ضعف مشاهده شده در مدیریت مزرعه برآورد شد.

به منظور بهبود کیفیت تولید و کاهش هزینه‌ها، راهکارهای فنی زیر برای بهره‌بردار ارائه شد:

۱. انجام آزمایش‌های دوره‌ای فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی آب با حضور کارشناس متخصص.

۲. نصب دماسنج در ورودی و خروجی آب جهت ثبت تغییرات دمایی فصلی و مدیریت دقیق میزان مصرف خوراک.

۳. نصب دستگاه‌های اکسیژن‌ساز و ازن‌ساز در محل ورودی آب و درام فیلتر جهت استفاده مجدد از آب برگشتی و بهبود شرایط زیستی ماهیان.

تقویت پیوند «علم و اجرا» در صنعت آبزی‌پروری با محوریت مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور



به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در این نشست تخصصی که با حضور رییس ، معاون پژوهش و فناوری و قائم مقام موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با مدیران و مسئولان سازمان شیلات ایران برگزار شد، راهکارهای عملیاتی برای ارتقای کیفیت پژوهش و هم‌افزایی با بخش اجرا بررسی شد.

در این جلسه، تغییر رویکرد از دستورالعمل‌های متداول به سمت پژوهش‌های مسئله‌محور و تقاضامحور به عنوان نقشه راه جدید مؤسسه و سازمان مورد بحث قرار گرفت. هدف از این گذار، افزایش اثربخشی پژوهش و نوآوری در صنعت آبزی‌پروری است تا نتایج تحقیقات مؤسسه، مستقیماً در حل چالش‌های تولیدکنندگان و فعالان شیلاتی کشور متبلور شود. در همین راستا، بر لزوم توسعه همکاری‌های هدفمند با دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی برای به‌کارگیری حداکثری توان نخبگان و پژوهشگران برجسته کشور در حل معضلات شیلاتی تأکید شد.

یکی از محورهای کلیدی این نشست، بررسی چالش‌های عملیاتی و حقوقی ناوگان تحقیقاتی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور بود. با توجه به اهمیت فعالیت‌های میدانی و گشت‌های دریایی در پایش ذخایر آبزیان، بر لزوم تسریع در روند صدور مجوزهای قانونی برای شناورهای تحت

اختیار مؤسسه تأکید شد تا خللی در اجرای برنامه‌های تحقیقاتی و پایش‌های علمی ایجاد نشود. ارتقای جایگاه محصولات ملی در تراز بین‌المللی و مدیریت زنجیره تأمین، از دیگر مباحث مهم این نشست بود. مسئولان بر ضرورت ساماندهی هوشمندانه چرخه تولید تا بازارهای صادراتی تأکید کردند. در این میان، حفظ و حراست از «برند جهانی خاویار ایران» به عنوان یکی از مهم‌ترین دارایی‌های ژنتیکی و اقتصادی کشور، در دستور کار مشترک مؤسسه و سازمان شیلات قرار گرفت.
در پایان این نشست، بر اهمیت بهره‌گیری از ظرفیت‌های بین‌المللی برای توسعه زیرساخت‌های کشور تأکید شد. در این راستا، ضرورت مشارکت راهبردی با سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO) جهت تقویت و تجهیز «مرکز ملی فرآوری آبزیان در انزلی» مورد توافق قرار گرفت. این اقدام با هدف ارتقای تکنولوژی‌های فرآوری، توسعه ترویج علمی و در نهایت افزایش ارزش‌افزوده محصولات شیلاتی ایران در بازارهای جهانی پیگیری خواهد شد.

اجرای عملیات میدانی شناسایی پراکنش ماهیان سطح‌زی در سواحل جنوبی



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، عملیات میدانی طرح «بررسی پراکنش ماهیان سطح‌زی در آب‌های جنوبی کشور» با هدف پایش دقیق و گردآوری داده‌های مرتبط با وضعیت ذخایر در مناطق ساحلی جنوب، وارد فازهای جدیدی شد.
این عملیات که با محوریت پژوهشکده اکولوژی خلیج‌فارس و دریای عمان آغاز شد، از استان خوزستان کلید خورد و با انجام بررسی‌های میدانی در نوار ساحلی، تا بخش‌های غربی و شرقی استان هرمزگان تداوم یافت.
بررسی وضعیت حضور و تراکم ماهیان سطح‌زی، شناسایی کانون‌های اصلی صید و تحلیل فعالیت‌های صیادی، محورهای اصلی این طرح است. تیم‌های تحقیقاتی با بهره‌گیری از پرسش‌نامه‌های ساختاریافته و مصاحبه حضوری با صیادان و بهره‌برداران محلی، اطلاعات دقیقی پیرامون محدوده‌های صید، ترکیب گونه‌های مشاهده‌شده، میزان صید و تقویم زمانی عملیات صیادی استخراج می‌کنند.
تکیه بر تجربیات صیادان بومی به عنوان یکی از منابع کلیدی اطلاعاتی، جایگاه ویژه‌ای در این پیمایش دارد. ترکیب دانش بومی با یافته‌های علمی، امکان ترسیم تصویری شفاف از وضعیت ذخایر آبزیان و شناسایی مناطق حساس صیدگاهی را فراهم می‌آورد.
خروجی این طرح که شامل داده‌های دقیق پراکنش و میزان برداشت است، مبنای اصلی تصمیم‌گیری‌های شیلاتی قرار می‌گیرد. دسترسی به این اطلاعات، تدوین تقویم دقیق صید، اعمال محدودیت‌های لازم برای جلوگیری از فشار مضاعف بر ذخایر، مقابله با صید بی‌رویه و در نهایت، مدیریت بهره‌برداری پایدار از منابع آبزی را تسهیل می‌کند.
مطابق برنامه زمان‌بندی، مرحله آتی این عملیات میدانی در جزیره قشم و مناطق پیرامونی آن اجرا می‌شود. تجمیع اطلاعات این مرحله با داده‌های پیشین، نقشه راه تحقیقات آینده و سیاست‌گذاری‌های کلان شیلاتی در منطقه جنوب را تکمیل خواهد کرد.

انعقاد قراردادهای پژوهشی جدید برای مدیریت ذخایر آبزیان هرمزگان



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، در نشست مشترک با اتحادیه تعاونی‌های صیادان هرمزگان، روند پیشرفت قراردادهای پژوهشی موجود را بررسی و محورهای همکاری علمی جدید را تعیین کرد.
در این نشست، با هدف ارتقای سطح شناخت از منابع شیلاتی، دو قرارداد پژوهشی جدید در زمینه بررسی ذخایر تون‌ماهیان و ماهیان یال‌اسبی در آب‌های استان هرمزگان منعقد شد. همچنین در راستای حفاظت و بازسازی زیستگاه‌های آبزیان، توافق‌نامه انتقال دانش فنی طراحی، ساخت و جانمایی زیستگاه‌های مصنوعی ویژه ماهی مرکب به امضا رسید.
اجرای این طرح‌ها گامی در جهت ارتقای شناخت علمی از وضعیت ذخایر و شناسایی ظرفیت‌های موجود برای مدیریت و بهره‌برداری پایدار از منابع آبزی استان محسوب می‌شود. پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان با بهره‌گیری از زیرساخت‌های پژوهشی، نقش واسط میان یافته‌های علمی و جامعه صیادی را ایفا می‌کند تا از تلفیق دانش بومی و نتایج پژوهشی، به تصمیم‌گیری‌های دقیق‌تر در حوزه مدیریت منابع کمک شود.
تداوم این همکاری‌ها با توجه به پیوند مستقیم جامعه صیاد با منابع شیلاتی، امکان استفاده مؤثر از ظرفیت‌های علمی و تجربی را فراهم کرده و جایگاه این پژوهشکده را در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های شیلاتی استان تثبیت می‌کند.

همگرایی بخش آبزی‌پروری و مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی برای توسعه پروژه‌های کاربردی



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، نشست مشترک بخش آبزی‌پروری موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گرگان در سالن جلسات موسسه تبرگزار شد.

گفت‌وگو درباره زیرساخت‌ها، اعتبار و نیروی انسانی ایستگاه

در این نشست، عبدالعظیم فاضل رئیس مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی وضعیت تاسیسات، تجهیزات و ساختار فیزیکی ایستگاه قره‌سو و پروژه‌های پژوهشی در حال اجرا و برنامه‌های پیش‌رو این ایستگاه را تشریح کرد.

او همچنین درباره نیازمندی‌های اعتباری و نیروی انسانی برای پیشبرد اهداف تحقیقاتی، به‌ویژه پروژه‌های مرتبط با آبزی‌پروری، توضیح داد. طبق این گزارش، تعمیرات چاه ایستگاه برای ارتقای کیفیت و کمیت آب در دسترس انجام شده و سیستم بازچرخانی آب و بیوفیلتر ایستگاه راه‌اندازی و مورد تایید قرار گرفته است؛ ظرفیت جدیدی که امکان افزایش تعداد پروژه‌های آبزی‌پروری، به‌ویژه در حوزه ماهیان زینتی و گرمابی را فراهم می‌کند.

تاکید بر جایگاه قره‌سو در برنامه‌های آتی موسسه

رئیس بخش آبزی‌پروری موسسه نیز در ادامه نشست، از تلاش همکاران در مرکز گرگان و ایستگاه قره‌سو قدردانی کرد و اهمیت این ایستگاه را در برنامه‌های سال‌های گذشته و برنامه‌های آینده موسسه تشریح کرد. موضوع مهم دیگر این نشست، مسئولیت مرکز در ایجاد بانک ژن آبزیان هدف بود؛ موضوعی که طرفین بر اجرای هرچه بهتر آن تاکید کردند. تکمیل و بهسازی استخرهای خاکی ایستگاه نیز از دیگر محورهای بحث و تبادل‌نظر حاضران اعلام شد.

در بخش پایانی نشست نیز رئیس ایستگاه قره‌سو و همکاران بخش آبزی‌پروری موسسه، نظرات و پیشنهادهای خود را برای بهبود عملکرد این ایستگاه مطرح کردند.

پیامی به مناسبت روز ملی دامپزشکی مطرح شد



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، رئیس مؤسسه ضمن گرامیداشت روز ملی دامپزشکی گفت: روز ملی دامپزشکی، یادآور خدمات ارزشمند و مسئولیت خطیری است که فعالان این عرصه در جهت تأمین بهداشت عمومی، پیشگیری از بیماری‌ها و صیانت از سرمایه‌های دامی و آبزی کشور به دوش می‌کشند. در این میان، نقش متخصصان دامپزشکی در حوزه شیلات و آبزیان، به عنوان خط مقدم دفاع از سلامت و پایداری اکوسیستم‌های آبی و صنعت آبزی‌پروری، از جایگاهی راهبردی و انکارناپذیر برخوردار است.

امروز با اتکاء به دانش، تعهد و تلاش‌های شبانه‌روزی شما پژوهشگران و کارشناسان گرانقدر، دستاوردهای چشمگیری در زمینه پیشگیری، کنترل و درمان بیماری‌های آبزیان، بهبود مدیریت بهداشتی مزارع پرورشی و حفاظت از ذخایر ارزشمند آبزیان کشور حاصل شده است. این موفقیت‌ها، که حاصل تلفیق علم و عمل در بخش‌های تحقیقاتی و اجرایی است که نقشی کلیدی در ارتقای بهره‌وری تولید، توسعه پایدار اقتصاد دریاپایه و تضمین امنیت غذایی و سلامت جامعه ایفا می‌کند.

مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ضمن ارج نهادن به خدمات صادقانه و تلاش‌های مخلصانه جامعه دامپزشکی کشور، به‌ویژه همکاران متخصص در بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان ستادموسسه ، مراکز و پژوهشکده ها، توفیق روزافزون شما عزیزان را در مسیر تحقق اهداف عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و پیشبرد اهداف علمی و پژوهشی شیلات کشور از درگاه خداوند متعال مسئلت دارد.

امید است با تداوم همدلی، هم‌افزایی و اجرای پژوهش‌های مسئله محور، بیش از پیش شاهد شکوفایی و اعتلای جایگاه علمی و بهداشتی صنعت شیلات کشور باشیم.

محمدصدیق‌مرتضوی

رییس موسسه

انستیتو تحقیقات بین المللی ماهیان خاویاری و دانشگاه گیلان همکاری‌های پژوهشی خود را تقویت کردند



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، نشست بررسی زمینه‌های همکاری مشترک انستیتو، دانشگاه گیلان و بخش اجرا در محل دانشگاه گیلان برگزار شد. هدف اصلی از این نشست، ایجاد یک ارتباط منسجم، هدفمند و مسئله‌محور میان دانشگاه، مراکز تحقیقاتی و بخش اجرایی برای رفع چالش‌های حوزه آبزی‌پروری اعلام شد.

محمود محسنی، رئیس انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، در این نشست آمادگی انستیتو را برای مشارکت فعال در پروژه‌های علمی و فناورانه با دانشگاه گیلان اعلام کرد. وی بر ضرورت شناسایی و اولویت‌بندی موضوعات پژوهشی بر اساس نیازهای واقعی بخش شیلات و اولویت‌های منطقه‌ای تأکید کرد.

از محورهای مهم این گفتگو، استفاده متقابل از ظرفیت‌های آزمایشگاهی، تحقیقاتی و میدانی طرفین برای طراحی پروژه‌های مشترک بود. همچنین همکاری در زمینه تعریف پروژه‌های پژوهشی، بهره‌گیری از پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی و اجرای طرح‌های دانش‌بنیان در حوزه‌های مورد نیاز بازار، مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این نشست بر ضرورت انتقال دانش و فناوری حاصل از تحقیقات به عرصه‌های تولیدی تأکید شد. بر این اساس، استفاده از توان علمی دانشگاه و انستیتو برای ارائه راهکارهای کاربردی در مواجهه با چالش‌های تولید، از برنامه‌های اصلی همکاری‌های آینده به‌شمار می‌رود.

در ادامه مقرر شد نمایندگان معرفی‌شده از سوی طرفین، پس از شناسایی و اولویت‌بندی محورهای همکاری، پیشنهادهای اجرایی خود را برای تصمیم‌گیری و پیگیری‌های بعدی تدوین کنند. در پایان، طرفین آمادگی خود را برای تداوم ارتباطات، برگزاری نشست‌های تخصصی و پیگیری عملیاتی طرح‌ها جهت توسعه صنعت شیلات اعلام کردند.

تمرکز بر هم‌افزایی توانمندی‌های علمی و رفع چالش‌های بخش آبزی‌پروری استان



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی، نشست هم‌اندیشی پژوهشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی شیلاتی و دانشگاه گیلان با هدف توسعه همکاری‌های تحقیقاتی و فناورانه میان پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی، دانشگاه گیلان، اداره‌کل شیلات استان و سایر مراکز علمی در محل دانشگاه گیلان برگزار شد.

در این نشست، بر لزوم همگرایی نخبگان استان و ایجاد هم‌افزایی میان توانمندی‌های علمی، آزمایشگاهی و زیرساخت‌های تخصصی برای اجرای پروژه‌های کلان تأکید شد. هدف اصلی این همکاری‌ها، ارائه راهکارهای عملیاتی برای رفع چالش‌های اساسی جامعه در حوزه شیلات و آبزی‌پروری است.

محدث قاسمی، معاون پژوهش و فناوری پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی، ضمن اعلام آمادگی برای مشارکت در طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی کاربردی با دانشگاه گیلان، توانمندی‌های علمی و زیرساختی این پژوهشکده را تشریح کرد. وی بر ضرورت شناسایی تمامی ظرفیت‌های موجود در مراکز تحقیقاتی، دانشگاهی و اجرایی استان تأکید کرد.

در ادامه این نشست، بر لزوم شناسایی نیازهای اساسی بخش شیلات از طریق تعامل با بهره‌برداران و تعیین دقیق وظایف هر مرکز در پروژه‌های مشترک تأکید شد. همچنین، توافق بر این شد که طرح‌های فناورانه به‌گونه‌ای طراحی شوند که قابلیت تبدیل شدن به رساله‌های دکتری، دوره‌های پسادکتری و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد را داشته باشند.



مدیر جدید امور اداری و پشتیبانی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور منصوب شد



به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، طی جلسه‌ای با حضور مدیران و معاونین مؤسسه، حکم انتصاب مجید عطوفت شمسی به عنوان مدیر جدید امور اداری و پشتیبانی ابلاغ شد.
در ابتدای این نشست، معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی مؤسسه ضمن قدردانی از زحمات صادقانه محمودرضا آذینی، حوزه اداری و پشتیبانی را یکی از ارکان اصلی سازمان برشمرد و اظهار داشت: «این حوزه با طیف گسترده‌ای از همکاران، اعم از محققان، اعضای هیئت‌علمی، بازنشستگان و نیروهای خدماتی در ارتباط مستقیم است؛ بنابراین انتظار می‌رود با ایجاد فضایی تعاملی، دوستانه و همدلانه، زمینه رضایتمندی حداکثری همکاران فراهم شود.»
وی همچنین با تأکید بر ضرورت هوشمندسازی فرآیندهای اداری افزود: «با توجه به تجارب و تخصص عطوفت شمسی، انتظار می‌رود گام‌های مؤثری در راستای گذار از فرآیندهای سنتی به سیستم‌های نوین و دیجیتال در این حوزه برداشته شود.»
در ادامه، محمودرضا آذینی ضمن سپاسگزاری از همکاری تمامی کارکنان حوزه اداری و پشتیبانی در دوران مسئولیت خود، به اهمیت جایگاه منابع انسانی در پویایی سازمان اشاره کرد.
سپس محمدرضا فایضی با قدردانی از تلاش‌های محمودرضا آذینی در طول دوران تصدی این مسئولیت، انتخاب مدیری از بدنه داخلی مؤسسه را اقدامی شایسته دانست و ضمن تبریک به مدیر جدید، بر اهمیت بهره‌گیری از توانمندی‌های داخلی تأکید کرد.
در پایان، مجید عطوفت شمسی، مدیر جدید امور اداری و پشتیبانی، ضمن تشکر از حسن اعتماد رئیس مؤسسه و معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی، پذیرش این مسئولیت را فرصتی برای خدمتگزاری بیشتر دانست و تصریح کرد: «تحقق اهداف کلان مؤسسه در حوزه پشتیبانی، بدون هم‌افزایی، همفکری و حمایت تمامی کارکنان میسر نخواهد بود و تلاش ما بر این است تا با ایجاد فضایی مبتنی بر تکریم و کارآمدی، رضایت همکاران را تأمین نماییم.»
شایان ذکر است، عطوفت شمسی از مدیران باسابقه و متعهد مجموعه است که پیش از این مسئولیت مدیریت بخش فناوری اطلاعات و داده‌پردازی مؤسسه را بر عهده داشت.
روابط‌عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ضمن تبریک این انتصاب به آقای عطوفت شمسی، برای ایشان در مسئولیت جدید آرزوی توفیق روزافزون داشته و مراتب قدردانی خود را از تلاش‌های ارزنده محمودرضا آذینی ابراز می‌دارد.

بازدید مشاوران فرماندار بافق از مرکز ملی تحقیقات آبزیان آب‌های شور



به گزارش روابط عمومی مرکز ملی تحقیقات آبزیان آب‌های شور (بافق، یزد)، روز دوشنبه ۱۳ مهرماه ۱۴۰۵، مشاوران فرماندار شهرستان بافق در ادامه سلسله بازدیدهای دوره‌ای از دستگاه‌های اجرایی، در این مرکز حضور یافتند. هدف از این بازدید، نظارت بر تحقق اهداف توسعه‌ای، ارزیابی ظرفیت‌های پژوهشی و بررسی آخرین وضعیت پروژه‌های عمرانی در دست اجرا عنوان شد.
در این بازدید میدانی، فرآیندهای عملیاتی مرکز مورد واکاوی قرار گرفت و مشاوران فرماندار از نزدیک در جریان جزئیات سایت پایلوت «بیوفلاک» و ساختمان آزمایشگاهی در حال احداث قرار گرفتند. پایش پیشرفت فیزیکی این طرح‌ها که نقشی کلیدی در ارتقای بهره‌وری و توسعه زیرساخت‌های تحقیقاتی منطقه ایفا می‌کند، از محورهای اصلی گفتگوها بود.
در پایان این بازدید، مقرر شد گزارش جامع و مستندی از وضعیت پیشرفت فیزیکی و عملیاتی پروژه‌ها تدوین و برای تصمیم‌گیری‌های کلان به فرمانداری شهرستان بافق ارسال شود.

انعقاد قرارداد پژوهشی میان انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری و بخش خصوصی



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، صبح امروز، پانزدهم مهر ماه ۱۴۰۵، این قرارداد با هدف اجرای یک طرح پژوهشی کاربردی در زمینه ارتقای کیفی فرمولاسیون محلول غنی‌ساز و بررسی اثر آن بر کیفیت تخم‌های لقاح‌یافته، میزان تفریخ، بقای لاروها و رشد و کیفیت لاروهای حاصل از ماهیان خاویاری در سالن جلسات این موسسه به امضا رسید.

این همکاری، نمونه‌ای از ظرفیت ارتباط مستقیم مراکز تحقیقاتی با واحدهای تولیدی و بخش خصوصی در صنعت آبزی‌پروری است؛ رویکردی که می‌تواند با انتقال نیازهای واقعی مزارع به حوزه پژوهش، مسیر تبدیل دانش و نتایج تحقیقات به راهکارهای عملیاتی در عرصه تولید را کوتاه‌تر کند.

مزرعه‌های پرورش ماهیان خاویاری به عنوان بخشی از ظرفیت‌های تخصصی و سرمایه‌ای صنعت آبزی‌پروری، علاوه بر نقش در تولید محصولات با ارزش اقتصادی، بستری برای توسعه فناوری، بهبود روش‌های تکثیر و پرورش و افزایش بهره‌وری در این صنعت به شمار می‌روند.

بر همین اساس، اجرای پژوهش‌های مسئله‌محور با مشارکت فعال واحدهای تولیدی می‌تواند زمینه را برای شناسایی دقیق‌تر چالش‌های تولید، آزمون راهکارهای علمی در شرایط واقعی و بهره‌گیری مستقیم تولیدکنندگان از نتایج تحقیقات فراهم کند.

در قالب این پروژه، فرمولاسیون محلول غنی‌ساز مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد و تأثیر آن بر شاخص‌های مرتبط با مراحل تکثیر و پرورش ماهیان خاویاری مطالعه خواهد شد.

توسعه چنین همکاری‌هایی میان مراکز پژوهشی و بخش خصوصی، علاوه بر کمک به ارتقای بهره‌وری و کیفیت تولید، می‌تواند به تقویت زنجیره ارزش صنعت ماهیان خاویاری، کاهش فاصله میان پژوهش و تولید و هدایت تحقیقات به سمت نیازهای واقعی صنعت منجر شود.

این قرارداد همچنین بر ظرفیت بخش خصوصی به عنوان یکی از حلقه‌های مهم توسعه تحقیقات کاربردی در حوزه شیلات و آبزی‌پروری تأکید دارد؛ ظرفیتی که می‌تواند با مشارکت در تعریف و اجرای پروژه‌های پژوهشی، زمینه استفاده مؤثرتر از دستاوردهای علمی در واحدهای تولیدی را فراهم کند.

چراغ سبز شیلات و پژوهشکده آبزی‌پروری برای پرورش تیلاپیا؛ تدوین دستورالعمل مشترک کلید خورد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، نشست تخصصی بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پرورش ماهی تیلاپیا در خوزستان با حضور حسین هوشمند، رئیس پژوهشکده، سید شریف موسوی، مدیرکل شیلات استان و جمعی از کارشناسان و پژوهشگران برگزار شد.

این نشست با هدف پاسخگویی به پیگیری‌های بهره‌برداران حوزه آبزی‌پروری و پیرو دستور معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری خوزستان مبنی بر ضرورت تنوع‌بخشی به گونه‌های پرورشی تشکیل شد. طرفین در این جلسه، ارائه راهکارهای علمی و عملیاتی را بر اساس استانداردهای سخت‌گیرانه محیط‌زیستی، محور اصلی توسعه این صنعت در استان تعیین کردند.

حسین هوشمند در این نشست، نقش نهادهای تحقیقاتی را در پشتیبانی فنی از بخش اجرا حیاتی خواند و بر لزوم انطباق شیوه‌های پرورش تیلاپیا با ضوابط زیست‌محیطی تاکید کرد. سید شریف موسوی نیز با اشاره به ظرفیت‌های سرزمینی و اقلیمی خوزستان، وجود زیرساخت‌ها برای اجرای طرح‌های نوین آبزی‌پروری را مزیتی قابل‌توجه برشمرد.

ارزیابی نقاط قوت و ضعف پرورش این‌گونه ماهی و تحلیل ریسک‌های احتمالی، محور بحث کارشناسان در این نشست بود. در پایان، بر سر تدوین دستورالعمل اجرایی مشترک میان پژوهشکده و اداره کل شیلات توافق شد. مقرر است این سند پس از نهایی‌سازی، برای بررسی و اخذ مجوزهای تکمیلی به مراجع بالادستی ارسال شود تا مسیر توسعه پایدار این صنعت هموار شود.

خیز هوش مصنوعی برای مدیریت بحران و پیشگیری از بیماری‌های مزارع میگو در خوزستان



به گزارش روابط‌عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، جلسه هماهنگی طراحی و اجرای طرح پژوهشی «کاربری هوش مصنوعی در پیش‌بینی بحران‌ها و بیماری‌های مزارع پرورش میگو»، با حضور جمعی از مدیران و کارشناسان در سالن جلسات این پژوهشکده به‌صورت حضوری و برخط تشکیل شد.

این پروژه پژوهشی در پی اجرای موفق طرح ملی مشترک مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و سازمان دامپزشکی با موضوع «مطالعه تأثیر شاخص‌های مدیریتی - محیطی و شناسایی عوامل مؤثر در بروز بیماری لکه سفید میگو و نکروز حاد پانکراس در مزارع منتخب منطقه خلیج‌فارس» تعریف شده است. با توجه به اولویت بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در صنعت شیلات، این طرح با هدف جایگزینی روش‌های سنتی با الگوریتم‌های هوش مصنوعی پیشنهاد شده است.

در این جلسه، ضمن بررسی ابعاد فنی، بر اهمیت بهره‌گیری از داده‌های دقیق برای کاهش خسارات احتمالی تأکید شد. نمایندگان شیلات و دامپزشکی با اشاره به ضرورت شناسایی به‌موقع نواقص و پاتوژن‌ها، تعامل میان دستگاه‌های اجرایی و علمی را راهکاری راهبردی برای دستیابی به اطلاعات پایه جهت تقویت امنیت غذایی و افزایش بهره‌وری تولید در استان دانستند.

طرفین حاضر در این نشست، آمادگی کامل خود را برای تسهیل فرایند اجرای این طرح و به‌کارگیری زیرساخت‌های لازم جهت پیاده‌سازی هوش مصنوعی در مزارع میگو اعلام کردند. پیش‌بینی می‌شود با عملیاتی شدن این طرح، توان پیش‌بینی بحران‌های محیطی و شیوع بیماری‌ها در مزارع میگوی خوزستان به میزان قابل‌توجهی افزایش یابد.

توسعه اقتصاد دریامحور و ارتقای امنیت غذایی؛ اولویت‌های راهبردی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، نشست تخصصی بررسی وضعیت فعالیت‌های پژوهشی و اجرایی در پژوهشکده با هدف تبیین نقش تحقیقات در توسعه پایدار شیلات و امنیت غذایی برگزار شد.

در این نشست که با حضور محمد صیاد بورانی، رئیس پژوهشکده و جمعی از اعضای هیئت علمی و کارکنان برگزار شد، ابعاد گوناگون ظرفیت‌های پژوهشی این مرکز مورد بررسی قرار گرفت. رئیس پژوهشکده با ارائه گزارشی از زیرساخت‌های موجود، بر نقش مؤثر بخش‌های تخصصی آبزی‌پروری، بهداشت و بیماری‌های آبزیان، بوم‌شناسی، ایستگاه‌های تخصصی تکثیر و پرورش و مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان در زنجیره ارزش شیلات تأکید کرد.

در ادامه این جلسه، محورهای کلیدی تحقیقات شامل توسعه آبزی‌پروری، مطالعات اکولوژیک منابع آبی، پایش و کنترل عوامل بیماری‌زا و همچنین راهکارهای پیشبرد اقتصاد دریامحور به عنوان اولویت‌های عملیاتی تشریح شد.

اعضای هیئت علمی پژوهشکده نیز در این جلسه بر لزوم تقویت هم‌افزایی میان دستگاه‌های اجرایی و تحقیقاتی تأکید کردند. بهره‌گیری حداکثری از نتایج پروژه‌های پژوهشی و حضور فعال محققان در عرصه‌های تولیدی به‌منظور انتقال یافته‌های علمی و ارتقای بهره‌وری، از جمله پیشنهادهای مطرح شده در این نشست بود.

حجت‌الاسلام کریمی، مسئول دفتر نمایندگی ولی‌فقیه در سازمان تات گیلان، ضمن بررسی دستاوردهای علمی پژوهشکده، بر اهمیت جایگاه بخش کشاورزی در بیانات مقام معظم رهبری تأکید کرد. وی با اشاره به ضرورت کاهش ضایعات در تولیدات کشاورزی، پژوهشکده‌ها را بازوهای اصلی تحقق این هدف دانست. همچنین راهکارهای تسهیل‌گری برای حمایت از طرح‌های کلان شیلاتی، نظیر پرورش ماهی در قفس، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

این نشست با بازدید میدانی از بخش‌های تخصصی و واحدهای اداری پژوهشکده به منظور بررسی دقیق‌تر فرآیندهای تحقیقاتی و تولیدی پایان یافت.

گامی در جهت توسعه فناوری‌های نوین در بخش کشاورزی



به گزارش روابط‌عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، دوشنبه ۱۳ مهرماه ۱۴۰۵، نشست هماهنگی برگزاری هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کشاورزی ارومیه با تمرکز بر صنایع، ماشین‌آلات، تجهیزات گلخانه‌ای و سامانه‌های نوین آبیاری با حضور مدیران سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی، مسئول روابط‌عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور و نماینده شرکت مجری برگزار شد.
در این جلسه، راهبردها، اهداف و شیوه‌های اجرایی نمایشگاه مورد بحث و بررسی قرار گرفت و شرکت‌کنندگان با ارائه پیشنهادهای فنی، هماهنگی‌های لازم برای برپایی این رویداد را نهایی کردند.
آذربایجان غربی به عنوان یکی از کانون‌های اصلی تولیدات کشاورزی و قطب پرورش ماهیان سردآبی و آرتمیا در کشور، دارای ظرفیت‌های گسترده‌ای در زنجیره ارزش و صنایع وابسته است. برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی بستر مناسبی برای معرفی توانمندی‌های بومی و توسعه تعامل میان فعالان اقتصادی این حوزه ایجاد می‌کند.
با توجه به نیاز مبرم بخش کشاورزی به تلفیق دانش و فناوری با روش‌های تولید، هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع و ماشین‌آلات کشاورزی، فرصتی برای ارائه دستاوردهای نوآورانه و فناوری‌های نوین مرکز تحقیقات آرتمیای کشور محسوب می‌شود که نقشی کلیدی در افزایش بهره‌وری، حفظ منابع آب و خاک و صیانت از محیط زیست ایفا می‌کند.

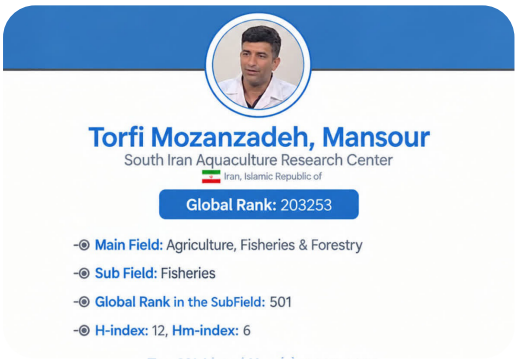
همگرایی شیلات و پژوهشکده آبزی‌پروری برای رفع چالش‌های تولید/ پژوهش؛ بازوی تصمیم‌سازی صنعت شیلات شد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، بازدید مقامات ارشد شیلات خوزستان از این پژوهشکده، فصل تازه‌ای در همکاری‌های مشترک برای توسعه پایدار این صنعت گشود. هدف از این بازدید، شناسایی چالش‌های موجود و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی برای ارتقای بهره‌وری در فعالیت‌های آبزی‌پروری استان بود.
سید شریف موسوی، مدیرکل شیلات خوزستان، در این نشست تعامل مداوم و هم‌فکری میان بخش پژوهش و حوزه اجرا را یکی از اصول اولیه در مدیریت شیلاتی برشمرد. وی با اشاره به نقش محوری تحقیقات در حل مسائل کلان بخش تولید، اولویت‌گذاری بر مبنای یافته‌های علمی را برای دستیابی به اهداف شیلاتی ضروری دانست.
در این نشست، حسین هوشمند، رئیس پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، با تشریح ظرفیت‌های فنی و زیرساختی این مجموعه، به ویژه ایستگاه تحقیقاتی ماهیان دریایی بندر امام خمینی (ره)، توان تخصصی محققان این مرکز را پشتوانه‌ای مطمئن برای ارائه راهبردهای کارآمد در مدیریت شیلات معرفی کرد.
این اقدام در راستای پر کردن شکاف میان دانش تئوری و کاربردهای میدانی انجام گرفت. همسوسازی سیاست‌های کلان شیلات خوزستان با توان پژوهشی موجود در پژوهشکده، راهکاری برای کاهش مخاطرات تولید و افزایش بهره‌وری در صنعت آبزی‌پروری استان محسوب می‌شود که می‌تواند مسیر توسعه پایدار را هموارتر سازد.



پژوهشگر ایرانی در فهرست ۲ درصد دانشمندان برتر جهان قرار گرفت



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، این دستاورد علمی بر پایه تحلیل شاخص‌های دقیق استنادی در ۲۲ حوزه موضوعی اصلی و ۱۷۴ حوزه فرعی به‌دست‌آمده است. در این فرآیند، عملکرد استنادی نویسندگان با استفاده از «شاخص استنادی مرکب» بررسی شده است. این شاخص ترکیبی شامل تعداد استنادها (citations)، شاخص h-index، شاخص hm تعدیل‌شده بر اساس همکاری‌های علمی (co-authorship adjusted hm-index) و میزان استناد به مقالات با در نظر گرفتن موقعیت نویسندگان است.
روش‌شناسی ارزیابی مذکور با تمرکز بر تحلیل جامع فعالیت‌های علمی، تصویری دقیق از میزان اثرگذاری پژوهشگران ترسیم می‌کند. قرارگیری این پژوهشگر در زمره دو درصد برتر دانشمندان پراستناد جهان، افزون بر اعتباربخشی به فعالیت‌های علمی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، گامی عملیاتی در جهت تقویت دیپلماسی علمی و ارتقای جایگاه پژوهشگران ایران در عرصه‌های تخصصی بین‌المللی محسوب می‌شود.

چراغ سبز فعالیت صیادان مازندران روشن شد/ اشتغال ۱۶ هزار نفر در تعاونی‌های پره



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، مراسم رسمی آغاز فصل صید پره در مازندران، روز چهارشنبه ۱۵ مهرماه در تعاونی صیادی پره شهید کارگر فرح‌آباد ساری برگزار شد. در این رویداد، جمعی از مدیران استانی و نمایندگان جامعه صیادی بر اهمیت توازن میان بهره‌برداری اقتصادی و حفظ تنوع زیستی دریای خزر تأکید کردند.
مدیرکل شیلات مازندران در این مراسم، فعالیت ۵۴ تعاونی پره در استان را بخشی حیاتی از اقتصاد منطقه دانست و اعلام کرد: «هم‌اکنون چهار هزار و ۲۰۰ صیاد به‌طور مستقیم و حدود ۱۲ هزار نفر به‌صورت غیرمستقیم از طریق فعالیت در این تعاونی‌ها ارتزاق می‌کنند.»
وی با اشاره به رویکردهای حمایتی دولت برای استمرار فعالیت‌های شیلاتی، بر اهمیت بازسازی ذخایر آبزیان به‌عنوان اولویت اصلی این اداره کل تأکید کرد و افزود: «تلاش برای تقویت ذخایر طبیعی و پایداری صید در دستور کار قرار دارد. در همین راستا، سال گذشته ۷۵ میلیون قطعه بچه‌ماهی کپور و سفید در دریا و رودخانه‌های منتهی به دریای خزر رهاسازی شد و این برنامه‌ها برای سال جاری نیز با قوت دنبال می‌شود.»
این مراسم با حضور فرماندار ساری، نماینده مردم ساری و میاندرود در مجلس، رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران، معاون پژوهشی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، رئیس اتحادیه تعاونی‌های صیادی پره استان و جمعی از کارشناسان و مسئولان محلی برگزار شد تا ضمن بررسی چالش‌های پیش روی جامعه صیادی، بر ضرورت رعایت شیوه‌نامه‌های صید مسئولانه تأکید شود.



تفاهم بر سر بهره‌گیری از ظرفیت‌های پژوهشی برای توسعه صنعت شیلات بندرانزلی



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، هجدهم مهرماه ۱۴۰۵، نشست مشترکی با حضور مدیران اداره جهاد کشاورزی شهرستان بندرانزلی و این پژوهشکده برگزار شد. محور اصلی این گفتگوها، بررسی اولویت‌ها و نیازهای بخش کشاورزی منطقه و تدوین راهکارهای عملیاتی برای ارتقای تکثیر، پرورش و فرآوری محصولات شیلاتی بود.

در این جلسه، چالش‌های پیش روی آبزی‌پروران و نیاز به پیوند بیشتر میان دانش پژوهشی و بخش اجرایی مورد بررسی قرار گرفت. طرفین بر این باورند که بهره‌گیری از یافته‌های علمی و تخصصی پژوهشکده، مسیر رفع موانع تولید و پاسخگویی به تقاضاهای این حوزه را هموارتر می‌کند.

یکی از سرفصل‌های مهم این نشست، تمرکز بر جذب سرمایه‌گذاری برای توسعه زنجیره ارزش شیلات بود. در این راستا، آمادگی برای همکاری در زمینه راه‌اندازی و توسعه مرکز فرآوری آبزیان به عنوان یکی از پیش‌شرط‌های اصلی افزایش بهره‌وری و کاهش ضایعات در شهرستان بندرانزلی مطرح شد.

هدف نهایی این همکاری مشترک، ایجاد هم‌افزایی بین توانمندی‌های اجرایی جهاد کشاورزی و زیرساخت‌های پژوهشی کشور جهت حمایت از توسعه پایدار و افزایش سهم آبزی‌پروری در اقتصاد محلی است.

افزایش ۱۵ درصدی نرخ بازماندگی ماهیان خاویاری با فناوری نانو



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، بهره‌گیری از فناوری نانو در تغذیه آبزیان به‌عنوان یکی از راهکارهای کلیدی در توسعه پایدار شیلات، در دستور کار قرار گرفت. این طرح تحقیقاتی که در چارچوب فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در جامعه و صنعت تعریف شده، با همکاری یک شرکت دانش‌بنیان (زیست‌پالایشگر خزر) به نتیجه رسید.

تأمین غذای زنده با ارزش تغذیه‌ای بالا، زیربنای موفقیت در تکثیر و پرورش ماهیان خاویاری، به‌ویژه در مراحل اولیه رشد است. در این پروژه علمی، فروزان باقرزاده لاکانی، عضو هیأت علمی بخش بهداشت و بیماری‌های انستیتو، امکان غنی‌سازی کرم نرئیس (Hediste diversicolor) را با نانوذرات سلنیوم و آهن مورد ارزیابی دقیق قرار داد.

یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که به‌کارگیری ترکیب بهینه‌ای از نانوذرات آهن و سلنیوم، بهبود چشمگیر عملکرد رشد کرم نرئیس را در پی داشته است؛ به‌گونه‌ای که زیست‌توده نهایی به ۶.۲۵۶ گرم در مترمربع ارتقا یافت.

آمارهای حاصل از این پژوهش بر دو دستاورد اقتصادی مهم تأکید دارد:

۱. افزایش حدود ۱۵ درصدی نرخ بازماندگی نسبت به گروه شاهد.

۲. بهبود کارایی مصرف خوراک با کاهش ۱۴ درصدی ضریب تبدیل غذایی.

این دستاورد علمی نه‌تنها ظرفیت‌های پنهان در استفاده از مکمل‌های نانو را برای پیشگیری از اختلالات تغذیه‌ای آبزیان آشکار ساخت، بلکه الگویی موفق از پیوند میان پژوهش دانشگاهی و توانمندی‌های بخش خصوصی دانش‌بنیان برای توسعه راهکارهای نوآورانه در آبزی‌پروری ارائه داد.

نتایج به‌دست‌آمده، بستر مناسبی برای تحقیقات تکمیلی به‌منظور تولید تجاری مکمل‌های غذایی نوین و افزایش بهره‌وری در زنجیره تأمین غذای زنده مورد نیاز پرورش ماهیان خاویاری فراهم کرده است.



محورهای همکاری تحقیقاتی و اجرایی در آبزی‌پروری بافق تبیین شد



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ملی آبزیان آب‌های شور، چهارشنبه ۱۵ مهرماه ۱۴۰۵، رئیس و معاون این مرکز با هدف تبریک انتصاب و هم‌افزایی در برنامه‌های اجرایی، با سرپرست جدید مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان بافق دیدار کردند.
در این نشست، طرفین پیرامون ظرفیت‌های دوجانبه بحث و تبادل نظر کردند و اولویت‌های همکاری مشترک میان دو مجموعه مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس توافق‌های اولیه، توسعه آبزی‌پروری پایدار به‌ویژه در حوزه پرورش ماهی تیلاپیا، اولویت اصلی همکاری‌های آتی خواهد بود. همچنین انتقال دانش فنی و یافته‌های پژوهشی به بخش اجرا، حمایت فنی و ترویجی از بهره‌برداران، و اجرای طرح‌های تحقیقاتی کاربردی از دیگر محورهای مورد تاکید در این جلسه بود.
دو مجموعه با هدف استفاده حداکثری از پتانسیل‌های علمی و اجرایی، بر تداوم جلسات تخصصی برای عملیاتی کردن این توافقات در راستای توسعه بخش کشاورزی و شیلات منطقه توافق کردند.

اجرای طرح الگویی «لانگ‌لاین» در سیستان و بلوچستان کلید خورد



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار، جلسه هم‌اندیشی برای عملیاتی‌سازی «طرح الگویی شناور لنج لانگ‌لاین» با حضور مدیرکل شیلات استان و مدیران ارشد مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور برگزار شد.
در این نشست، ابعاد فنی طرح مذکور مورد واکاوی قرار گرفت و حاضران بر ضرورت بهره‌گیری از دانش ترویجی در روش‌های صید نوین و انتقال تکنولوژی به جامعه صیادی تأکید کردند. هدف اصلی از اجرای این طرح، تغییر رویکرد صیادی از روش‌های سنتی به سمت شیوه‌های پایدار و استاندارد در آب‌های این منطقه عنوان شد.
علاوه بر بررسی جزئیات این طرح، مباحث مطرح‌شده در کمیته صید استان نیز مرور شد. در پایان، تصمیم‌های لازم برای تسریع در روند پیگیری و عملیاتی کردن مصوبات پیشین کمیته صید اتخاذ شد تا با همکاری نهادهای متولی، موانع موجود بر سر راه نوسازی تجهیزات صیادی برطرف شود.

۱۹ طرح ملی برای توسعه فناوری و کاهش ضایعات آبزیان پیشنهاد شد



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از خبرگزاری ایرنا محمدصیاد بورانی اظهار کرد: بر اساس اسناد بالادستی، برنامه پیشرفت، توسعه و سیاست‌های اقتصاد دریا محور، ۱۹ طرح ملی در حوزه‌هایی مانند فناوری‌های نوین، کاهش ضایعات و استفاده کامل از آبزیان، توسعه محصولات سلامت‌محور، بسته‌بندی‌های هوشمند، افزایش ماندگاری محصولات دریایی و توسعه صادرات فرآورده‌های آبزی پیشنهاد شده است.
وی توسعه فناوری فرآوری ماهیان ریزجثه مانند کیلکا و ساردین را از اولویت‌های آینده عنوان کرد و افزود: این ماهیان ظرفیت بالایی برای تولید فرآورده‌های با ارزش افزوده دارند و باید با استفاده از فناوری‌های جدید، ارزش اقتصادی آنها افزایش یابد.
وی بهره‌برداری از پسماندهای شیلاتی و استفاده از پروتئین‌ها، چربی‌ها، پلی‌ساکاریدها، رنگدانه‌ها و سایر ترکیبات زیست‌فعال موجود در این مواد را از دیگر محورهای پژوهشی آینده دانست و افزود: توسعه فناوری مربوط به ماکروجلبک‌ها و ریزجلبک‌ها و تولید محصولاتی مانند آگار و آلژینات برای استفاده در صنایع غذایی، دارویی و آرایشی نیز در برنامه‌های تحقیقاتی قرار دارد.
رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان تاکید کرد: توسعه صنایع تبدیلی، تولید محصولات متنوع و سلامت‌محور، کاهش ضایعات و انتقال دانش فنی به بخش خصوصی می‌تواند ضمن افزایش ارزش افزوده آبزیان، به توسعه بازار، افزایش مصرف داخلی و ایجاد ظرفیت‌های جدید برای صادرات محصولات شیلاتی کمک کند.

وی با اشاره به استقرار این مرکز در کیلومتر ۱۱ محور بندرانزلی-آستارا گفت: مرکز تحقیقات فرآوری آبزیان در سال ۱۳۸۳ با هدف انجام تحقیقات تخصصی در زمینه فرآوری و بهداشت محصولات شیلاتی به موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ملحق شد و طی بیش از ۲ دهه فعالیت، علاوه بر پژوهش‌های کاربردی، در حوزه‌های آموزش، ترویج، انتقال فناوری و توسعه فرهنگ مصرف آبزیان نیز فعالیت داشته است.

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان تنوع‌بخشی به فرآورده‌های غذایی، شناسایی منابع و امکانات جدید، مدیریت و کاهش ضایعات، توسعه سبد محصولات نوین، ارتقای استانداردهای کیفی، افزایش ماندگاری و بازارپسندی، ارتقای بهره‌وری اقتصادی و رصد فناوری‌های نوین را از محورهای اصلی فعالیت مرکز عنوان کرد.

صیاد بورانی با بیان اینکه بخشی از محصولات شیلاتی در فرآیند تولید و فرآوری به ضایعات تبدیل می‌شود، گفت: یکی از اهداف اصلی تحقیقات مرکز، بازگرداندن این ضایعات و زائدات به چرخه تولید است تا ضمن کاهش دورریز، ارزش افزوده بیشتری برای تولیدکنندگان ایجاد و زمینه تولید فرآورده‌های جدید، محصولات سلامت‌محور و حتی مواد اولیه مورد استفاده در صنایع مختلف فراهم شود.

اجرای بیش از ۶۰ طرح تحقیقاتی و دستیابی به ۲۱ دانش فنی

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان ادامه داد: از زمان فعالیت مرکز تاکنون بیش از ۶۰ پروژه تحقیقاتی در این مجموعه اجرا شده و امسال نیز ۶ طرح تحقیقاتی در دست اجراست.

وی گفت: تاکنون پنج دستاورد مهم و ۲۱ دانش فنی در مرکز به دست آمده که بخشی از این دانش‌ها در اختیار بخش خصوصی، شرکت‌های اجرایی و شرکت‌های دانش‌بنیان قرار گرفته و زمینه تولید محصولات جدید را فراهم کرده است.

وی تولید اسنک حجیم‌شده از گوشت باقیمانده فیله کپور نقره‌ای با عنوان «پفیش»، تولید فرآورده‌های متنوع از ماهی سی‌بَس، تولید روغن تغلیظ‌شده از ماهیان کیلکا و ساردین و دستیابی به دانش فنی تولید کلاژن از ضایعات آبزیان را از جمله نمونه‌های این فعالیت‌ها برشمرد.

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان افزود: دانش فنی تولید «فطیر ماهی» نیز با همکاری استان مرکزی و اداره جهاد کشاورزی این استان به دست آمد و پس از آن، فرآیند ترویج این محصول فناورانه در میان نانوایان منطقه دنبال شد.

وی اظهار کرد: این مرکز در حوزه مدیریت ضایعات و اقتصاد چرخشی نیز طرح تولید غذای حیوانات خانگی از ضایعات و دورریز ماهیان پرورشی را اجرا کرده است.

صیاد بورانی با اشاره به ظرفیت تولید آبزیان در کشور گفت: بر اساس آمار سازمان شیلات ایران، تولید سالانه آبزیان کشور در سال‌های اخیر حدود یک میلیون و ۴۰۰ تا یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن بوده که حدود ۵۵ درصد آن از آبزی‌پروری و ۴۵ درصد از صید و صیادی حاصل می‌شود.

وی افزود: ایران بزرگترین تولیدکننده قزل‌آلای پرورشی در خاورمیانه و از تولیدکنندگان مهم میگوی پرورشی در منطقه است و با بیش از پنج هزار و ۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی در شمال و جنوب، ظرفیت قابل توجهی برای توسعه آبزی‌پروری دریایی دارد.

صیاد بورانی ادامه داد: با وجود این ظرفیت‌ها، سهم فرآورده‌های با ارزش افزوده در سبد محصولات شیلاتی هنوز پایین است و باید توسعه صنایع تبدیلی و فرآوری بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد.

وی مصرف سرانه آبزیان در ایران را بر اساس آمار سازمان شیلات حدود ۱۳ تا ۱۴ کیلوگرم در سال عنوان کرد و گفت: این رقم با متوسط مصرف جهانی حدود ۲۱ تا ۲۲ کیلوگرم فاصله دارد و توسعه محصولات متنوع، متناسب با ذائقه و نیاز گروه‌های مختلف سنی می‌تواند به افزایش مصرف آبزیان کمک کند.

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان در ادامه اظهار کرد: یکی از راهبردهای این مرکز تولید فرآورده‌هایی متناسب با گروه‌های سنی مختلف، به ویژه کودکان، نوجوانان و جوانان است تا محصولات آبزیان با شکل، طعم و بسته‌بندی مناسب، جذابیت بیشتری برای این گروه‌ها داشته باشد.

صیاد بورانی افزود: در این راستا با همکاری شرکت الماس آدرین پارس، طرحی به صورت پایلوت در مدارس آموزش و پرورش بندرانزلی اجرا شد که دانش‌آموزان در فرآیند تولید فرآورده‌های شیلاتی مشارکت کردند و استقبال مناسبی از این برنامه صورت گرفت.

وی تولید محصولات آماده و نیمه‌آماده، برگر و ناگت ماهی، سوسیس و کالباس دریایی، کنسروهای نوین، محصولات تخمیری دریایی، مکمل‌های امگا۳، پودر پروتئین، کلاژن و ژلاتین دریایی و فرآورده‌های دارویی و آرایشی از ضایعات آبزیان را از جمله زمینه‌های قابل توسعه در صنایع تبدیلی شیلات دانست.

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان با اشاره به زیرساخت‌های پژوهشی این مرکز گفت: آزمایشگاه ارزیابی حسی، آزمایشگاه فیزیک، آزمایشگاه میکروبیولوژی و آزمایشگاه شیمی از بخش‌های این مرکز هستند و خدمات آزمایشگاهی و ارزیابی کیفیت محصولات را برای بخش خصوصی، بهره‌برداران، شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشجویان و دانشگاه‌ها ارائه می‌کنند.

صیاد بورانی افزود: مرکز همچنین دارای خط پایلوت تولید است که در آن پژوهشگران طی سال‌های گذشته طرح‌های مختلفی را اجرا و فرآورده‌های نوین متعددی را تولید کرده‌اند و یکی از اهداف اصلی این بخش، انتقال فناوری از مرحله تحقیق به تولید صنعتی است.

وی اظهار کرد: بخشی از این فعالیت‌ها به صورت مشارکتی با بخش خصوصی انجام شده و دانش فنی تولید برگر تلفیقی از گوشت ماهی کیلکا و کپور نقره‌ای، فرآورده‌های خشک طعم‌دار، فرآورده‌های دودی گرم و بیش از ۲۱ نوع محصول شیلاتی به شرکت‌های فعال منتقل شده است.

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان از آماده‌سازی فضای مرکز نوآوری صنایع غذایی شیلاتی خبر داد و گفت: زیرساخت این مرکز در سال گذشته آماده شده و در صورت دریافت مجوزهای لازم از پارک علم و فناوری و دستگاه‌های ذیربط، شرکت‌های خصوصی و شتاب‌دهنده‌های تخصصی حوزه شیلات و صنایع وابسته در آن مستقر خواهند شد.

صیاد بورانی هدف از راه‌اندازی این مرکز را ایجاد یک حلقه ارتباطی میان پژوهشگران و تولیدکنندگان و تسریع در انتقال یافته‌های تحقیقاتی به بخش تولید دانست.

توسعه همکاری‌های پژوهشی میان پژوهشکده آبزی‌پروری و مرکز شهید انصاری رشت



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، در نشست مشترک محمد صیادبورانی، رئیس این پژوهشکده با دانیال گروهی، رئیس مرکز بازسازی ذخایر ماهیان استخوانی شهید انصاری رشت که نوزدهم مهرماه ۱۴۰۵ برگزار شد، راهکارهای ارتقای همکاری‌های دوجانبه در مسیر تقویت تولید و بازسازی ذخایر آبزیان حوضه جنوبی دریای خزر بررسی شد.

در این نشست، بهره‌برداری حداکثری از زیرساخت‌ها و توانمندی‌های علمی دو مجموعه برای پیشبرد اهداف راهبردی بخش شیلات مورد تاکید قرار گرفت. محورهای عملیاتی این همکاری بر توسعه پرورش توام «کولی‌ماهیان» و همچنین تکثیر و پرورش گونه در معرض خطر «سوف حاجی‌طرخان» متمرکز است. همچنین، بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، فرآیند مولدسازی «ماهی سس بزرگ‌سر» و تأمین مولدین مورد نیاز در فصل صید جاری با مشارکت دو مجموعه اجرایی خواهد شد.

یکی دیگر از محورهای اصلی این دیدار، انتقال نتایج دستاوردهای علمی و ترویجی به بدنه تولید بود. در این راستا، مقرر شد پروژه تغذیه ماهی سفید با هدف معرفی و گسترش آن در مزارع پرورشی پیگیری شود و فرمولاسیون‌های غذایی استخراج‌شده از این تحقیقات، جهت تولید تجاری و صنعتی در اختیار واحدهای تولیدکننده خوراک آبزیان از جمله کارخانه «گیلک‌دانه» قرار گیرد تا حلقه اتصال میان پژوهش و تولید تقویت شود.

مرکز بازسازی ذخایر ماهیان استخوانی شهید انصاری رشت، با برخورداری از بانک ژن زنده گونه‌های ارزشمندی همچون ماهی سفید، کپور تالابی، اردک‌ماهی، لای‌ماهی و انواع کولی، سابقه‌ای نزدیک به نیم‌قرن در بازسازی ذخایر آبزیان دریای خزر دارد و نقش کلیدی در حفظ تنوع زیستی این حوضه آبی ایفا می‌کند.

پایش میدانی طرح مولدسازی و تکثیر ماهی «سس بزرگ‌سر» در ایستگاه فومن



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، در بازدید میدانی که روز سه‌شنبه، ۱۴ مهر ۱۴۰۵ انجام شد، محدثه احمدنژاد (مجری طرح مولدسازی ماهی سس بزرگ‌سر) و عادل حسین‌جانی (مجری پروژه انجماد اسپرم ماهی سس)، آخرین وضعیت زیرساختی و اجرایی پروژه‌های مربوط به این گونه باارزش اقتصادی را در ایستگاه تحقیقاتی شولم پایش کردند.

در این بازدید، افشین امیری (رئیس ایستگاه و مجری پروژه رشد بچه ماهیان سس)، گزارشی از عملکرد واحدهای پرورشی ارائه داد. ارزیابی شرایط زیستی استخرها، میزان ضریب تبدیل و تغذیه ماهیان، و تدوین برنامه‌های زیرساختی برای مدیریت دوره زمستان‌گذرانی، محورهای اصلی این نشست فنی را تشکیل می‌داد.

بر اساس اطلاعات موجود، هم‌اکنون ذخایر مولدین این گونه و بچه ماهیان دوساله با میانگین وزنی بیش از ۳۰۰ گرم در ایستگاه فومن نگهداری می‌شوند. هدف‌گذاری نهایی این طرح، تولید پیش‌مولدین نسل اول ماهی سس بزرگ‌سر تا پایان دوره اجرایی پروژه است که می‌تواند نقش موثری در احیای ذخایر ژنتیکی و توسعه آبزی‌پروری گونه‌های بومی ایفا کند.

پژوهشگر مرکز تحقیقات ملی آبزیان آب‌های شور به جمع ۲ درصد دانشمندان برتر جهان راه یافت



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ملی آبزیان آب‌های شور (بافق، یزد)، سیدپژمان حسینی شکرابی بر پایه آخرین ارزیابی دانشگاه استنفورد و تحلیل داده‌های پایگاه‌های استنادی Elsevier و Scopus، موفق به کسب جایگاه در فهرست دو درصد دانشمندان پراستناد جهان در سال ۲۰۲۶ شد.

کسب این جایگاه علمی، افزون بر بازتاب توانمندی پژوهشگران داخلی، اهمیت افزایش ضریب نفوذ پژوهش‌های کاربردی در زنجیره ارزش آبزی‌پروری و شیلات را برجسته می‌کند. این موفقیت گویای آن است که تولید علم در حوزه شیلات با تکیه بر استانداردهای بین‌المللی، مسیر توسعه همکاری‌های علمی و صنعتی را هموار می‌کند.

فهرست «۲ درصد دانشمندان برتر جهان» از مراجع معتبر علم‌سنجی در سطح بین‌المللی محسوب می‌شود که با هم‌افزایی پژوهشگران دانشگاه استنفورد و بهره‌گیری از بانک‌های داده استنادی Scopus و Elsevier تدوین می‌شود. در این ارزیابی، سنجه‌هایی نظیر تعداد استنادها، شاخص h-index و سایر معیارهای استاندارد علم‌سنجی برای پایش سطح اثرگذاری پژوهشگران در شاخه‌های گوناگون علمی ملاک عمل قرار می‌گیرد.

ارتقای چشمگیر جایگاه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور؛ صعود از رتبه ۹۷ به رتبه ۳۰



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در دوازدهمین ارزیابی عملکرد مراکز عضو شبکه آزمایشگاهی کشور، این مؤسسه از بین بیش از ۸۰۰ مرکز و ۲۱۱۸ آزمایشگاه، موفق به کسب این جایگاه شده است.

در راستای توسعه زیرساخت‌های آزمایشگاهی، بهبود عملکرد و ارتقای کیفیت خدمات تخصصی، جایگاه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در سال ۱۴۰۴ با جهشی قابل‌توجه، از رتبه ۹۷ به رتبه ۳۰ ارتقا یافت.

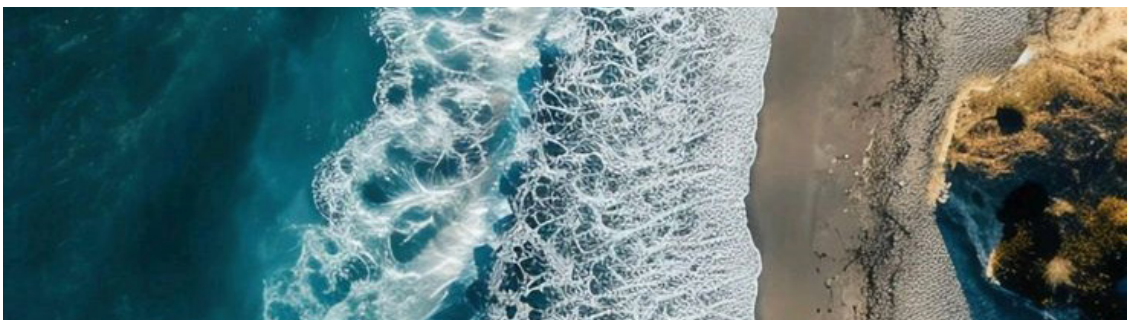
این دستاورد، گامی مهم در مسیر تقویت ظرفیت‌های علمی و تخصصی آزمایشگاه‌های تحقیقاتی شیلات و ارتقای جایگاه مؤسسه در ارزیابی‌های آزمایشگاهی کشور به شمار می‌رود.

در این مسیر، اقدامات مرتبط با ساماندهی اطلاعات آزمایشگاه‌ها، پیگیری فرآیندهای استانداردسازی، بهبود نظام مدیریت آزمایشگاهی و توسعه ظرفیت‌های تخصصی مراکز تحقیقاتی، از جمله محورهای مهم در پیشبرد برنامه‌های ارتقای جایگاه آزمایشگاه‌های مؤسسه بوده است.

ارتقای جایگاه آزمایشگاهی مؤسسه، بیانگر اهمیت برنامه‌ریزی هدفمند، پیگیری مستمر و همکاری مدیران، کارشناسان و مسئولان آزمایشگاه‌های مراکز تحقیقاتی در مسیر بهبود عملکرد و توسعه توانمندی‌های آزمایشگاهی است.

مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با تداوم برنامه‌های استانداردسازی و ارتقای کیفیت فعالیت‌های آزمایشگاهی، درصدد تقویت زیرساخت‌های پژوهشی، افزایش توان ارائه خدمات تخصصی و بهبود جایگاه آزمایشگاه‌های خود در ارزیابی‌های آتی است.

این موفقیت را می‌توان گامی مؤثر در مسیر توسعه و ارتقای ظرفیت‌های آزمایشگاهی کشور در حوزه علوم شیلاتی دانست.



تأکید بر توسعه پژوهش‌های کاربردی و تجاری‌سازی دستاوردهای شیلاتی



به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، شصت‌وچهارمین جلسه شورای پژوهشی مؤسسه، صبح روز بیست‌ویکم مهرماه ۱۴۰۵، با حضور اعضای شورا به‌صورت حضوری و وبیناری در سالن جلسات مؤسسه برگزار شد. در این نشست، عملکرد پژوهشی مؤسسه در سال ۱۴۰۴ و نیمه نخست سال ۱۴۰۵ بررسی و محورهای مرتبط با توسعه فعالیت‌های علمی، ارتقای دستاوردهای پژوهشی و پیگیری مصوبات و تکالیف سازمانی مطرح شد.

محمد صدیق مرتضوی، رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در آغاز این نشست ضمن خوشامدگویی به اعضای شورای پژوهشی و همکاران حاضر در جلسه و شرکت‌کنندگان برخط از پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی، اظهار کرد: با توجه به شرایط خاص کشور در سال گذشته و فراهم‌نشدن امکان برگزاری برخی جلسات، گزارش عملکرد این دوره به‌صورت تجمیعی ارائه می‌شود تا ضمن بررسی اقدامات انجام‌شده، زمینه اتخاذ تصمیمات لازم برای پیشبرد برنامه‌های پژوهشی مؤسسه فراهم شود.

وی افزود: بررسی مصوبات و تکالیف مرتبط با هیئت وزیران و سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در حوزه ساختار و توسعه مؤسسه نیز از دیگر محورهای این نشست است که با هدف پیگیری امور و تقویت روند اجرای برنامه‌های توسعه‌ای در دستور کار قرار دارد.

در ادامه این جلسه، محمود حافظیه، معاون پژوهش و فناوری مؤسسه، گزارشی از عملکرد پژوهشی مؤسسه در سال ۱۴۰۴ و شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ ارائه کرد.

حافظیه با تشریح عملکرد کمیته علمی ـ فنی مؤسسه گفت: این کمیته در سال ۱۴۰۴ در ۱۲ جلسه و در نیمه نخست سال ۱۴۰۵ در ۷ جلسه تشکیل شد. در سال گذشته، ۹۳ سند طرح و پروژه تحقیقاتی بررسی شد که ۷۲ سند به تصویب رسید و از ۹۷ گزارش نهایی ارائه‌شده نیز تصویب و اخذ فروست انجام شد. حافظیه ادامه داد: در شش‌ماهه نخست سال جاری نیز از ۴۳ سند طرح بررسی‌شده، ۲۰ سند به تصویب رسید و از مجموع ۴۲ گزارش نهایی، ۳۹ گزارش مصوب شد.

وی توسعه همکاری‌های پژوهشی با دانشگاه‌ها، سایر مؤسسات تحقیقاتی و بخش خصوصی را از محورهای مهم فعالیت‌های این معاونت برشمرد و افزود: در راستای اجرای تکالیف شورای پژوهشی و سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، در مجموع ۴۱ پروژه تحقیقاتی مشترک تعریف و اجرا شده است.

همچنین شاخص نسبت پروژه به محقق در برخی مراکز روند افزایشی داشته است؛ به‌گونه‌ای که این شاخص در مرکز بندرعباس از دو پروژه به ازای هر محقق در سال ۱۴۰۴ به ۲.۷ پروژه در سال ۱۴۰۵ رسیده است.

معاون پژوهش و فناوری مؤسسه با اشاره به وضعیت بروندادهای پژوهشی اظهار کرد: در سال ۱۴۰۴، سهم بروندادهای بنیادی ۳۱ درصد، تجاری ۱۶ درصد و ترویجی ۳۹ درصد بوده و ۱۴ درصد نیز در قالب طرح ثبت شده است.

وی افزود: در نیمه نخست سال ۱۴۰۵، سهم بروندادهای بنیادی به ۴۱ درصد، بروندادهای تجاری به پنج درصد و بروندادهای ترویجی به ۴۶ درصد رسیده است؛ با توجه به ثبت‌های موقت و روند تکمیل دستاوردها، انتظار می‌رود سهم بروندادهای تجاری تا پایان سال افزایش یابد.

حافظیه همچنین از اجرای برنامه‌های پایش و ارزیابی مستمر پروژه‌های تحقیقاتی خبر داد و گفت: این برنامه‌ها در سه دوره ارزیابی اجرا شده است. در این چارچوب، ۱۳۷ پروژه در اسفندماه ۱۴۰۴ و ۱۲۳ پروژه در شهریورماه ۱۴۰۵ مورد پایش قرار گرفتند؛ این ارزیابی‌ها با هدف افزایش پویایی و اثربخشی پژوهش‌ها، رفع موانع توسعه شیلات و بررسی نیازهای تخصصی در حوزه‌هایی از جمله آبزی‌پروری، ژنتیک، ماهیان آب شیرین، ماهیان دریایی و آب‌های شمال انجام شده است.

وی در تشریح وضعیت انتشارات علمی مؤسسه بیان کرد: در سال ۱۴۰۴، تعداد ۱۶۳ مقاله انگلیسی و ۱۷۰ مقاله علمی ـ پژوهشی و ترویجی فارسی منتشر شد.

همچنین ۱۱ عنوان کتاب در سال ۱۴۰۴ به چاپ رسید و در نیمه نخست سال جاری نیز سه کتاب منتشر شده و شش عنوان دیگر مراحل داوری و آماده‌سازی برای چاپ را طی می‌کنند. توسعه تألیف در کنار

ترجمه، انتشار منظم مجلات علمی فارسی و انگلیسی و تقویت نشریات ترویجی شیلات و آبزیان نیز از برنامه‌های این حوزه است.

معاون پژوهش و فناوری مؤسسه با اشاره به پیشرفت‌های حاصل‌شده در زمینه دستیابی و انتقال دانش فنی تصریح کرد: در این حوزه، در مقایسه با سال ۱۴۰۳ رشد قابل توجهی حاصل شده است و در سال جاری، تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی در اولویت قرار دارد. تاکنون چهار مورد دستیابی قطعی به دانش فنی محقق شده و ۲۹ مورد نیز پس از تصویب، در انتظار دریافت گواهی ثبت هستند.

وی برگزاری روزهای مزرعه، هفته انتقال یافته‌ها، کارگاه‌های آموزشی و برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی را از جمله اقدامات مؤسسه در زمینه ترویج و انتقال یافته‌های پژوهشی عنوان کرد و افزود: در ارزیابی‌های هفته پژوهش سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، عناوین «محقق برتر در مرز علم»، «دستاورد برتر» و «کتاب شایسته تقدیر» به دست آمده است. همچنین سه نفر از اعضای هیئت علمی مؤسسه در فهرست دانشمندان یک درصد برتر جهان قرار گرفته‌اند و دو نفر نیز به مرتبه دانشیاری ارتقا یافته‌اند.

حافظیه در بخش دیگری از گزارش خود به فعالیت‌های مؤسسه در زمینه توسعه تعاملات تخصصی و بین‌المللی اشاره کرد و گفت: حضور در نهمین نمایشگاه بین‌المللی شیلات و انعقاد چهار قرارداد تجاری و تخصصی، امضای تفاهم‌نامه‌های همکاری با سازمان نظام دامپزشکی و پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی، همچنین مشارکت در راهنمایی ۱۹ و مشاوره ۶۸ پایان‌نامه دانشجویی از جمله اقدامات انجام‌شده در این حوزه بوده است.

وی ادامه داد: تدوین و تصویب شیوه‌نامه برگزاری وبینارهای بین‌المللی، میزبانی از سخنرانان خارجی و انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با مؤسسه VNIRO و دانشگاه روسیه از دیگر اقدامات مؤسسه در توسعه همکاری‌های بین‌المللی به شمار می‌رود. همچنین پروپوزال‌های پژوهشی، پلتفرم‌های داده و دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت برای همکاری با کشورهای عضو بریکس به وزارت جهاد کشاورزی ارائه شده است.

معاون پژوهش و فناوری مؤسسه، جذب گرنت‌ها و حمایت‌های پژوهشی بین‌المللی مشترک از کشورهای چین، پرتغال و روسیه، بدون تحمیل هزینه مالی به کشور، و بهره‌گیری از فرصت مطالعاتی پژوهشگران در مالزی را از دیگر دستاوردهای این بخش برشمرد.

وی همچنین به حضور رئیس مؤسسه در سی‌وهفتمین نشست ملل متحد (فائو) به‌عنوان نماینده شیلات جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد.

حافظیه در پایان گزارش خود، با اشاره به ورود مؤسسه و پژوهشکده‌های تابعه به نظام رتبه‌بندی مؤسسات پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، از کسب رتبه چهارم مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در میان مؤسسات پژوهشی حوزه کشاورزی و منابع طبیعی خبر داد و رشد فعالیت‌های مؤسسه در شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی کشور را از دیگر محورهای قابل توجه عملکرد این مجموعه عنوان کرد.

در پایان این نشست، مرتضوی با تأکید بر اهمیت تداوم فعالیت‌های پژوهشی و حرکت در مسیر توسعه علمی کشور، دستاوردهای حاصل‌شده را نتیجه تلاش و همدلی همکاران، اعضای هیئت علمی و پژوهشگران مؤسسه دانست و بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و تخصصی موجود برای تقویت جایگاه پژوهش‌های شیلاتی تأکید کرد.

وی همچنین توسعه همکاری میان پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی، گسترش تعامل با دانشگاه‌ها و بخش خصوصی و بهره‌گیری مؤثر از نتایج پژوهش‌ها در پاسخگویی به نیازهای واقعی بخش شیلات را از محورهای مهم پیش‌رو برشمرد.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با اشاره به اهمیت توسعه فناوری‌های کاربردی و تجاری‌سازی دستاوردهای علمی، بر لزوم تقویت ارتباط میان پژوهش و نیازهای اجرایی کشور تأکید کرد.

مرتضوی در پایان ابراز امیدواری کرد با تداوم تلاش‌های جمعی، پیگیری مصوبات شورای پژوهشی و استفاده مؤثر از ظرفیت‌های علمی و تخصصی مؤسسه، روند توسعه فعالیت‌های پژوهشی شتاب بیشتری بگیرد و دستاوردهای این مجموعه بیش از پیش در خدمت توسعه پایدار صنعت شیلات و آبزی‌پروری کشور قرار گیرد.



تعامل دانشگاه دریانوردی و مرکز تحقیقات شیلات در چابهار



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار، سراج بیتا، معاون پژوهشی دانشگاه دریانوردی، در راستای عملیاتی‌سازی تفاهم‌نامه همکاری میان این دانشگاه و مرکز تحقیقات شیلاتی، از امکانات و واحدهای پژوهشی این مرکز بازدید کرد.

تمرکز بر پروژه‌های زیست‌فناوری و تکثیر گونه‌ها

هدف اصلی از این بازدید، اجرایی کردن مفاد تفاهم‌نامه در قالب پروژه‌های مشترک، به‌ویژه تعیین عناوین پایان‌نامه دانشجویی و استفاده از توان علمی دو نهاد در حوزه‌های آبزی‌پروری و زیست‌فناوری است.

بازدید از کارگاه‌های تحقیقاتی و تکثیر کفال

در جریان این بازدید، از کارگاه تحقیقات آبزی‌پروری و روند اجرایی پروژه مشترک مرکز با یک شرکت دانش‌بنیان جهت تکثیر ماهی «کفال خاکستری» بازدید شد. معاون پژوهشی دانشگاه در پایان، ضمن اعلام آمادگی برای گسترش همکاری‌ها، بر ضرورت تعامل بیشتر جهت ارتقای سطح کیفی اقدامات پژوهشی مشترک تأکید کرد.

تعیین اولویت‌های پژوهشی شیلات گلستان؛ تمرکز بر تکثیر ماهیان زینتی، مدیریت آب و توسعه میگو



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی، نشست تخصصی شورای پژوهشی مرکز با محوریت بررسی نامه ارسالی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور درباره «اولویت‌های پژوهشی – گلستان» برگزار شد.

در این نشست، پژوهشگران هیأت‌علمی و غیرهیأت‌علمی دیدگاه‌های خود را درباره عناوین پیشنهادی طرح‌ها ارائه دادند. پس از تبادل نظر و بررسی کارشناسی، موضوعات مرتبط با تکثیر ماهیان زینتی، مدیریت فناورانه آب در آبزی‌پروری و مطالعات توسعه میگو در استان گلستان به عنوان محورهای اصلی پژوهشی تنظیم شد.

همچنین توافق شد عناوین مربوط به تاب‌آوری ناشی از تغییر اقلیم و بوم‌شناسی دریای خزر با مشارکت پژوهشکده‌های هرمزگان و دریای خزر در قالب طرح‌های پژوهشی منسجم تدوین و ارائه شود.

در پایان این نشست، تمامی محققان ملزم شدند فرم «الف» مربوط به عناوین پیشنهادی را حداکثر تا ۱۸ مهر ۱۴۰۵ نهایی کرده و برای جمع‌بندی و ارسال به مؤسسه تحویل دهند. عناوین نهایی و زمان‌بندی اجرای طرح‌ها پس از تأیید نهایی، در سامانه سمیات بارگذاری خواهد شد.

نمایش دستاوردهای نوین مرکز تحقیقات آرتمیای کشور



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، روز سه‌شنبه ۲۱ مهر ۱۴۰۵ در محل سایت ۳ دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه حضور یافت تا تازه‌ترین یافته‌های علمی و فناورانه خود را در راستای ارتقای تعاملات علمی و صنعتی در حوزه شیلات معرفی کند.

در این رویداد، مجموعه‌ای از فناوری‌ها و محصولات نوین پژوهشی شامل مزیت نگهداری طبیعی برای افزایش زمان ماندگاری غذای کنسانتره ماهی قزل‌آلای رنگین‌کمان، بهبود زمان نگهداری آرتمیای منجمد با ترکیبات طبیعی «اسپیرو پروتکت» برای افزایش عمر مفید فیله قزل‌آلا، و فناوری استفاده از ویتامین E در افزایش ماندگاری آرتمیای منجمد عرضه شد.

هدف از این حضور فعال، تبادل دانش، معرفی ظرفیت‌های پژوهشی کشور در حوزه شیلات و توسعه کاربردی فناوری‌های بومی در صنعت آبزی‌پروری اعلام شد.

گام علمی برای مدیریت پایدار صید در آب‌های جنوبی



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، عملیات میدانی بررسی وضعیت ذخایر میگوی سفید استان خوزستان در ماه جاری طی گشتی تحقیقاتی در ۹ ایستگاه صیدگاه لیفه‌بوسیف اجرایی شد. این پروژه حاکمیتی از سوی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و با محوریت بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر در پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور به سرانجام رسید و هدف اصلی آن صیانت از منابع پایدار آبزیان و صیانت از اقتصاد جامعه صیادی منطقه اعلام شد.

میگوی سفید به‌عنوان یکی از شاخص‌ترین گونه‌های تجاری آب‌های خوزستان شناخته می‌شود و صید این آبزی از دیرباز نقش ستون فقرات اقتصاد صیادان محلی را بر عهده داشته است. ارزش اقتصادی بالا، تقاضای مطلوب در بازار و تأثیر مستقیم بر معیشت صدها خانوار صیادی، جایگاه این آبزی را در اقتصاد شیلاتی جنوب کشور برجسته ساخته است؛ به همین دلیل، مدیریت علمی و اصولی ذخایر آن از الزامات راهبردی به‌شمار می‌رود.

هدف غایی از راه‌اندازی این گشت‌های پژوهشی، دستیابی به یک پشتوانه علمی مستکم برای بهره‌برداری پایدار از ذخایر میگو است. اطلاعات جمع‌آوری‌شده پس از پردازش و تحلیل‌های تخصصی، در اختیار بخش مدیریتی و تصمیم‌گیر شیلات قرار می‌گیرد تا زمان دقیق آغاز و پایان فصل صید با دقت تعیین شود. اجرای این روش علمی، ضمن صیانت از درآمد پایدار جوامع ساحلی، تداوم دسترسی نسل‌های آینده به این منبع غذایی ارزشمند را حفظ می‌کند.

پایش مداوم ذخایر آبزیان به‌عنوان یکی از برنامه‌های حاکمیتی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و از اولویت‌های پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور دنبال می‌شود و نتایج حاصل از این ارزیابی‌ها نقشی کلیدی در ترسیم سیاست‌های کلان شیلاتی استان خوزستان ایفا می‌کند.

رصد اقلیمی سواحل مکران در دستور کار بخش شیلات



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور_ چابهار، نشست هماهنگی و برنامه‌ریزی برای مقابله با اثرات احتمالی پدیده اقیانوسی ال‌نینو، با حضور مدیران شیلات، پژوهشگران مرکز، اداره هواشناسی و نمایندگان مراکز دانشگاهی در اداره‌کل شیلات استان برگزار شد. هدف از این اقدام، کاهش آسیب‌های اقتصادی و اجتماعی این پدیده اقلیمی بر حوزه‌های صید، آبزی‌پروری و بنادر صیادی اعلام شد.

رئیس اداره هواشناسی چابهار در این نشست با تشریح الگوهای بارندگی و وضعیت جوی کشور و استان، بر ضرورت رصد مستمر تغییرات اقلیمی و هماهنگی بین‌بخشی برای صیانت از فعالیت‌های صیادی و صنایع تبدیلی تأکید کرد.

در ادامه، رئیس مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور چابهار با اشاره به آسیب‌پذیری زیرساخت‌های شیلاتی، آمادگی این مرکز را برای پایش میدانی، مدل‌سازی علمی و مستندسازی اثرات احتمالی ال‌نینو اعلام کرد تا تصمیم‌گیری‌ها بر مبنای داده‌های دقیق پژوهشی انجام گیرد.

نمایندگان دانشگاه‌های منطقه و ایستگاه اقیانوس‌شناسی نیز ابعاد اکوسیستمی این پدیده را بررسی کرده و بر لزوم ارتقای آگاهی فعالان بخش صید و پرورش میگو از طریق تدوین و توزیع بسته‌های آموزشی تأکید کردند.

در پایان این نشست، معاون آبزی‌پروری اداره‌کل شیلات استان از تشکیل رسمی «کمیته پایش، پیشگیری و مقابله با پدیده ال‌نینو» و کارگروه‌های تخصصی زیرمجموعه آن خبر داد. ایجاد سیستم اطلاع‌رسانی برخط و ارائه گزارش‌های هفتگی از سوی مدیران شیلات شهرستان‌ها به این کمیته، از مصوبات اصلی برای واکنش سریع و کاهش ریسک اقتصادی در بخش شیلات استان بود.

بازدید دانش‌آموزان آستانه اشرفیه از دستاوردهای پژوهشی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، گروهی از دانش‌آموزان آموزشگاه نیک‌اندیشان آستانه اشرفیه با هدف آشنایی با ظرفیت‌های علمی و اهمیت تحقیقات شیلاتی، از انستیتو بازدید به عمل آوردند.
در این برنامه که روز سه‌شنبه ۲۱ مهر ۱۴۰۵ برگزار شد، بیش از ۳۰ نفر از دانش‌آموزان از بخش‌های فیزیولوژی، بیوشیمی و آبزی‌پروری دیدن کردند. کارشناسان مجموعه ضمن تشریح فعالیت‌های تخصصی، پاسخگوی پرسش‌های حاضران درباره ماهیان خاویاری و روش‌های نوین پرورش آبزیان بودند.
این رویداد با هدف توسعه دانش عمومی دانش‌آموزان نسبت به ظرفیت‌های پژوهشی شیلات و ترویج فرهنگ حفاظت از ذخایر ارزشمند ماهیان خاویاری برنامه‌ریزی و اجرا شد.

نشست هم‌اندیشی آزمایشگاه‌های معتمد محیط‌زیست آذربایجان غربی برگزار شد



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، نشست هم‌اندیشی آزمایشگاه‌های معتمد اداره کل حفاظت محیط زیست آذربایجان غربی با هدف ارتقای سطح هم‌افزایی و بهبود فرایندهای پایش، به صورت حضوری و وبیناری برگزار شد. در این نشست، رابط آزمایشگاه‌های مرکز تحقیقات آرتمیای کشور نیز حضور داشت تا مسائل مرتبط با فعالیت‌های آزمایشگاهی این حوزه را پیگیری کند.
محور اصلی این جلسه، همسان‌سازی تعرفه آزمایشگاه‌ها با هزینه‌های واقعی و جاری، برگزاری دوره‌های تخصصی نمونه‌برداری و آنالیز برای کارشناسان، ضرورت پایبندی به ضوابط خوداظهاری و همچنین الزامات استقرار استاندارد ایزو ۱۷۰۲۵ بود. حاضران همچنین چالش‌های پیش‌روی آزمایشگاه‌های معتمد را واکاوی کردند و راهکارهای اجرایی برای رفع موانع ارائه دادند.
شایان ذکر است مرکز تحقیقات آرتمیای کشور دارای گواهینامه معتمد محیط زیست است و این گواهی صلاحیت را در ۱۹ شاخص حوزه شیمی و ۲ شاخص در بخش بیولوژی در اختیار دارد.

توسعه همکاری‌های پژوهشی خزر؛ از حفاظت آثار تاریخی تا اکوتوریسم



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، بررسی ابعاد گوناگون همکاری‌های علمی و پژوهشی میان پژوهشکده و پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، محور اصلی نشست مشترک روز چهارشنبه ۲۲ مهرماه در دفتر مدیریت پژوهشکده اکولوژی دریای خزر بود.
در این جلسه، انجام مطالعات تخصصی درباره بستر دریای خزر با تمرکز بر توپوگرافی، زمین‌شناسی و دیرینه‌شناسی، و همچنین راهکارهای حفاظت و بهره‌برداری پایدار از ظرفیت‌های این پهنه آبی ارزیابی شد.
یکی از محورهای قابل‌توجه در این نشست، استفاده از ظرفیت گیاهان دارویی و ترکیبات طبیعی به‌عنوان آفت‌کش و قارچ‌کش زیستی برای حفاظت از کتاب‌ها و منسوجات تاریخی بود که هدف از آن، کاهش بهره‌گیری از ترکیبات شیمیایی خطرناک در فرایند نگهداری از میراث فرهنگی اعلام شد.
تعریف و اجرای پروژه‌های مشترک در حوزه اکوتوریسم و تقویت پژوهش‌های بین‌رشته‌ای با تکیه بر زیرساخت‌های علمی دو مجموعه، از دیگر موضوعات توافق‌شده در این نشست تخصصی به شمار می‌رود.

میانکاله میزبان نشست تخصصی حفاظت از فوک خزری؛ رهاسازی یک قلاده در آب‌های خزر



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، سومین نشست پیگیری اجرای برنامه اقدام حفاظت از فوک خزری روز پنجشنبه ۲۳ مهرماه ۱۴۰۵ با حضور معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست، مدیران ملی و استانی و نمایندگان دستگاه‌های اجرایی و مراکز علمی در پناهگاه حیات‌وحش میانکاله تشکیل شد. رئیس و کارشناسان پژوهشکده اکولوژی دریای خزر نیز در این رویداد حضور داشتند.

در این نشست، روند اجرای برنامه اقدام ملی حفاظت از فوک خزری، چالش‌های صیانت از این گونه در معرض خطر انقراض، و راهکارهای تقویت همکاری‌های علمی و اجرایی بررسی شد. کاهش تهدیدهای زیست‌محیطی ناشی از تورهای سرگردان ماهیگیری، تقویت اقدامات امداد و نجات، و افزایش همکاری میان نهادهای مسئول از محورهای اصلی گفتگوها بود.

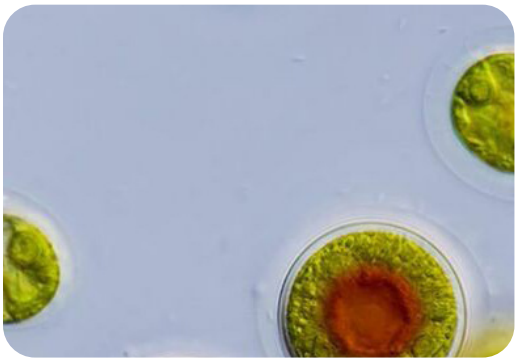
حسن نصرالله زاده در این مراسم با اشاره بر ۱۵ چالش مهم زیست محیطی دریای خزر بصورت ویژه علل اصلی به خطر افتادن جمعیت فوک خزری را تغییر اقلیم، آلودگیهای زیست محیطی، فعالیتهای صیادی و شیوع بیماری دانست که انقراض این گونه بومی و هرم اکولوژیک دریای خزر را به همراه خواهد داشت. رئیس پژوهشکده در ادامه صحبتهای خود گفت: پایش جمعیت فوک خزری توسط ارگانها، نهادها و سازمانهای کشورهای حاشیه دریای خزر که در حوزه محیط زیست فعالیت دارند و کالبدگشایی لاشه های پیدا شده برای شناسایی علت تلفات و عوامل بیماریزا میتواند یکی از راهکارهای محافظت از این گونه باشد.

شرکت‌کنندگان بر ضرورت آموزش و آگاه‌سازی جامعه صیادی، تسهیل گزارش‌دهی موارد گرفتار شدن فوک‌ها در ادوات صیادی، و تقویت مشارکت جوامع محلی تأکید کردند.

هم‌زمان با این نشست، یک قلاده فوک خزری که حدود یک ماه پیش پس از گرفتار شدن در تورهای سرگردان ماهیگیری و آسیب شدید به مرکز امداد و نجات میانکاله منتقل شده بود، پس از طی دوره درمان و بازتوانی به زیستگاه طبیعی خود بازگشت. این حیوان طی دوره مراقبت با دریافت خدمات درمانی و تغذیه‌ای حدود ۱۰ کیلوگرم افزایش وزن داشت و در فاصله ۱۰ کیلومتری ساحل بندر امیرآباد و عمق ۳۰ متری دریای خزر رهاسازی شد.

در پایان نشست، مسئولان بر استمرار همکاری‌های ملی و منطقه‌ای، توسعه آگاهی صیادان، و پیشگیری از آسیب به فوک خزری با هدف اجرای مؤثر برنامه اقدام ملی حفاظت از این گونه ارزشمند تأکید کردند.

چشم‌انداز جلبک‌ها در بازتعریف مرزهای تحقیقات زیستی و اقتصاد چرخشی



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از خبرگزاری ایانا رئیس مرکز تحقیقات شیلاتی آبهای دور گفت: اگر کلید حل بزرگ‌ترین چالش‌های قرن بیست‌ویکم—از امنیت غذایی و بحران انرژی تا تغییرات اقلیمی—در موجوداتی نهفته باشد که میلیون‌ها سال پیش از ما، در اعماق اقیانوس‌ها مشغول فتوسنتز بوده‌اند، وظیفه ما به‌عنوان جامعه تحقیقاتی چیست؟ پاسخ، به گمان من، عبور از مرزهای سنتی پژوهش و ورود به قلمرویی است که در آن زیست‌شناسی، مهندسی، داده‌محوری و اقتصاد زیستی در هم می‌آمیزند.

نخست، بیایید عظمت این موجودات را به یاد آوریم. ریزجلبک‌ها مسئول تولید حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد اکسیژن اتمسفر زمین هستند و اولین حلقه زنجیره غذایی اکوسیستم‌های آبی را تشکیل می‌دهند . آن‌ها نه‌تنها ستون فقرات حیات دریایی‌اند، بلکه در مقیاس جهانی، بازیگران اصلی چرخه کربن محسوب می‌شوند. این جایگاه اکولوژیک، به‌خودی‌خود کافی است تا تحقیقات

جلبکی را از یک حوزه حاشیه‌ای به یک اولویت راهبردی بدل کند.
دوم، به ظرفیت بی‌نظیر این موجودات در اقتصاد زیستی بنگریم. امروز جلبک‌ها دیگر فقط منبع غذایی آینده نیستند. آن‌ها به‌عنوان کارخانه‌های سلولی فتوسنتزی بازتعریف شده‌اند که قادرند طیف وسیعی از محصولات با ارزش افزوده بالا را تولید کنند: از سوخت‌های زیستی نسل سوم و بیوهیدروژن گرفته تا رنگدانه‌های طبیعی، اسیدهای چرب ضروری، پلی‌ساکاریدهای زیست‌فعال و حتی نانو مواد . پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که مهندسی متابولیک با ابزارهایی نظیر CRISPR-Cas، افق‌های تازه‌ای برای بهینه‌سازی تولید این ترکیبات گشوده است .
سوم، بیایید به مرزهای نوین تحقیقات جلبکی نظر کنیم. آنچه امروز این حوزه را از گذشته متمایز می‌کند، هم‌گرایی فناوری‌ها است:
زیست‌شناسی مصنوعی و اومیکس: رویکردهایی مانند «الگومیکس» با تلفیق ژنومیکس، ترانسکریپتومیکس و متابولومیکس، درک ما را از مسیرهای متابولیکی جلبک‌ها در سطح سیستم‌ها متحول کرده است .
هوش مصنوعی و یادگیری ماشین: از پیش‌بینی زیست‌توده در سیستم‌های کشت تلفیقی گرفته تا شناسایی و طبقه‌بندی گونه‌ها با دقت بالای ۹۵ درصد و بهینه‌سازی ترکیبات زیست‌فعال، هوش مصنوعی در حال تسریع هر مرحله از زنجیره پژوهش جلبکی است .
مهندسی مواد زنده: رویکردهای نوظهور مانند کپسوله‌سازی سلول‌های فتوسنتزی در هیدروژل‌های زیست‌سازگار، پایداری و کارایی تولید را به سطوح بی‌سابقه‌ای رسانده است .
چهارم، فراتر از آزمایشگاه بیندیشیم. یکی از جذاب‌ترین عرصه‌های تحقیقاتی امروز، زیست‌پالایش (بیورفاینری) جلبکی است؛ رویکردی که در آن زیست‌توده جلبکی به‌طور کامل و بدون ضایعات به محصولات متعدد تبدیل می‌شود . این پارادایم، جلبک‌ها را از یک ماده خام به یک سکوی تولید چندمحصولی ارتقا می‌دهد که با اصول اقتصاد چرخشی و اقتصاد آبی همسو است.
و سرانجام، مسئولیت ما به‌عنوان یک موسسه تحقیقاتی. ما در نقطه‌ای ایستاده‌ایم که فاصله میان پتانسیل اثبات‌شده در مقیاس آزمایشگاهی و کاربردپذیری صنعتی، مهم‌ترین شکاف پیش روی این حوزه است. چالش‌هایی نظیر مقیاس‌پذیری پایدار کشت، آلودگی‌های زیستی در سیستم‌های باز، و ناپایداری ترکیب زیست‌توده تحت شرایط محیطی متغیر، همگی نیازمند پژوهشی نظام‌مند و بین‌رشته‌ای هستند .
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور باید در این مسیر پیشتاز باشد
۱. توسعه سویه‌های برتر از طریق اکتشاف زیستی، مهندسی متابولیک و تکامل تطبیقی.
۲. طراحی سیستم‌های کشت نسل بعدی با تمرکز بر فتوبیوراکتورهای کارآمد، کشت دریایی و یکپارچه‌سازی با تصفیه فاضلاب.
۳. تولید محصولات با ارزش بالا در حوزه‌های دارویی، مکمل‌های غذایی و مواد زیست‌سازگار.
۴. ارزیابی چرخه حیات و مدل‌سازی اقتصادی برای هدایت تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری و سیاست‌گذاری.
در پایان، جلبک‌ها به ما یادآوری می‌کنند که بزرگ‌ترین راه‌حل‌ها همیشه بزرگ‌ترین موجودات نیستند. گاهی، آینده در دستان موجوداتی است که میلیون‌ها سال بی‌ادعا کار خود را انجام داده‌اند. وظیفه ما این است که زبان علم را به زبان عمل ترجمه کنیم و این میراث باستانی را به موتور محرک اقتصاد زیستی پایدار بدل سازیم.
روز جهانی جلبک بر همه پژوهشگران، دانشجویان و همکارانی که در این مسیر گام برمی‌دارند مبارک باد.

نقش کلیدی پژوهش‌های شیلاتی در مهار بیماری‌ها و توسعه مزارع پرورش میگو



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، محمدصدیق مرتضوی رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور روز جمعه در ارتباط مجازی با برنامه تلویزیونی «گنج آبی» در شبکه استانی هرمزگان، عملکرد این مؤسسه و پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان را در حوزه حمایت علمی از فعالان صنعت شیلات تشریح کرد.
در این گفتگو، تمرکز اصلی بر فعالیت‌های پژوهشی با هدف افزایش بهره‌وری در آبزی‌پروری، به‌ویژه پرورش میگو، قرار گرفت. همچنین اقدامات علمی انجام‌شده برای پیشگیری، شناسایی و مقابله با بیماری‌های مزارع پرورش میگو و راهکارهای کاهش خسارت‌های ناشی از آن بررسی شد.
ارتباط مستمر میان پژوهشگران و فعالان بخش شیلات، محور دیگری از این مباحث بود. با شناسایی مسائل و نیازهای واقعی تولیدکنندگان، زمینه ارائه راهکارهای کاربردی برای رفع موانع تولید، بهبود شرایط بهره‌برداری و ارتقای کارایی مزارع میگو فراهم می‌شود.
پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان به عنوان یکی از مراکز تخصصی زیرمجموعه مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، مطالعات کاربردی و بررسی چالش‌های منطقه‌ای را در دستور کار دارد تا راهکارهای علمی متناسب با شرایط اقلیمی خلیج فارس و دریای عمان را ارائه دهد.
این برنامه تلویزیونی با هدف معرفی ظرفیت‌های پژوهشی، تبیین دستاوردهای شیلاتی و بررسی مشکلات فعالان صنعت آبزی‌پروری به صورت زنده از شبکه استانی هرمزگان و شبکه یک سیما پخش شد.

تبیین انتظارات مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی از اعضای هیئت علمی جوان



به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، نشست «انتظارات مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی از اعضای هیئت علمی جوان» صبح امروز، بیست‌وپنجم مهرماه ۱۴۰۵، با حضور بیش از ۴۵ نفر از اعضای هیئت علمی ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها به‌صورت حضوری و وبیناری در سالن جلسات این مؤسسه برگزار شد.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در این نشست با تأکید بر ضرورت تداوم گفت‌وگو میان بدنه علمی و مدیران ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها اظهار کرد: هدف از برگزاری این نشست، فراهم کردن فضایی برای گفت‌وگو، تبادل نظر و هم‌فکری درباره مسیر آینده پژوهش‌های شیلاتی و انتظارات مؤسسه از اعضای هیئت علمی است.

محمد صدیق مرتضوی افزود: حرکت از مسئله تا دستیابی به اثر ملموس، هم‌راستایی فعالیت‌ها با مأموریت‌های شیلات پایدار، انتخاب مسائل واقعی، نوآوری کاربردی، همکاری‌های میان‌رشته‌ای، شبکه‌سازی هدفمند، استفاده از داده‌های معتبر و اجرای منظم برنامه‌های پژوهشی، از مهم‌ترین انتظارات مؤسسه از اعضای هیئت علمی به شمار می‌رود.

وی با بیان اینکه پژوهش باید به خروجی مشخص و اثرگذار منتهی شود، تصریح کرد: معیار نهایی ارزیابی اثربخشی تحقیقات، صرفاً تولید مقاله یا دستیابی به نتایج علمی نیست، بلکه میزان تبدیل دانش به راهکارهای اجرایی و انتقال آن به عرصه فعالیت‌های شیلاتی و بهره‌برداران اهمیت اساسی دارد.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ادامه داد: برای افزایش بهره‌وری و توسعه تولید در بخش شیلات، باید از ظرفیت پروژه‌های تحقیقاتی، ترویجی و توسعه‌ای به‌صورت هدفمند استفاده کرد و هم‌زمان، سازوکارهای انتقال دانش به بهره‌برداران را بهبود بخشید. در این مسیر، بازنگری در دستورالعمل‌ها و سیاست‌های مرتبط نیز ضروری است.

مرتضوی با اشاره به ضرورت تمرکز بر مسائل واقعی این بخش گفت: ذخایر آبزیان، آبزی‌پروری، زیست‌فناوری دریایی، ژنتیک و اصلاح نژاد و حفاظت از زیست‌بوم‌های آبی، از جمله حوزه‌هایی هستند که پژوهش‌ها باید با شناخت دقیق نیازها و چالش‌های آن‌ها تعریف و اجرا شوند.

وی با تأکید بر نقش همکاری‌های میان‌رشته‌ای در افزایش اثربخشی تحقیقات اظهار کرد: حل مسائل پیچیده شیلاتی معمولاً از محدوده یک تخصص یا گروه پژوهشی فراتر می‌رود؛ ازاین‌رو، تعامل میان بخش‌های مختلف علمی، یادگیری دوسویه و ایجاد شبکه‌های همکاری هدفمند باید در اولویت فعالیت‌های پژوهشی قرار گیرد.

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور همچنین با اشاره به اهمیت اعتبار داده‌ها و انضباط در اجرای برنامه‌های پژوهشی بیان کرد: داده‌های معتبر و اجرای فعالیت‌ها در بازه‌های زمانی مشخص، زمینه تبدیل نتایج پژوهش به تصمیم‌های مؤثر را فراهم می‌کند. دانش زمانی به بلوغ و اثربخشی می‌رسد که متناسب با نیازهای مجریان، مدیران، جامعه و بهره‌برداران مورد استفاده قرار گیرد.

وی افزود: شناسایی مسائل واقعی، ارائه راه‌حل‌های به‌روز و قابل اجرا و تعریف پروژه‌ها بر مبنای خروجی‌های روشن، می‌تواند به تقویت اعتماد به مؤسسات پژوهشی و افزایش نقش نتایج تحقیقات در فرایندهای تصمیم‌گیری کمک کند.

تعیین اولویت‌های پژوهشی و تقویت تعامل با بخش اجرایی

در ادامه این نشست، محمود حافظیه، معاون پژوهش و فناوری مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، با اشاره به گردآوری مجموعه فعالیت‌های انجام‌شده از سال ۱۴۰۰، اظهار کرد: برگزاری نشست با اعضای هیئت علمی جوان با هدف تبیین انتظارات مؤسسه، مرور اولویت‌های پژوهشی و ایجاد زمینه تعامل بیشتر میان پژوهشگران و مدیران در دستور کار قرار گرفته است.

وی با تأکید بر ضرورت هم‌راستایی فعالیت‌های پژوهشی با اولویت‌های سازمانی افزود: تعریف طرح و پروژه با رویکرد مشترک با سایر نهادها، توسعه همکاری‌های بین‌سازمانی، اجرای پروژه‌های تحقیق و توسعه، تدوین تقویم فعالیت‌های ترویجی و تقویت تعامل با سازمان شیلات ایران، از

جمله محورهایی است که باید مورد توجه اعضای هیئت علمی قرار گیرد.
معاون پژوهش و فناوری مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور همچنین بر ضرورت توجه به نظارت و ارزیابی مستمر فعالیت‌ها، پیگیری اجرای برنامه‌ها و تعریف دستاوردهای مشخص برای طرح‌های پژوهشی تأکید کرد.
حافظیه در پایان خاطرنشان کرد: توجه به این اولویت‌ها و تقویت ارتباط میان پژوهش، ترویج و اجرا می‌تواند زمینه‌ساز توسعه همه‌جانبه، پایدار و مسئولانه شیلات کشور باشد.
مرتضوی در ادامه گفت: با تأکید بر ضرورت تداوم برگزاری نشست‌های تخصصی و توجه به نیازهای اعضای هیئت علمی تازه‌وارد، برگزاری دوره‌های آموزشی ضمن خدمت و آشنایی کامل آنان با آیین‌نامه‌ها، مقررات و ضوابط سازمانی را ضروری دانست.
وی همچنین با اشاره به اهمیت توجه به مسائل رفاهی کارکنان مراکز و پژوهشکده ها، تأمین مسکن و استفاده از ظرفیت خانه‌های سازمانی را از جمله موضوعات قابل پیگیری عنوان کرد و افزود: انجام مطالعات بنیادی ارزشمند است، اما دستیابی به نتایج کاربردی و پیش‌بینی منابع موردنیاز برای اجرای طرح‌ها نیز باید مورد توجه قرار گیرد. در این زمینه، بهره‌گیری از منابع جایگزین و استفاده از ظرفیت فراخوان‌های حمایتی، از جمله فراخوان‌های بنیاد علم، می‌تواند به تأمین منابع و پیشبرد فعالیت‌های پژوهشی کمک کند.
رییس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با بیان اینکه اولویت‌های پژوهشی باید با مشارکت بخش‌های اجرایی، ستاد، مراکز و پژوهشکده‌ها تعیین شوند، بر ضرورت جلب مشارکت بخش خصوصی در اجرای طرح‌های اولویت‌دار تأکید کرد و گفت: در تنظیم قراردادهای پژوهشی نیز باید موضوع حقوق مالکیت فکری و حق امتیاز حاصل از دستاوردهای پژوهشی، به‌صورت مستقل و شفاف مورد توجه قرار گیرد.
مرتضوی با اشاره به ضرورت فراهم‌کردن فرصت‌های مطالعاتی برای اعضای هیئت علمی، خواستار ارائه پیشنهادها و مسائل مرتبط با آیین‌نامه‌ها برای بررسی و پیگیری شد و تصریح کرد: برنامه‌ریزی منسجم برای توانمندسازی اعضای هیئت علمی جدید باید در دستور کار قرار گیرد و مسئولان مؤسسه، مراکز و پژوهشکده‌ها با شناسایی خلأهای موجود، زمینه بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و تخصصی این نیروها را فراهم کنند.
وی با تأکید بر نقش فعال پژوهشگران در توسعه ظرفیت‌های علمی مؤسسه افزود: اعضای هیئت علمی باید متناسب با امکانات موجود، برای پیشبرد فعالیت‌های پژوهشی برنامه‌ریزی کنند. با توجه به محدودیت منابع، افزایش مشارکت پژوهشگران در ارائه طرح‌های تحقیقاتی و تدوین پروپوزال‌های نوآورانه اهمیت ویژه‌ای دارد.
وی همچنین پیشنهاد ایجاد سامانه‌ای برای ثبت ایده های فناورانه را مطرح کرد و بر ضرورت برگزاری کارگاه‌های مرتبط با فعالیت‌های تحریریه مجلات علمی و توجه ویژه به مجلات انگلیسی‌زبان مؤسسه تأکید کرد.
مرتضوی استفاده از ظرفیت اعضای شورای پژوهشی و کمیته‌های تخصصی در واگذاری مسئولیت‌ها را ضروری دانست و افزود: در فرایند جذب اعضای هیئت علمی جدید باید توانمندی‌ها و قابلیت‌های تخصصی افراد مورد توجه قرار گیرد. همچنین پیشنهادهای ارائه‌شده برای پیش‌بینی مشوق‌هایی با هدف تقویت فعالیت‌های علمی در مناطق محروم، بررسی و پیگیری خواهد شد.
وی در پایان بر ضرورت انطباق فعالیت‌های پژوهشی با مأموریت‌های سازمانی و مسئولیت‌پذیری در محل خدمت تأکید کرد و خواستار تقویت ارتباط و پاسخ‌گویی به‌موقع ستاد در برابر نیازها و درخواست‌های مراکز و پژوهشکده‌های تابعه شد. گفتنی است؛ این نشست که با هدف تبیین انتظارات سازمانی، تقویت تعامل میان مدیران و اعضای هیئت علمی و هم‌افزایی در مسیر تحقق مأموریت‌های پژوهشی مؤسسه برگزار شد، رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، معاون پژوهش و فناوری و رؤسای بخش‌های تخصصی حضور داشتند. همچنین اعضای هیئت علمی جذب‌شده در ۱۰ سال گذشته در این نشست در ستاد و مراکز به تبادل نظر درباره اولویت‌ها و الزامات فعالیت‌های پژوهشی پرداختند.

آشنایی دانش‌آموزان با ظرفیت‌های پژوهشی آبزی‌پروری



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، جمعی از دانش‌آموزان دبیرستان سما شهرستان بندرانزلی از پژوهشکده بازدید کردند.
بررسی زیرساخت‌های آزمایشگاهی
در جریان این بازدید، دانش‌آموزان ضمن آشنایی با اهداف و مأموریت‌های پژوهشکده در زمینه توسعه دانش شیلاتی و مدیریت علمی منابع آبزی، از بخش‌های تخصصی شامل بهداشت و بیماری‌های آبزیان، آزمایشگاه‌های پلانکتون، کفزیان، ماهی‌شناسی و تعیین سن ماهیان، آبزی‌پروری و آزمایشگاه جلبک دیدن کردند. این گروه در طول برنامه با بخش از فعالیت‌های تحقیقاتی و تجهیزات مورد استفاده در این مرکز تخصصی آشنا شدند.
ارائه توضیحات کارشناسی
کارشناسان بخش‌های مختلف پژوهشکده در این برنامه، حوزه‌های فعالیت، روش‌های پژوهشی و تجهیزات آزمایشگاهی را معرفی کردند و درباره اهمیت تحقیقات علمی در توسعه پایدار صنعت

شیلات و آبزی‌پروری توضیحاتی ارائه دادند. همچنین دانش‌آموزان با پرسش از کارشناسان، پاسخ‌های لازم را درباره موضوعات علمی و پژوهشی دریافت کردند.
هدف از برنامه‌های بازدید علمی این بازدید با هدف ارتقای سطح شناخت نسل جوان از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی کشور و ایجاد انگیزه برای فعالیت در حوزه علوم دریایی، شیلات و آبزی‌پروری صورت گرفت. برگزاری چنین برنامه‌هایی می‌تواند در جهت هدایت دانش‌آموزان به سوی انتخاب رشته‌های دانشگاهی مرتبط و افزایش آگاهی آنان از فرصت‌های شغلی و علمی در این صنعت تأثیرگذار باشد.

کسب رتبه‌های دوم استانی و سوم ملی توسط آزمایشگاه‌های مرکز تحقیقات آرتمیای کشور



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، ارزیابی فعالیت آزمایشگاه‌های این مرکز در دوازدهمین دوره سنجش عملکرد مراکز عضو شبکه آزمایشگاهی انجام گرفت. در این دوره، از میان ۲۰ آزمایشگاه عضو شبکه در سطح استان آذربایجان غربی، این مجموعه جایگاه دوم را به خود اختصاص داد. همچنین در ارزیابی عملکرد میان ۲۵ آزمایشگاه وابسته به سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در سطح کشور، رتبه سوم به دست آمد.

توافق پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی و شرکت دانش‌بنیان برای اجرای طرح‌های دارویی



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، نشست تخصصی با هدف بررسی زمینه‌های همکاری مشترک با یک شرکت دانش‌بنیان فعال در تولید داروهای نوین، مکمل‌های دارویی و شیمیایی، پلت‌های دارویی و توسعه فناوری دارورسانی هوشمند در آبزیان، در محل پژوهشکده برگزار شد.
این نشست با حضور رئیس پژوهشکده، معاونان و رؤسای بخش‌های مرتبط تشکیل شد و طی آن، نماینده شرکت دانش‌بنیان به معرفی ظرفیت‌ها، محصولات و فناوری‌های تخصصی خود در زمینه تولید انواع داروها و مکمل‌ها، طراحی و تولید پلت‌های دارویی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در سامانه‌های دارورسانی هوشمند پرداخت.
در ادامه، کاربرد این فناوری‌ها در صنعت آبزی‌پروری، به‌ویژه در زمینه پیشگیری و درمان بیماری‌های آبزیان، بهبود روش‌های تجویز و انتقال دارو، توسعه مکمل‌های تخصصی و استفاده از راهکارهای نوین دارویی و شیمیایی، با حضور متخصصان پژوهشکده مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.
ظرفیت‌های علمی و تخصصی پژوهشکده در کنار توانمندی‌های فناورانه شرکت دانش‌بنیان بررسی شد و طرفین درباره اجرای مشترک چند طرح کاربردی و فناورانه در حوزه دارو و سلامت آبزیان به توافق رسیدند.
در پایان، مقرر شد در گام نخست، تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی و پژوهشی میان پژوهشکده و شرکت دانش‌بنیان یادشده در اسرع وقت منعقد شود تا زمینه توسعه همکاری‌های مشترک، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین دارویی و ارائه راهکارهای مؤثر برای ارتقای سلامت آبزیان و بهبود فرایندهای پرورش فراهم شود.



تجاری‌سازی یافته‌های شیلاتی با حمایت سازمان تات پیگیری می‌شود



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور به نقل از خبرگزاری ایانا محمدصدیق مرتضوی با اعلام این خبر گفت: «تولید بچه‌ماهیان بومی برای تأمین نیاز مزارع پرورش ماهی در قفس، توسعه دانش فنی واکسن‌های آبزیان و انتقال دستاوردهای پژوهشی به بخش خصوصی از اولویت‌های این مؤسسه است.»

او با اشاره به پیگیری‌های مؤسسه برای تجاری‌سازی دستاوردهای تحقیقاتی اظهار کرد: «از سال گذشته، پیشنهادهایی برای حمایت سازمان تات از تجاری‌سازی برخی یافته‌ها، به‌ویژه در حوزه ماهیان دریایی، ارائه کرده‌ایم. هدف این است که با حمایت سازمان، طرح‌های پایلوت اجرا شوند تا انتقال دانش فنی و یافته‌های پژوهشی به بخش خصوصی و استفاده از آن‌ها در تولید تجاری تسهیل شود.»

او افزود: «این موضوع در اجلاس سراسری مدیران ملی و استانی سازمان تات نیز مطرح شد و در گفت‌وگو با دفتر توسعه فناوری سازمان، بر پیگیری آن تأکید شد.»

مرتضوی با اشاره به ضرورت تقویت ارتباط پژوهش و تولید توضیح داد: «یافته‌هایی که از نظر فنی و تجاری آمادگی ورود به بازار را دارند، باید برای تجاری‌سازی در اختیار بخش خصوصی قرار گیرند. درباره دستاوردهایی که هنوز به سطح آمادگی فناوری لازم نرسیده‌اند نیز باید با حمایت سازمان تات، این سطح ارتقا یابد تا امکان انتقال فناوری و استفاده از آن در تولید تجاری فراهم شود.»

تولید بچه‌ماهیان بومی برای توسعه پرورش در قفس

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، تولید دانش فنی تکثیر و پرورش بچه‌ماهیان بومی را از مأموریت‌های مهم مؤسسه برشمرد و گفت: «تأمین بچه‌ماهی مورد نیاز مزارع پرورش در قفس در آب‌های شمالی و جنوبی کشور، به توسعه مراکز تکثیر و پرورش متناسب با این نیاز وابسته است.»

به گفته او، ماهی آزاد برای دریای خزر و گونه‌های صبیتی و سوکلا برای آب‌های جنوبی، از گونه‌هایی هستند که تولید بچه‌ماهیان آن‌ها در برنامه‌های تحقیقاتی مؤسسه قرار دارد.

مرتضوی، توسعه دانش فنی تولید واکسن‌های آبزیان با همکاری مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی را از دیگر محورهای فعالیت برشمرد و افزود: «مدیریت زیستگاه‌ها، مناطق صید و محل‌های پرورش و رشد اولیه آبزیان نیز از مأموریت‌های اصلی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور است.»

ظرفیت سرمایه‌گذاری در پرورش ماهی و میگو

مرتضوی، سرمایه‌گذاری در تکثیر و تولید بچه‌ماهیان بومی و ایجاد مراکز تکثیر متناسب با نیاز مزارع پرورش در قفس را از زمینه‌های قابل پیگیری دانست.

او گفت: «از نظر ما، سرمایه‌گذاری در پرورش ماهی و میگو فرصت‌های مناسبی دارد و می‌تواند از بازدهی اقتصادی برخوردار باشد. فراهم‌کردن دانش فنی مورد نیاز و تقویت زیرساخت‌های تکثیر نیز برای توسعه این فعالیت‌ها اهمیت دارد.»

افزایش درآمد اختصاصی و بهره‌وری منابع

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با اشاره به ضرورت بهبود تأمین مالی مؤسسات پژوهشی اظهار کرد: «مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور از جمله چهار مؤسسه‌ای بوده که درآمد نسبتاً مناسبی از محل اجرای پروژه‌های تحقیقاتی و قراردادها داشته است؛ با این حال، افزایش درآمد اختصاصی و متنوع‌سازی منابع تأمین مالی همچنان در دستور کار قرار دارد.»

مرتضوی افزود: «افزایش درآمد اختصاصی باید در کنار بهبود بهره‌وری نیروی انسانی و استفاده بهتر از ظرفیت‌های موجود دنبال شود تا امکان تأمین بخشی از نیازهای مؤسسه از محل فعالیت‌های پژوهشی و قراردادها فراهم شود.»

اصلاح ساختار با تأکید بر مأموریت‌های ملی شیلات

او با اشاره به اصلاح ساختار سازمان تات گفت: «بازنگری ساختار بر اساس تکالیف برنامه هفتم پیشرفت دنبال می‌شود و هدف آن افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از نیروی انسانی، امکانات و

زیرساخت‌هاست.»
مرتضوی ادامه داد: «مؤسسه نیز باید برنامه‌ها و مأموریت‌های خود را متناسب با ساختار جدید بازتنظیم کند. این بازنگری باید با اسناد بالادستی، از جمله سند دانش‌بنیان امنیت غذایی، برنامه هفتم پیشرفت و سیاست‌های اقتصاد دریامحور، هماهنگ باشد تا ظرفیت‌های پژوهشی در راستای اولویت‌های ملی به کار گرفته شوند.»

تقسیم مأموریت مراکز پژوهشی در شمال، جنوب و آب‌های داخلی

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور درباره جایگاه مراکز منطقه‌ای در ساختار جدید توضیح داد: «هر یک از مراکز و پژوهشکده‌های وابسته به مؤسسه مأموریت تخصصی مشخصی دارند و فعالیت آن‌ها بر اساس تقسیم کار تعریف‌شده انجام می‌شود. این الگو در ساختار جدید نیز حفظ خواهد شد و مأموریت مراکز با یکدیگر تداخل ندارد.»

او گفت: «در جنوب کشور، فعالیت‌های شیلاتی خوزستان بر ماهیان دریایی و آبزی‌پروری متمرکز است. پژوهشکده میگوی کشور در بوشهر روی دانش فنی تکثیر و پرورش میگو، اهلی‌سازی مولدها و تولید میگوی عاری از عوامل بیماری‌زا (SPF) کار می‌کند.»

مرتضوی افزود: «در هرمزگان، مطالعات ارزیابی ذخایر، مدیریت صید، اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان و محیط زیست دریایی دنبال می‌شود و مرکز تحقیقات شیلات آب‌های دور در چابهار نیز بر تن‌ماهیان و ماکروجلبک‌ها تمرکز دارد.»

به گفته او، در شمال کشور، انستیتو بین‌المللی ماهیان خاویاری در رشت و پژوهشکده آبزی‌پروری در بندر انزلی مأموریت‌های تخصصی خود را دنبال می‌کنند. پژوهشکده اکولوژی دریای خزر در مازندران در حوزه مطالعات اکولوژیک فعالیت دارد؛ بررسی وضعیت ذخایر و مسائل مرتبط با خلیج گرگان در گرگان انجام می‌شود و مرکز تنکابن نیز در زمینه اصلاح نژاد، ژنتیک و مطالعات آبزی‌پروری فعالیت می‌کند.

مرتضوی افزود: «در آب‌های داخلی نیز مرکز اصلاح نژاد و تکثیر ماهیان سردابی در یاسوج، پژوهشکده آرتمیا در ارومیه و مرکز تحقیقات آبزیان آب‌های شور در بافت و یزد فعالیت دارند. مأموریت این مجموعه‌ها در قالب برنامه‌های واحد مؤسسه سامان‌دهی شده است تا ضمن استفاده از ظرفیت تخصصی هر مرکز، از تداخل فعالیت‌ها جلوگیری شود.»

تقویت جایگاه مؤسسه در تصمیم‌گیری‌های ملی

مرتضوی، تقویت جایگاه مؤسسات تحقیقاتی در نظام برنامه‌ریزی و اجرا را از انتظارات خود از مدیریت سازمان تات دانست و گفت: «لازم است جایگاه مؤسسه در ساختارهای برنامه‌ریزی، اجرایی و فرایندهای تصمیم‌گیری تقویت شود تا ظرفیت علمی و تخصصی آن در برنامه‌های ملی به شکل مؤثرتری به کار گرفته شود.»

او با قدردانی از حمایت‌های رئیس سازمان تات، تأکید کرد: «تقویت این جایگاه نیازمند تلاش خود مؤسسه و حمایت مدیریت سازمان است. همچنین پشتیبانی از نیروی انسانی متخصص، اعضای هیئت علمی و تأمین منابع مالی مورد نیاز اهمیت دارد تا مؤسسه بتواند مأموریت‌های محوله را به‌درستی اجرا کند.»

برگزاری دوره آموزشی بیوتکنیک پرورش متراکم ماهی کپور در مازندران



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، محمدتقی آژیر، پژوهشگر، مروجان ارشد و محقق معین مرکز، طی چهار روز و به مدت ۲۴ ساعت، از نوزدهم تا بیست‌ودوم مهرماه، دوره آموزشی مصوب سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران را با عنوان «بیوتکنیک پرورش ماهی کپور در استخرهای بتونی به روش متراکم و فوق متراکم» در شبکه آموزش این سازمان برگزار کرد. در این رویداد آموزشی، شماری از کارشناسان رشته‌های شیلات، منابع طبیعی و علوم دامی عضو سازمان نظام مهندسی حضور داشتند.

در این دوره، مباحث فنی متنوعی در حوزه پرورش ماهی کپور واکاوی شد؛ از جمله گونه‌های پرورشی رایج، پرورش متراکم و فوق متراکم، درصد ذخیره‌سازی هر گونه در سیستم پلی‌کالچر، و میزان تراکم ذخیره‌سازی و برداشت در استخرهای خاکی در ایران و جهان. همچنین شرایط پرورش در استخرهای بتونی در سیستم متراکم و میزان ذخیره‌سازی در هر متر مکعب، میزان ذخیره‌سازی و برداشت در سیستم فوق متراکم، تجهیزات و ملاحظات مکانیزاسیون در این نوع پرورش، و روش‌های فعال‌سازی سیستم فیلترهای زیستی به همراه بررسی انواع بیوفیلتر و مزایا و معایب هرکدام مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در بخش پایانی این دوره، چالش‌ها، محدودیت‌ها و نیازهای پژوهشی آینده در صنعت پرورش ماهی کپور در استخرهای بتونی به روش متراکم و فوق متراکم مطرح شد. شرکت‌کنندگان در این دوره ضمن ابراز خرسندی از مطالب ارائه‌شده، خواستار برگزاری دوره‌های تکمیلی در زمینه فیزیولوژی ماهی کپور شدند.

پیشتازی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان در ارزیابی ملی سال ۱۴۰۴



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، نتایج دوازدهمین دوره ارزیابی مراکز عضو شبکه آزمایشگاهی کشور مربوط به عملکرد سال ۱۴۰۴ منتشر شد و آزمایشگاه‌های پژوهشکده، وابسته به مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، در میان آزمایشگاه‌های وزارت جهاد کشاورزی به جایگاه‌های برتر دست یافت.

بررسی داده‌های این ارزیابی نشان می‌دهد آزمایشگاه‌های این مجموعه در شاخص درآمدزایی موفق به کسب رتبه نخست در میان ۲۵ آزمایشگاه وزارت جهاد کشاورزی شدند و در رتبه‌بندی کلی این وزارتخانه نیز در جایگاه دوم ایستادند. همچنین، این مجموعه در شاخص تعداد خدمات ارائه‌شده، رتبه دوم سطح وزارتخانه را از آن خود کرد.

این دستاورد نشان‌دهنده ظرفیت بالای علمی و تخصصی در ارائه خدمات آزمایشگاهی، پشتیبانی از فعالیت‌های پژوهشی و پاسخ‌گویی به نیازهای بخش شیلات است. توسعه خدمات تخصصی آزمایشگاهی بستر مناسبی برای ارتقای کیفیت پژوهش‌های کاربردی و تقویت پیوند میان دانش تخصصی و نیازهای اجرایی در حوزه‌های شیلات و اکولوژی دریایی فراهم می‌کند.

مسئولان پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان این موفقیت را حاصل تلاش و همکاری کارشناسان و محققان مجموعه دانسته و بر تداوم مسیر ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی، افزایش بهره‌وری و حمایت از پژوهش‌های کاربردی در حوزه شیلات و محیط زیست دریایی تأکید کرده‌اند.

توسعه همکاری‌های پژوهشی و اقتصادی ماهیان خاویاری در گیلان کلید خورد

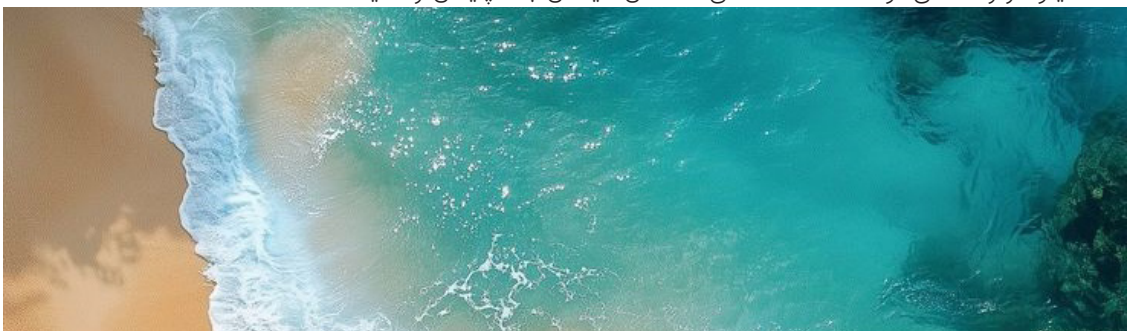


به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، محمود محسنی به همراه معاونان و مسئولان طرح و برنامه این مجموعه، روز یکشنبه بیست‌وششم مهرماه ۱۴۰۵ با مهدی خیاطی، معاون برنامه‌ریزی و توسعه اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی گیلان دیدار کردند. در این نشست که با حضور خیزران روستایی، کارشناس برنامه‌ریزی کشوری این سازمان برگزار شد، راه‌اکارهای گسترش همکاری‌های مشترک بررسی شد.

محسنی در این نشست با تشریح وضعیت صید، ذخایر دریایی و شرایط پرورش ماهیان خاویاری در کشور، جایگاه راهبردی و اهمیت اقتصادی این آبزیان را یادآور شد و دستاوردهای پژوهشی انستیتو را برشمرد. وی راه‌اندازی مشاغل خانگی و روستایی در حوزه تولید انواع غذای زنده مانند شیرونومید، دافنی و کرم سفید را به عنوان راهکاری برای تأمین نیازهای تغذیه‌ای لارو ماهیان خاویاری و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان از اولویت‌های اصلی عنوان کرد. رئیس انستیتو همچنین با اشاره به چالش‌های زیرساختی، خواستار حمایت مالی و اعتباری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و تسهیل ارتباط با بخش خصوصی شد.

در ادامه، معاون برنامه‌ریزی و توسعه اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی گیلان با تأکید بر ارتقای کیفی مؤسسات تحقیقاتی کشاورزی، پیوند فعالیت‌های پژوهشی با اقتصاد استان را ضروری دانست. خیاطی بهره‌گیری از منابع مالی متنوع، جلب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان و استفاده از ظرفیت‌های آیین‌نامه جدید مشارکت را از ابزارهای کلیدی برای توسعه این بخش معرفی کرد.

این نشست با هدف تقویت تعاملات بین‌بخشی و بهره‌گیری حداکثری از توانمندی‌های علمی انستیتو در راستای توسعه اقتصادی استان گیلان به پایان رسید.



حمایت سازمان برنامه و بودجه بوشهر از مرکز ملی تحقیقات میگوی عاری از بیماری



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده میگوی کشور، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان بوشهر به همراه معاونان و کارشناسان آن مجموعه، روز پنجشنبه ۲۳ مهرماه ۱۴۰۵ از مرکز ملی تحقیقات میگوی عاری از بیماری خلیج فارس وابسته به پژوهشکده بازدید کرد.

در این بازدید، روند تولید مولد میگو در این مرکز به عنوان حلقه حیاتی صنعت پرورش میگوی کشور و نقش اساسی آن در پایداری این صنعت اشتغال‌زا، ارزآور و تأمین امنیت غذایی کشور مورد تأکید قرار گرفت. رئیس پژوهشکده میگوی کشور نیز روند اجرای پروژه‌های تحقیقاتی و اثرگذار بر صنعت را برای حاضران تشریح کرد.

تحقیقات علمی و پشتیبانی فنی این مرکز، زیربنای توسعه پایدار و ارتقای بهره‌وری در صنعت پرورش میگوی کشور به شمار می‌رود. هدف از این بازدید، تأمین اعتبارات استانی و ملی و پشتیبانی دولتی از این مرکز مهم اعلام شد؛ مرکزی که به عنوان پشتوانه علمی، تحقیقاتی و اجرایی، در تأمین مولدین میگو برای پایداری این صنعت و قطع وابستگی به واردات مولدین خارجی نقش بسزایی ایفا می‌کند.

در پایان، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان بوشهر از پژوهشکده خواست طرحی در خصوص مشکلات و راهکارهای زنجیره ارزش افزوده میگو به این سازمان ارائه کند تا روند تأمین بودجه از استان قابل پیگیری باشد.

یاداشت علمی به مناسبت روز جهانی غذا (۱۶ اکتبر ۲۰۲۶)



به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، یادداشت علمی به مناسبت روز جهانی غذا توسط یزدان مرادی عضوهیات علمی موسسه ارایه شد:

روز ۱۶ اکتبر توسط سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (فائو) روز جهانی غذا نام گذاری شده است. سازمان فائو هرسال شعاری مشخصی را برای این روز تعیین میکند که برنامه های جهانی، ملی، نشست ها و سخنرانی های مرتبط با این روز حول این شعار برنامه ریزی میگردد. شعار امسال روز جهانی غذا (نوآوری امروز، تغذیه فردا) تعیین شده است.

شعار امسال، به این واقعیت مهم توجه می‌دهد که برای پایان دادن به گرسنگی، صرفاً تولید بیشتر غذا کافی نیست. بلکه باید با بکار گیری نوآوری غذای کافی، سالم، مغذی، ایمن، مقرون‌به‌صرفه و پایدار به دست همه مردم برسد. جهان امروز به اندازه‌ای غذا تولید می‌کند که بتواند همه انسان‌ها را تغذیه کند با این حال، هنوز میلیون‌ها نفر با گرسنگی مواجه‌اند و میلیاردها نفر توانایی تأمین یک رژیم غذایی سالم را ندارند. هم‌زمان، تغییرات اقلیمی، بحران‌های اقتصادی و منازعات، نظام‌های غذایی را با فشارهای فزاینده‌ای مواجه کرده‌اند. در چنین شرایطی، نوآوری دیگر یک انتخاب لوکس نیست بلکه ضرورتی برای آینده امنیت غذایی است. وقتی از نظام‌های کشاورزی و غذایی سخن می‌گوییم، نباید نقش شیلات و آبزی‌پروری را در تامین امنیت غذایی فراموش کنیم. ماهی و سایر آبزیان نه‌تنها منبع ارزشمند پروتئین هستند، بلکه طیف گسترده‌ای از ریزمغذی‌ها، اسیدهای چرب ضروری و سایر ترکیبات مورد نیاز بدن را تأمین می‌کنند. اما نقش شیلات در امنیت غذایی صرفاً به میزان صید یا تولید آبزیان محدود نمی‌شود. بلکه علاوه بر حجم تولید سلامت، تنوع بخشی و کیفیت محصولات شیلاتی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است.

پرسش مهم این است:

چگونه می‌توانیم محصولی را که از دریا و مزارع آبزی‌پروری به دست می‌آید، با کمترین اتلاف و بیشترین ایمنی و ارزش تغذیه‌ای، به سفره مردم برسانیم؟ پاسخ به این پرسش، ما را به سوی مفهوم و اهمیت نوآوری در فرآیند تولید و پس از برداشت آبزیان هدایت میکند. در این یادادشت علمی به معرفی انواع نوآوری و ضرورت بکارگیری آن از صید تاسفره خواهیم پرداخت.

نوآوری در زنجیره سرد هوشمند

یکی از مهم‌ترین چالش‌های محصولات شیلاتی، فسادپذیری بالای آنهاست که از لحظه صید یا برداشت زمان آغاز می‌شود. اگر محصول به سرعت سرد نشود، اگر یخ کافی در اختیار نباشد، اگر حمل‌ونقل مناسب نباشد یا دمای محصول در مسیر کنترل نشود، کیفیت و ایمنی آن کاهش می‌یابد و بخشی از محصول ممکن است به ضایعات تبدیل شود. بنابراین، نوآوری فقط ساخت یک سردخانه جدید نیست؛ بلکه حرکت به سمت زنجیره سرد هوشمند و یکپارچه است. استفاده از حسگرهای دما، ثبت دیجیتال اطلاعات، سامانه‌های هشدار، بسته‌بندی عایق و مدیریت هوشمند حمل‌ونقل می‌توانند کمک کند که بدانیم محصول در چه شرایطی نگهداری شده و آیا زنجیره سرد در تمام مسیر حفظ شده است.

نوآوری در تشخیص سریع کیفیت و ایمنی

دومین حوزه مهم، تشخیص سریع و دقیق کیفیت و مخاطرات محصولات شیلاتی است. در گذشته، ارزیابی تازگی ماهی تا حد زیادی به تجربه و ارزیابی حسی متکی بود اما امروز فناوری‌هایی مانند حسگرهای زیستی، طیف‌سنجی، تصویربرداری و روش‌های سریع تشخیص می‌توانند اطلاعات دقیق‌تری درباره وضعیت محصول ارائه کنند. در حوزه سلامت مواد غذایی، این فناوری‌ها می‌توانند در پایش مخاطراتی مانند فساد میکروبی، تشکیل هیستامین در گونه‌های مستعد، برخی آلاینده‌های شیمیایی و سایر شاخص‌های کیفیت مورد استفاده قرار گیرند. در واقع، هدف این نیست که صرفاً محصول را در پایان زنجیره آزمایش کنیم؛بلکه باید بتوانیم خطر را زودتر شناسایی و پیش از آنکه به یک مشکل جدی تبدیل شود، کنترل کنیم.این همان حرکت از «کنترل نهایی» به سمت پیشگیری و مدیریت ریسک است.

نوآوری بسته‌بندی هوشمند

بسته‌بندی در گذشته عمدتاً برای محافظت فیزیکی از محصول استفاده می‌شد اما امروز می‌تواند به بخشی از سیستم کنترل کیفیت تبدیل شود. نشانگرهای زمان–دما، برای مثال، می‌توانند اطلاعاتی درباره شرایطی که محصول در طول مسیر تجربه کرده است ارائه دهند. همچنین بسته‌بندی‌های نوین می‌توانند به افزایش ماندگاری، کاهش تماس محصول با عوامل فساد و حفظ کیفیت کمک کنند.بنابراین، بسته‌بندی می‌تواند از یک «پوشش ساده» به یک ابزار هوشمند برای حفظ کیفیت و ایمنی غذا تبدیل شود.

نوآوری ردیابی دیجیتال از صید تاسفره

یکی دیگر از حوزه‌های بسیار مهم، ردیابی محصول است. تصور کنیم مصرف‌کننده با اسکن یک QR Code بتواند اطلاعات مربوط به محصول را مشاهده کند. محل صید یا تولید؛ گونه آبزی؛ تاریخ صید یا برداشت؛ واحد فرآوری؛ شرایط نگهداری؛ و حتی اطلاعات مربوط به کنترل کیفیت. این فناوری علاوه بر افزایش اعتماد مصرف‌کننده، در زمان بروز یک مشکل ایمنی غذایی امکان شناسایی سریع‌تر منشأ محصول و مدیریت هدفمند آن را فراهم می‌کند. در واقع، داده و اطلاعات نیز به یکی از اجزای مهم امنیت غذایی تبدیل شده‌اند.

نوآوری فرآوری و تولید محصولات با ارزش افزوده بالا

نوآوری نباید فقط به حفظ محصول محدود شود. باید بپرسیم: آیا می‌توانیم از یک محصول شیلاتی، محصولات متنوع‌تر، سالم‌تر و با ارزش افزوده بیشتری تولید کنیم؟ پاسخ مثبت است. فناوری‌های نوین فرآوری، انجماد، خشک‌کردن، بسته‌بندی و تولید محصولات آماده مصرف یا نیمه‌آماده می‌توانند دسترسی مردم به محصولات شیلاتی را افزایش دهند. فرآوری مناسب همچنین می‌تواند امکان استفاده از گونه‌ها و بخش‌هایی از محصولات را که پیش از این ارزش اقتصادی کمتری داشتند، فراهم کند. فناوری‌هایی مانند فرآوری سوریمی و فناوری جداسازی گوشت از استخوان و اسکلت ماهی به‌عنوان نمونه‌هایی برای استفاده بهتر از مواد خام و کاهش ضایعات است.

نوآوری تبدیل ضایعات به منابع با ارزش اقتصادی

یکی از جذاب‌ترین حوزه‌های نوآوری، حرکت از «اقتصاد خطی» به «اقتصاد چرخشی» است.در فرآوری آبزیان، بخش‌هایی مانند سر، پوست، استخوان، احشاء و پوسته سخت‌پوستان ممکن است حجم قابل توجهی از محصولات جانبی را تشکیل دهند. اما این مواد الزاماً «ضایعات» نیستند. با فناوری مناسب می‌توان از آنها محصولاتی مانند: روغن و ترکیبات ارزشمند ژلاتین و کلاژن، پپتیدهای زیست‌فعال، پودر ماهی،خوراک دام ، طیور و آبزیان، کودهای زیستی و سایر محصولات با ارزش افزوده تولید کرد. فائو نیز بر نقش ارزش‌افزوده و اقتصاد چرخشی در کاهش تلفات، افزایش بهره‌وری منابع و تقویت ایداری شیلات و آبزی‌پروری تأکید کرده است. بنابراین، در نظام غذایی آینده، هدف فقط این نیست که بیشتر تولید کنیم؛ بلکه باید از آنچه تولید می‌کنیم، بهتر و کامل‌تر استفاده کنیم.

نوآوری هوش مصنوعی و تصمیم‌گیری مبتنی بر داده

و سرانجام، به یکی از مهم‌ترین فناوری‌های عصر حاضر می‌رسیم. هوش مصنوعی می‌تواند در آینده و حتی در بسیاری از کاربردهای امروز، در پیش‌بینی ماندگاری، کنترل کیفیت تصویری، مدیریت زنجیره سرد، پیش‌بینی تقاضا، کاهش ضایعات و بهینه‌سازی فرآیندهای تولید و فرآوری نقش داشته باشد. اما نکته مهم این است که بکار گیری فناوری به تنهایی نوآوری نیست. نوآوری زمانی معنا پیدا می‌کند که یک فناوری بتواند یک مشکل واقعی را حل کند ، هزینه را کاهش دهد، ایمنی را افزایش دهد، کیفیت را حفظ کند، ضایعات را کاهش دهد یا دسترسی مردم به غذای سالم را بیشتر کند.نوآوری باید متناسب با نیاز جامعه باشد یک نکته بسیار مهم در بحث نوآوری این است که هر فناوری پیشرفته‌ای الزاماً بهترین فناوری نیست. گاهی یک فناوری ساده مانند جعبه عایق مناسب، یخ کافی، خشک‌کن بهبودیافته یا سکوی مناسب خشک‌کردن ماهی می‌تواند در یک جامعه محلی تأثیر بسیار بیشتری از یک فناوری پیچیده و گران‌قیمت داشته باشد. فائو نیز بر این نکته تأکید دارد که فناوری باید با شرایط محلی، فرهنگ غذایی، ایمنی غذا، بازار، محیط زیست و توان اقتصادی کاربران سازگار باشد. پس معیار ما نباید صرفاً «پیشرفته بودن» فناوری باشد؛ بلکه باید بپرسیم:

آیا این نوآوری قابل دسترس است؟ آیا مقرون‌به‌صرفه است؟ آیا ایمنی غذا را افزایش می‌دهد؟ آیا ضایعات را کاهش می‌دهد؟ آیا به تولیدکننده و مصرف‌کننده کمک می‌کند؟ و آیا برای نسل‌های آینده پایدار است؟

سخن پایانی

امروز بیش از هر زمان دیگری به همکاری میان دانشگاه، مراکز پژوهشی، دولت، بخش خصوصی، تولیدکنندگان، صیادان، آبزی‌پروران و جامعه نیاز داریم. تحول نظام‌های کشاورزی و غذایی با یک فناوری یا یک سازمان اتفاق نمی‌افتد بلکه حاصل کنار هم قرار گرفتن علم، تجربه، سرمایه، سیاست‌گذاری و مشارکت مردم است. این رویکرد مشارکتی دقیقاً در پیام روز جهانی غذای ۲۰۲۶ نیز مورد تأکید FAO قرار گرفته است. در حوزه شیلات نیز باید از خود بپرسیم: آیا می‌توانیم محصول بیشتری را بدون فشار بیشتر بر منابع تولید کنیم؟ آیا می‌توانیم ضایعات پس از صید و فرآوری را کاهش دهیم؟ آیا می‌توانیم ایمنی و کیفیت ماهی و سایر محصولات آبزی را بهتر تضمین کنیم؟ آیا می‌توانیم با فناوری و نوآوری، محصول سالم و مغذی را با قیمت مناسب‌تری در اختیار مردم قرار دهیم؟ و پاسخ همه این پرسش‌ها، در یک کلمه خلاصه می‌شود:

نوآوری.

اما نوآوری‌ای که در خدمت انسان، سلامت، امنیت غذایی و پایداری منابع باشد. بیایید امروز نوآوری کنیم تا فردا بتوانیم غذای سالم‌تر، ایمن‌تر، مغذی‌تر و پایدارتر برای همه فراهم کنیم. امروز نوآوری کنیم؛ فردا را تغذیه کنیم.

حضور نمایندگان شیلات آب‌های دور چابهار در آیین گرامیداشت روز عصای سفید



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور_ چابهار، جمعی از مدیران و کارکنان این مرکز به مناسبت روز عصای سفید در مؤسسه خیریه آوای روشنایی حضور یافتند. این برنامه با هدف گسترش همکاری‌های بین‌بخشی، حمایت از اقشار نیازمند و تقویت پیوست اجتماعی فعالیت‌های علمی و پژوهشی اجرا شد.
در این نشست، حاضران ضمن گفتگو با مسئولان، خیرین و فعالان اجتماعی مؤسسه آوای روشنایی، درباره ظرفیت‌های مشترک برای خدمت‌رسانی به جامعه محلی و گسترش فرهنگ نوع‌دوستی تبادل نظر کردند.
مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور در کنار رسالت‌های پژوهشی خود، تلاش می‌کند با رویکردی مسئولانه در عرصه‌های اجتماعی و فرهنگی و حمایت از نهادهای خیریه منطقه نقش‌آفرین باشد. این حضور، گامی در راستای تحقق مسئولیت اجتماعی و توسعه متوازن سواحل مکران و شهرستان چابهار به شمار می‌رود.

تبیین راهبردهای مدیریتی و بررسی دستاوردهای نیم‌سال نخست



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات شیلاتی آب‌های دور - چابهار، جلسه عمومی همکاران این مرکز با هدف بررسی عملکرد شش‌ماهه نخست سال و ابلاغ رهنمودهای ریاست مؤسسه برگزار شد.
رئیس مرکز در ابتدای نشست با قدردانی از تلاش‌های تمامی کارکنان در طی نیم‌سال نخست، بر اهمیت اجرای دقیق برنامه‌های پیش‌بینی‌شده و انطباق اقدامات با اسناد بالادستی و دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی شورای مدیران تأکید کرد.
در ادامه این نشست، گزارشی جامع از فعالیت‌های جاری مرکز ارائه شد تا بستری برای ایجاد هم‌افزایی و ارتقای سطح همکاری میان تمامی واحدهای مرکز فراهم شود.
در بخش پایانی جلسه، همکاران ضمن طرح پیشنهادات و انتقادات خود پیرامون روند فعالیت‌های مرکز، به تبادل نظر پرداختند. در نهایت، موارد مطرح شده جهت پیگیری در حوزه مدیریت و اجرای وظایف مربوطه در سطوح اجرایی، به صورت رسمی مصوب و در صورتجلسه ثبت شد.

بررسی نیازهای پژوهشی و فرصت‌های توسعه تولید آبزیان در استان گلستان



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آبهای داخلی، در نشست تخصصی با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی، پژوهشگران و فعالان حوزه شیلات استان گلستان، ظرفیت‌های موجود و چالش‌های پیش‌روی توسعه اقتصاد دریامحور در این منطقه مورد ارزیابی قرار گرفت. این نشست با هدف شناسایی پتانسیل‌های تولیدی و نیازهای تحقیقاتی بخش شیلات در مسیر تحقق برنامه‌های توسعه‌ای برگزار شد.
توسعه فعالیت‌های شیلاتی و بهره‌برداری از منابع آبزی
در جریان این نشست، نمایندگان سازمان‌های اجرایی از جمله اداره کل شیلات، سازمان بنادر و پارک علم و فناوری، همچنین اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، بر اهمیت توسعه فعالیت‌های اقتصادی در سواحل استان تأکید کردند. در این بخش، ظرفیت‌های استان در زمینه پرورش میگو، پرورش ماهی در قفس و سایر روش‌های بهره‌برداری پایدار از منابع آبزی تشریح شد. همچنین، وضعیت سواحل جنوب شرقی دریای خزر و فرصت‌های مغفول‌مانده در این مناطق برای توسعه فعالیت‌های تولیدی و تحقیقاتی بررسی شد.
بازدید از مراکز تحقیقاتی و بررسی زیرساخت‌های پژوهشی
هیئت بازدیدکننده از مرکز تحقیقات قرمسو بازدید کرد و با بررسی اقدامات انجام‌شده در حوزه تحقیقات آبزی‌پروری، بر ضرورت تقویت زیرساخت‌ها برای پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای تأکید نمود. در این بخش، چالش‌های موجود در مسیر توسعه فناوری‌های مرتبط و نیاز به حمایت از طرح‌های کاربردی برای ارتقای سطح تولید در منطقه مطرح شد.

چالش‌های تولید میگو در سایت گمیشان
در بخش دیگری از این برنامه، بازدید از مرکز فرآوری و مزرعه تحقیقاتی میگو، بر چالش‌های پیش‌روی صنعت پرورش میگو در سایت گمیشان تمرکز داشت. در این بازدید، خلأهای تحقیقاتی موجود، به‌ویژه در حوزه تکثیر میگو و توسعه برنامه‌های پرورش اولیه بچه‌میگو، مورد بحث قرار گرفت. در پایان، بر ضرورت تکمیل زنجیره دانش فنی تولید و فراهم‌سازی زیرساخت‌های پژوهشی متناسب با نیاز مزارع پرورشی برای توسعه پایدار این صنعت تأکید شد.

توسعه همکاری‌های پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس با بخش خصوصی کلید خورد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، نشست بررسی زمینه‌های همکاری پژوهشی با بخش خصوصی در حوزه بهره‌برداری از منابع آبزی، با حضور سیده لیلی محبی، رئیس پژوهشکده، علی سالارپوری، معاون پژوهشی، فناوری و انتقال، و حیدری‌نژاد، از فعالان بخش خصوصی مجموعه دریادلان جاسک، با هدف هماهنگی و ارائه مشاوره در محل پژوهشکده برگزار شد.
در این نشست، بر اهمیت توسعه تعامل و همکاری میان پژوهشکده و بخش خصوصی برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، تخصصی و اجرایی در حوزه بهره‌برداری بهینه از آبزیان تأکید شد. همچنین، زمینه‌های همکاری در راستای شناسایی نیازهای بخش خصوصی، ارائه مشاوره‌های تخصصی و استفاده کاربردی از نتایج پژوهش‌ها در زمینه بهره‌برداری از منابع آبزی مورد بررسی قرار گرفت.
تعامل مؤثر میان مراکز پژوهشی و فعالان اقتصادی می‌تواند زمینه‌ساز ارتقای بهره‌وری، بهبود فرایندهای بهره‌برداری و استفاده پایدار از ذخایر و منابع آبزی خلیج فارس و دریای عمان باشد. در این راستا، بهره‌گیری از دانش تخصصی پژوهشگران و انتقال یافته‌های علمی به عرصه اجرا، از جمله محورهای مهم توسعه همکاری‌های مشترک به شمار می‌رود.
پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، توسعه ارتباط با بهره‌برداران و فعالان بخش خصوصی را با هدف کاربردی‌سازی یافته‌های پژوهشی و پشتیبانی علمی از فعالیت‌های شیلاتی دنبال می‌کند.

بازدید تخصصی از مزارع پرورش میگوی بندرعباس با تمرکز بر امنیت زیستی و مدیریت بهداشتی



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، پژوهشگران این مجموعه در راستای توانمندسازی بهره‌برداران و ارتقای مدیریت بهداشتی مزارع پرورش میگو، از سایت پرورش میگوی شور اول در بندرعباس بازدید کردند.
در جریان این بازدید، ضمن بررسی وضعیت مزرعه، توصیه‌های تخصصی در زمینه مدیریت بیماری‌های آبزیان، رعایت اصول بهداشتی و بهبود شیوه‌های مدیریتی به بهره‌بردار ارائه شد. همچنین آموزش‌های لازم درباره نحوه انجام فعالیت‌های آزمایشگاهی و رعایت الزامات فنی و بهداشتی در آزمایشگاه میدانی مزرعه صورت گرفت.
ارائه راهکارهای تخصصی برای ارتقای سطح امنیت زیستی بر پایه آزمون‌های میکروبی و شیمیایی و بهبود روند پایش و مدیریت بیماری‌ها از دیگر محورهای این برنامه بود. این اقدامات با هدف شناسایی و کنترل عوامل خطر، تقویت نظارت بهداشتی و پیشگیری از گسترش بیماری‌ها در واحدهای پرورش میگو انجام گرفت.
این بازدید در چارچوب تعامل علمی و فنی پژوهشکده با بهره‌برداران مزارع پرورش میگو و با هدف انتقال دانش تخصصی، افزایش آگاهی در حوزه بهداشت آبزیان و ارتقای سطح مدیریت مزارع صورت پذیرفت؛ رویکردی که نقش مؤثری در بهبود عملکرد تولید و پایداری فعالیت‌های آبزی‌پروری به همراه دارد.

سخنرانی رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
در دوازدهمین سمینار ملی شیمی و محیط زیست



به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، دوازدهمین سمینار ملی شیمی و محیط زیست به همت پژوهشکده محیط زیست و توسعه پایدار سازمان حفاظت محیط زیست و با همکاری انجمن شیمی ایران، در روزهای ۲۸ و ۲۹ مهرماه سال جاری در محل سالن همایش‌های بین‌المللی سازمان حفاظت محیط زیست (واقع در پارک طبیعت پردیسان تهران) در حال برگزاری است.

این رویداد علمی برجسته با هدف ایجاد پلتفرمی تخصصی به‌منظور تبادل آخرین دستاوردهای پژوهشی، ارتقای تعاملات علمی میان متخصصان و تمرکز بر نقش کلیدی دانش شیمی در حفاظت و پایداری اکوسیستم‌ها برنامه‌ریزی شده است. با توجه به چالش‌های روزافزون زیست‌محیطی، این گردهمایی فرصتی ارزشمند برای تبیین راهکارهای مبتنی بر علم در زمینه مدیریت آلودگی‌ها، ارزیابی مخاطرات شیمیایی و توسعه فناوری‌های سبز به‌شمار می‌رود.

بر اساس این گزارش، محمدصدیق مرتضوی، رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، به‌عنوان یکی از سخنرانان کلیدی و عضو پنل تخصصی این همایش ملی، با حضور در جمع پژوهشگران و اساتید، به تبیین دیدگاه‌ها و یافته‌های علمی در حوزه اثرات متقابل آلاینده‌ها بر بوم‌سازگان‌های آبی و نقش پژوهش‌های کاربردی در حفاظت از ذخایر زیستی پرداخت.

برنامه‌های دوازدهمین سمینار ملی شیمی و محیط زیست شامل ارائه مقالات برگزیده پژوهشی، برگزاری نشست‌های تخصصی و گفتگوهای هم‌اندیشی پیرامون پیوند میان علوم شیمی و استانداردهای نوین حفاظت از محیط زیست است. این همایش علاوه بر تقویت شبکه ارتباطی میان مراکز تحقیقاتی و انجمن‌های علمی، بستری کاربردی برای پیوند نتایج پژوهش‌ها با فرآیندهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی‌های کلان زیست‌محیطی کشور فراهم می‌آورد.

آغاز پژوهش‌های ژنتیک مولکولی ماهی یال‌اسبی
با حمایت پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، در راستای توسعه تعاملات علمی و گسترش همکاری‌های پژوهشی بین‌المللی، نورا بذرکار، پژوهشگر و استاد دانشگاه UMS مالزی، با مجوز و حمایت این مجموعه و در قالب فرصت مطالعاتی، فعالیت‌های تحقیقاتی خود را در زمینه طرح «بررسی ژنتیک مولکولی ماهی یال‌اسبی در آب‌های خلیج فارس و دریای عمان» دنبال کرد.

این فعالیت پژوهشی با هدف بررسی ویژگی‌های ژنتیکی ماهی یال‌اسبی و توسعه مطالعات مرتبط با این گونه آبزی صورت گرفت. در این چارچوب، نمونه‌برداری از منطقه قشم و استخراج DNA از نمونه‌های جمع‌آوری‌شده در دستور کار قرار گرفت و مراحل مربوط به آماده‌سازی نمونه‌ها و انجام فرایند استخراج با کیفیت مطلوب انجام شد. در جریان این فرصت مطالعاتی، از ظرفیت‌های علمی، تخصصی و آزمایشگاهی پژوهشکده برای پیشبرد فعالیت‌های تحقیقاتی استفاده شد. حمایت پژوهشکده از این فعالیت‌ها، زمینه بهره‌گیری از امکانات تخصصی و فراهم شدن بستر مناسب برای انجام مطالعات علمی در حوزه ژنتیک مولکولی آبزیان را ایجاد کرد.

بررسی ویژگی‌های ژنتیکی گونه‌های آبزی از جمله موضوعات مهم در مطالعات شیلاتی و اکولوژی دریایی است که به شناخت بهتر جمعیت‌های آبزی، بررسی تنوع ژنتیکی و تکمیل اطلاعات علمی مورد نیاز برای مدیریت و بهره‌برداری اصولی از منابع دریایی کمک می‌کند. از این رو، انجام پژوهش‌های ژنتیکی درباره ماهی یال‌اسبی در

آب‌های خلیج فارس و دریای عمان اهمیت علمی بالایی دارد و زمینه‌ساز مطالعات تکمیلی در این حوزه است. همکاری علمی پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان با دانشگاه UMS مالزی در قالب این فرصت مطالعاتی، نمونه‌ای از ظرفیت‌های موجود برای توسعه ارتباطات دانشگاهی، تبادل دانش و تجربه و تقویت فعالیت‌های تحقیقاتی مشترک به شمار می‌رود. بهره‌گیری از توانمندی‌های پژوهشگران و امکانات تخصصی مراکز علمی، ارتقای کیفیت پژوهش‌ها و گسترش مطالعات مرتبط با منابع آبزی منطقه را به دنبال دارد.
پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان با حمایت از فعالیت‌های تحقیقاتی، فراهم کردن زمینه استفاده از ظرفیت‌های تخصصی خود و توسعه همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز علمی داخلی و بین‌المللی، گسترش دانش در حوزه شیلات و اکولوژی دریایی و شناخت بهتر منابع آبزی خلیج فارس و دریای عمان را پیگیری می‌کند.

تولید پروتئین تک‌سلولی از ضایعات آبزیان؛ ظرفیت‌سازی مشترک در حوزه آبزی‌پروری



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، روز سه‌شنبه بیست‌وهشتم مهرماه ۱۴۰۵، نشست بررسی طرح «استفاده از ضایعات آبزیان در تولید پروتئین‌های تک‌سلولی (SCP) در سیستم بایوفلاک راه‌اندازی‌شده با باکتری‌های فتوسنتزکننده بنفش (PSB)» با حضور مدیران شرکت دانش‌بنیان پرتو غذای آبزیان سورنا، رئیس، معاون پژوهشی، مسئول و کارشناس بخش بیوتکنولوژی پژوهشکده تشکیل شد.
در این نشست، روند پیشرفت طرح، ابعاد علمی و اجرایی آن و زمینه‌های همکاری مشترک میان پژوهشکده و شرکت دانش‌بنیان ارزیابی شد. هدف اصلی این طرح، بهره‌گیری از ضایعات حاصل از فرآوری آبزیان جهت تولید پروتئین تک‌سلولی و بررسی کاربرد آن در تغذیه آبزیان عنوان شد. در این فناوری، از سیستم بایوفلاک مبتنی بر باکتری‌های فتوسنتزکننده بنفش (PSB) برای تولید پروتئین میکروبی استفاده می‌شود. افزون بر این، بررسی اثر پروتئین هیدرولیزشده حاصل از ضایعات آبزیان بر عملکرد پرورشی میگوی وانامی و ارزیابی کاربرد محصول تولیدی در تغذیه آرتمیا، روتیفر و لارو میگو از محورهای کلیدی این طرح به شمار می‌رود.
کاربرد ضایعات آبزیان برای تولید محصولات پروتئینی با ارزش افزوده، ضمن کمک به کاهش ضایعات و آثار زیست‌محیطی ناشی از دفع آن‌ها، بستر لازم را برای بهره‌برداری بهینه از منابع و توسعه رویکردهای اقتصاد چرخشی در صنعت شیلات و آبزی‌پروری فراهم می‌کند.
سی‌درصد از مالکیت معنوی دانش فنی این طرح که با حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری و با مجری‌گری شرکت دانش‌بنیان پرتو غذای آبزیان سورنا در حال اجراست، به پژوهشکده اکولوژی دریای خزر تعلق دارد. برگزاری این نشست در راستای تقویت تعامل میان مراکز پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و فناورانه جهت توسعه راهکارهای نوآورانه و ارتقای بهره‌وری در صنعت آبزی‌پروری صورت گرفت.

نشست کمیته مدیریت صید برای تعیین زمان آزادسازی صید میگوی سفید کلید خورد



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، نشست کمیته مدیریت صید استان به‌منظور بررسی نتایج پایش ذخایر میگو و تعیین زمان دقیق آغاز فصل صید میگوی سفید برگزار شد.
در این نشست که با حضور حسین هوشمند، رئیس پژوهشکده، سیدشریف موسوی، مدیرکل شیلات استان، معاونان، رؤسای ادارات شیلات ساحلی و نمایندگان اتحادیه و تعاونی‌های صیادی در تاریخ ۲۹ مهر ۱۴۰۵ تشکیل شد، آخرین وضعیت ذخایر این آبزی بررسی شد.
حسین هوشمند با استناد به داده‌های به‌دست‌آمده از گشت‌های تحقیقاتی، گزارشی جامع از پایش زیستگاه‌ها ارائه کرد و پیشنهادهای کارشناسی پژوهشکده را پیرامون زمان شروع و مدت‌زمان مجاز صید میگو تشریح کرد.

برگزاری دوره آموزشی «پرورش ماهی در قفس» در آذربایجان غربی



به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، روز سه‌شنبه ۲۸ مهرماه ۱۴۰۵، دوره آموزشی ضمن خدمت «پرورش ماهی در قفس» با هدف ارتقای دانش تخصصی و توانمندسازی کارکنان در محل سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان غربی انجام گرفت.
این دوره با تدریس علی نکوئی‌فرد رئیس مرکز تحقیقات آرتمیای کشور و با برنامه‌ریزی و پیگیری گروه نوسازی و تحول اداری سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی و در چارچوب برنامه‌های آموزشی ضمن خدمت کارکنان برای کارشناسان پهنه، محققین معین و بهره‌برداران به اجرا درآمد.
گروه نوسازی و تحول اداری با پیگیری دوره‌های آموزشی تخصصی در راستای توسعه شایستگی‌های حرفه‌ای کارکنان و ارتقای عملکرد سازمانی گام برمی‌دارد.

وضعیت رضایت‌بخش ذخایر آرتمیای دریاچه ارومیه در مهرماه



به گزارش روابط‌عمومی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، پایش ماهانه ذخایر آرتمیا در دریاچه ارومیه انجام شد و کارشناسان این مرکز با حضور در سه ایستگاه تعیین‌شده زنبیل، آق‌گنبد و پل میان‌گذر، آخرین وضعیت زیستی و رفتاری گونه آرتمیا اورمیانا را ارزیابی کردند.
نتایج این بررسی میدانی حاکی از وضعیت رضایت‌بخش ذخایر آرتمیا در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته است.
این اقدام در راستای صیانت از تنها سخت‌پوست و گونه انحصاری دریاچه ارومیه صورت می‌گیرد.
پایش‌های ماهانه این زیست‌بوم با هدف استخراج داده‌های تحلیلی و ارائه به نهادهای تصمیم‌گیر اجرایی می‌شود تا در زمینه برنامه‌ریزی و حفاظت بهینه از ذخایر ژنتیکی این دریاچه به کار گرفته شود.

برگزاری کارگاه آموزشی فتوشاپ با هدف ارتقای مهارت‌های تخصصی پژوهشگران



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر، این دوره آموزشی با تمرکز بر ارتقای مهارت‌های تخصصی و توانمندسازی نیروی انسانی، از روز دوشنبه کلید خورد و شرکت‌کنندگان طی آن با مبانی اولیه نرم‌افزار فتوشاپ و ابزارهای کاربردی آن در زمینه ویرایش تصاویر آشنا شدند.
آموزش نحوه ایجاد پروژه جدید، شناخت محیط نرم‌افزار و استفاده از امکانات آن برای طراحی و آماده‌سازی پوسترهای علمی از مقالات پژوهشی، از مهم‌ترین محورهای این دوره بود که تدریس آن را محمدجواد تقوی، از کارشناسان مجموعه، بر عهده داشت.
طراحی مقدماتی پوسترهای علمی با هدف ارائه اثربخش‌تر نتایج پژوهش‌ها در همایش‌ها و رویدادهای علمی، بخش دیگری از این کارگاه بود؛ رویکردی که نقش مستقیمی در بهبود کیفیت بصری ارائه‌های پژوهشی و انتقال بهتر دستاوردهای تحقیقاتی دارد.
توسعه مهارت‌های کاربردی نیروی انسانی و تقویت توانمندی پژوهشگران در بهره‌گیری از ابزارهای نوین تولید محتوای بصری، از اهداف اصلی برگزاری این رویداد اعلام شد؛ مهارت‌هایی که در مستندسازی فعالیت‌های علمی و معرفی دستاوردهای تحقیقاتی پژوهشکده جایگاه ویژه‌ای دارد. در پایان این دوره نیز گواهی آموزشی برای شرکت‌کنندگان صادر شد.

تقویت همکاری میان پژوهشگاه، جهاد کشاورزی و شیلات برای افزایش صادرات و تولید آبزیان



به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، عطاالله رئیسی، معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات ایران، با حسین هوشمند، رئیس پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، جواد سلطانی کاظمی، رئیس سازمان جهاد کشاورزی خوزستان و سید شریف موسوی، مدیرکل شیلات خوزستان دیدار و گفت‌وگو کرد.

بهره‌گیری از ظرفیت‌های ساحلی و آبی

در این نشست، بر اهمیت استفاده از نتایج علمی محققان پژوهشکده برای مدیریت صید و فعالیت‌های صیادی تأکید شد. خوزستان با دارا بودن منابع آبی گسترده و سواحل وسیع، پتانسیل بالایی در زمینه پرورش آبزیان، ایجاد اشتغال و افزایش صادرات دارد.

تعامل میان نهادهای اجرایی و پژوهشی

مسئولان حاضر در این دیدار، بر لزوم تقویت همکاری میان پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، سازمان جهاد کشاورزی و شیلات استان تأکید کردند. این تعامل با هدف تقویت زنجیره تولید، ارتقای بهره‌وری و رفع چالش‌های فعالان بخش شیلات در استان دنبال می‌شود.

همکاری‌های مشترک پژوهشکده‌های آبزی‌پروری و چای کشور کلید خورد



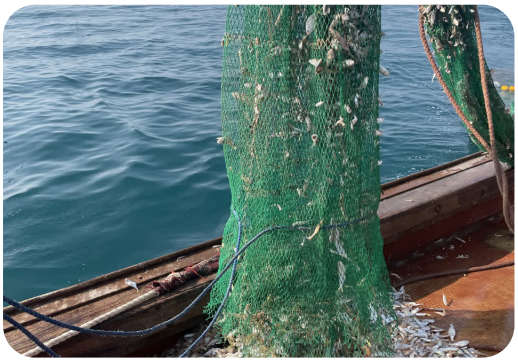
به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی کشور، روز سه‌شنبه ۲۸ مهرماه ۱۴۰۵، رئیس این پژوهشکده به دعوت همتای خود در پژوهشکده چای کشور، در محل این مجموعه حضور یافت تا ابعاد تازه‌ای از توسعه همکاری‌های علمی و پژوهشی میان دو نهاد تحقیقاتی را بررسی کند.

در این نشست، دستاوردها و مأموریت‌های پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های داخلی و مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان، شامل حوزه‌های تکثیر و پرورش آبزیان، فرآوری محصولات شیلاتی، بهداشت و بیماری‌ها و اکولوژی منابع آبی تشریح شد.

شناسایی اولویت‌های تحقیقاتی مشترک، هم‌افزایی ظرفیت‌های تخصصی، استفاده از امکانات متقابل و بررسی کاربرد محصولات فرآوری‌شده چای در صنعت آبزی‌پروری از محورهای اصلی گفتگو در این دیدار بود. در پایان نیز تصمیم گرفته شد با انجام بررسی‌های کارشناسی، زمینه انعقاد تفاهم‌نامه رسمی میان دو مجموعه در آینده نزدیک فراهم شود.

بازدید از بخش‌های آزمایشگاهی و واحد ارزیابی ارگانولپتیک پژوهشکده چای، از دیگر برنامه‌های این سفر کاری بود تا بستر مناسبی برای تقویت پژوهش‌های کاربردی و بین‌رشته‌ای میان این دو مرکز پژوهشی شکل گیرد.

چراغ سبز شیلات برای صید آبزیان در خوزستان

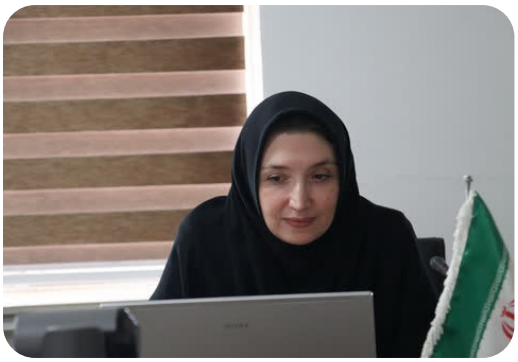


به گزارش روابط عمومی پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور، بر اساس بررسی‌های محققان این پژوهشکده منتج از گشت‌های تحقیقاتی و مصوبه کمیته مدیریت صید شیلات خوزستان، صید میگوی سفید در صیدگاه‌های لیفه - بوسیف، خوریات واسطه و درویش برای شناورهای استان خوزستان از تاریخ یک آبان سال جاری به مدت یک ماه آزاد شد.

آب‌های غربی استان که در مجاورت خور موسی قرار دارند، از لحاظ شیلاتی، جغرافیایی، زیستی و اقتصادی اهمیت ویژه‌ای دارند. تنوع آبزیان کف‌زی، میان‌زی و سطح‌زی در این منطقه، آن را به صیدگاهی مطلوب برای صیادان تبدیل کرده است. از این رو، اعمال مدیریت صحیح برای اعلام آزادی یا ممنوعیت صید به منظور جلوگیری از زیان‌های ناشی از صید بی‌رویه ذخایر و نوزادان ماهی‌ها و میگو در این منطقه کاملاً ضروری است.

انجام گشت‌های تحقیقاتی و جمع‌آوری اطلاعات در فصول مختلف برای تعیین زمان ممنوعیت و آزادی صید آبزیان، از جمله پروژه‌های حاکمیتی است که هر ساله توسط پژوهشکده آبزی‌پروری آب‌های جنوب کشور در صیدگاه‌های استان انجام می‌شود.

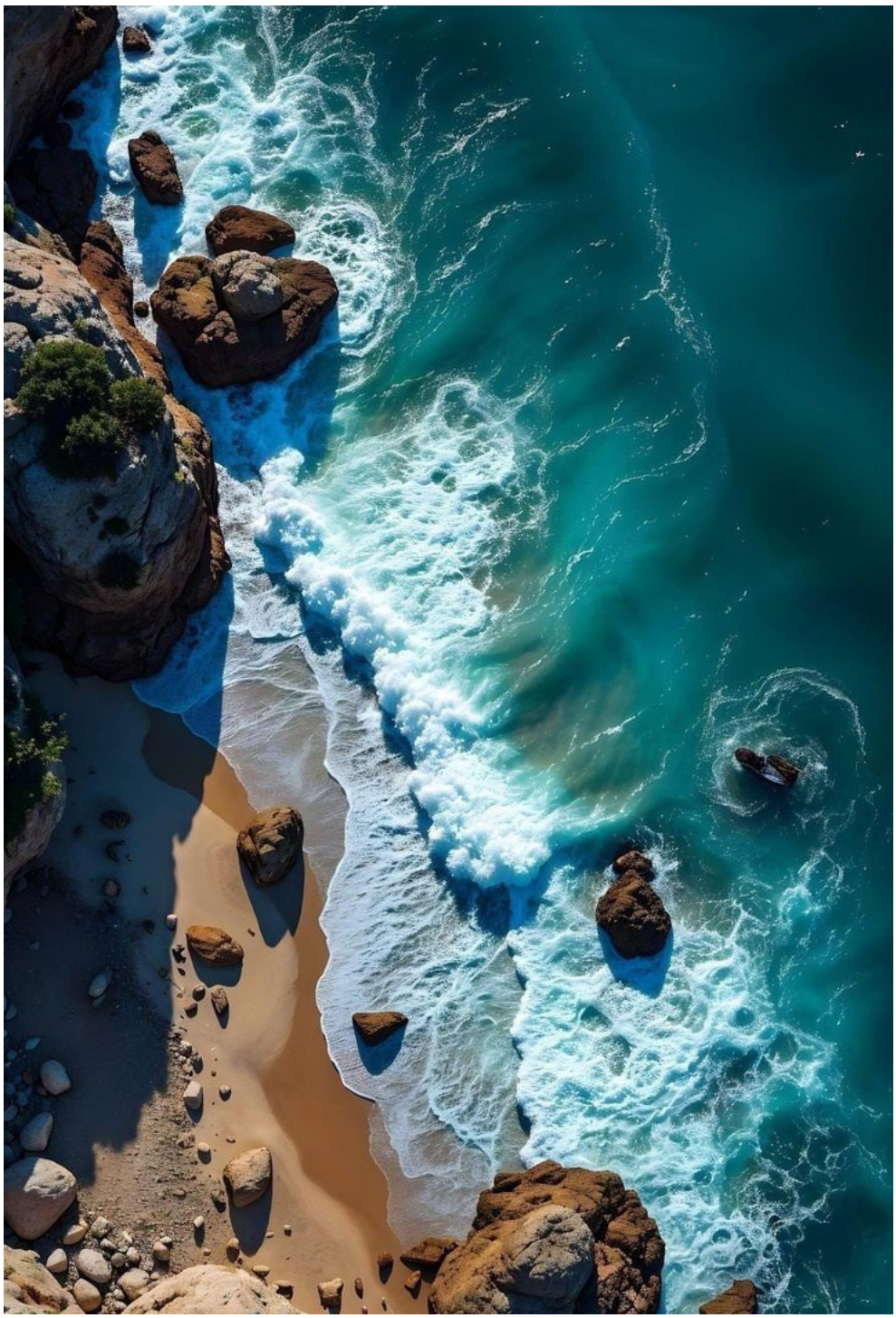
کارگاه تخصصی کنترل کیفیت خوراک آبزیان
در انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری برگزار شد



به گزارش روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری، کارگاه آموزشی «حلقه‌های کنترل کیفیت کارخانجات خوراک آبزیان» طی دو روز در هفته چهارم مهر ماه ۱۴۰۵ با حضور جمعی از کارشناسان و فعالان این حوزه در سالن کنفرانس انستیتو برگزار شد.

در این دوره تخصصی، فاطمه فداکار به تبیین اصول نوین کنترل کیفیت در کارخانجات خوراک آبزیان پرداخت و اهمیت پایش مداوم کیفیت در مراحل گوناگون تولید، شامل کنترل کیفی مواد اولیه، نظارت دقیق بر فرآیند تولید و ارزیابی محصول نهایی را برای حاضران تشریح کرد.

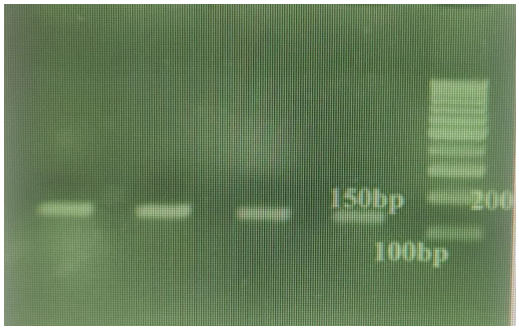
بررسی نقش حلقه‌های کنترل کیفیت در شناسایی چالش‌ها، ریشه‌یابی علل بروز نواقص در خطوط تولید و ارائه راهکارهای اصلاحی از دیگر محورهای کلیدی این نشست بود. در پایان نیز ابعاد مختلف مشارکت کارکنان در راستای بهبود مستمر فرآیندها، کاهش ضایعات و ارتقای ارزش اقتصادی خوراک مصرفی آبزیان مورد بحث و ارزیابی قرار گرفت.

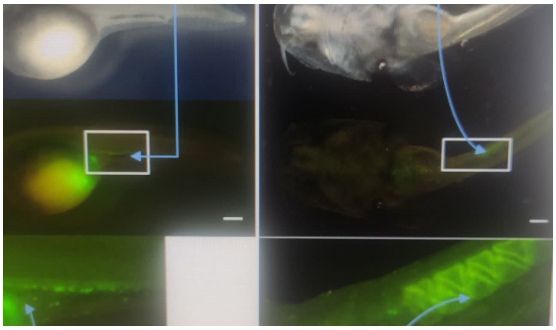


گزارش تصویری:

دستیابی به دانش جداسازی و نگهداری سلول های زایای اولیه گونه فیل ماهی با هدف حفاظت از ذخایر ژنتیکی توسط پژوهشگران انستیتو با همکاری دانشکده علوم پایه دانشگاه گیلان







بازدید جهانفر دانشیان، قائم‌مقام معاون پژوهش و فناوری سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی از مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آب‌های داخلی گلستان و روند اجرای طرح های تحقیقاتی، ظرفیت های پژوهشی و فعالیت های علمی این مرکز







گزارش تصویری:

حضور عیسی شریف پور و تورج ولی نسب در نشست دوره ای هیات ممیزه موسسه تحقیقات علوم دامی کشور با هدف بررسی و ارزیابی فعالیت های علمی و تخصصی اعضای هیات علمی متقاضی ارتقای مرتبه







برگزاری روز انتقال یافته های علمی- ترویجی توسط محققین انستیتو تحقیقات بین المللی ماهیان خاویاری به مناسبت روز ملی آبزیان





گزارش تصویری:

حضور معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و هیات همراه در جلسه ارائه گزارش اقدامات و پیشرفت فعالیت‌های مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵







جلسه ارائه گزارش اقدامات و پیشرفت فعالیت‌های مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵







گزارش تصویری:

حضور معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و هیات همراه در جلسه ارائه گزارش اقدامات و پیشرفت فعالیت‌های مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵







برگزاری دومین روز جلسه ارائه گزارش اقدامات مراکز و پژوهشکده های مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵









گزارش تصویری:

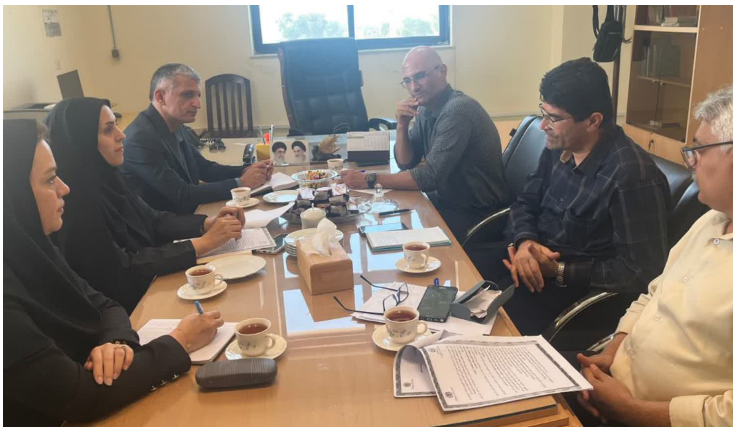
حضور محمدصدیق مرتضوی، رییس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در اجلاس سراسری مدیران سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی - ۸ و ۹ مهرماه ۱۴۰۵







همکاری علمی، آموزشی و ترویجی پژوهشکده میگوی کشور با نظام‌مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی





گزارش تصویری:

بازدید نمایندگان عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی از ظرفیت های علمی مرکز ملی تولید میگوی عاری از بیماری خاص







نشست تخصصی مشترک فی مابین موسسه تحقیقات علوم‌شیلاتی کشور و سازمان شیلات ایران با محوریت حل چالش های فناورانه و توسعه زنجیره ارزش







گزارش تصویری:

مراسم تکریم و معارفه رییس امور اداری و پشتیبانی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور







تجلیل از همکاران دامپزشک شاغل در انستیتو تحقیقات بین المللی ماهیان خاویاری به مناسبت روز ملی دامپزشک







گزارش تصویری:

انعقاد قرارداد پژوهشی میان انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاویاری و بخش خصوصی









دیدار رئیس موسسه با مدیرعامل شرکت کشت و صنعت مکران
درخصوص توسعه همکاری های مشترک در زمینه آبزی پروری





گزارش تصویری:

بازدید دانش آموزان آموزشگاه نیک اندیشان آستانه اشرفیه از فعالیت های پژوهشی انستیتو تحقیقات بین المللی ماهیان خاویاری







بازدید واحد فنی ومهندسی موسسه از مرکز تحقیقات و اصلاح نژاد ماهیان سردآبی شهید مطهری یاسوج









گزارش تصویری:

بازدید رییس سازمان برنامه و بودجه استان بوشهر از مرکز ملی تحقیقات میگوی عاری از بیماری خلیج فارس پژوهشکده میگوی کشور





برگزاری کارگاه آموزشی»حلقه های کنترل خوراک آبزیان» در انستیتو تحقیقات بین المللی ماهیان خاویاری



